

NOTULEN van de digitale vergadering van de raad van de gemeente Voorschoten, gehouden op 16 december 2021 vanaf 19.30 uur.

Voorzitter: mevrouw N. Stemerding, burgemeester.

Griffier: de heer B.J. Urban.

Aanwezige leden: de heer A.E.T. Andringa, mevrouw S.J. Boom (tot en met agendapunt 2), de heren J.Ph. Bos, mr. drs. C. Bremmer, A. Deuzeman, drs. S.W.C. van den Dool, C.J. van der Elst, A.B. de Graaf, mevrouw drs. E.C. van Herk, de heren P. 't Lam, B. Lavrijsen, P.P. Lippinkhof (vanaf agendapunt 3) en E.M.L.H. Maassen, mevrouw K.S. van Meenen, de heer M.P.A. van Oostrum, mevrouw M.H.R. Persoon, de heren B.W. Reinke en J.A.E.L.M. van Rixtel, mevrouw J.C. Schroot, A. in 't Veen, G. Zeelt en R.J.M. Zoetemelk.

Aanwezige wethouders: de heer P. de Bruijn, de heer mr. M.N. Cramwinckel en mevrouw Spil.

1. Opening, mededelingen en vaststelling agenda

De **voorzitter:** Ik open de raadsvergadering van 16 december. Ik heet u allen van harte welkom. Er zijn geen afmeldingen ontvangen. Dit is een bijzondere avond voor mevrouw Boom, die bij de start van de vergadering aanwezig is, waarna de heer Lippinkhof haar zetel inneemt en het stokje van haar overneemt. Maar we beginnen traditiegetrouw met het vaststellen van de aanwezigheid.

(De voorzitter noemt de namen van de raadsleden, die achtereenvolgens te zien en te horen zijn.)

De **voorzitter:** We gaan voor deze vergadering uit van een vergadering van maximaal drieënhalf uur. Dat betekent een spreektijd per fractie van 18 minuten en voor het college 41 minuten.

Ik heb een mededeling over een erratum op een raadsbesluit. Gisteravond heb ik in het presidium gemeld dat er abusievelijk een fout in de door de raad vastgestelde Verordening BIZ Dobbewijk is gesloten. Het betreft artikel 15 van de verordening. Daarin zijn helaas de verkeerde data opgenomen. In het presidium hebben we afgesproken dat we gezien de ingangsdatum, 1 januari a.s., de datum alsnog wijzigen, zodat de juiste verordening gepubliceerd kan worden. Deze tekst wordt bij dezen ook opgenomen in het verslag, zodat helder is dat een wijziging heeft plaatsgevonden.

In het kader van de vaststelling van de agenda heb ik enkele mededelingen. In het vragenuur zal de heer Bremmer vragen stellen over de Meeslouwerpolder. De heer Van den Dool heeft een motie vreemd aan de orde van de dag aangekondigd over de overgang naar het postcoronatijdperk. Ik stel voor dat we die motie aan het eind van de agenda behandelen bij agendapunt 19.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Ik wil graag een amendement indienen over de verlenging van het tijdelijke Cultureel Centrum, zodat dat hamerstuk een bespreekpunt wordt. Ik weet niet op welk moment dat kan.

De **voorzitter:** Ik stel voor dat we dat hamerstuk overhevelen naar de bespreekstukken en dat we daar agendapunt 17 van maken.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Uitstekend.

De agenda wordt aldus gewijzigd vastgesteld.

2. Afscheid raadslid Saskia Boom

De **voorzitter:** Kan de griffie Saskia even in de spotlight zetten? Anders zie ik Saskia niet in beeld. Dat zou een beetje suf zijn. Ja, nu ben je in de spotlight, Saskia. Dat verdien je ook eventjes.

Saskia, vanavond neem je afscheid als raadslid. Ik ga dus iets tegen je zeggen, want we laten je afscheid natuurlijk niet zomaar voorbijgaan. Beste Saskia, in maart 2018 werd je geïnstalleerd als raadslid. Daarmee maakte je een snelle start in de politiek. Dat gebeurde nadat je door D66 was gespot als een actieve Voorschotenaarse die veel in haar mars heeft. Dat heb je ook zeker bewezen. Je stond op plek 5 op de kieslijst, maar de kiezer had zoveel vertrouwen in je dat je met voorkeursstemmen in de raad bent gekomen. Na een korte onderbreking met als prachtige reden die mooie, lieve dochter van je ging je vorig jaar september weer enthousiast aan de slag. Het is ongelofelijk jammer voor Voorschoten dat je hebt moeten besluiten om dit eervolle ambt neer te leggen. Je schreef je brief dan ook met gemengde gevoelens, zoals je zelf aangaf, maar we laten je niet zomaar gaan zonder je te bedanken. Want Saskia, dat je geen politieke kilometers had gemaakt voordat je in de raad kwam, was eigenlijk een positief kenmerk, want het was helder dat je je vastbeet in de dossiers en dat je altijd beslagen ten ijs kwam. Je was altijd goed voorbereid, in welke commissie je ook zat, of het nou ging om de commissie Wonen, Ruimte en Groen, de commissie Burger en Bestuur of de commissie Planning en Control. Je gaf je opvatting over veel onderwerpen, zoals de verdere ontwikkeling van het bruisende centrum. Dat deed je uitstekend. Je hebt passie voor het cultureel erfgoed en ook groen, leefbaarheid en duurzaamheid vind je erg belangrijk. Als raadslid speelde je altijd op de bal en nooit op de man of vrouw. Als ik je een beetje inschat, ben je ook een beetje wars van politieke spelletjes. Misschien kun je daar zelfs een beetje chagrijnig van worden als die wel worden gespeeld. Sorry als dat niet zo is, maar dat idee had ik altijd, omdat je inhoudelijk gedreven bent en altijd kijkt wat het beste is voor het dorp, de inwoners, de organisaties en de verenigingen. Dat dreef jou. In alle bescheidenheid verwoordde je je standpunten, maar wel zelfverzekerd, beeldend en ook ontwapenend. Dat is absoluut jouw sterke kracht. Je was een heel toegewijde volksvertegenwoordiger en het is jammer voor Voorschoten dat je nu hebt moeten besluiten om het ambt neer te leggen.

Niemand is onmisbaar, maar Saskia, zoals je zelf ook zegt in je brief, er staat een goede opvolger voor je klaar. Zelf heb je trouwens ook gebouwd aan de continuïteit in het raadswerk door enthousiast bij te dragen aan de cursus Politiek Actief. Maar niet onmisbaar zijn wil niet zeggen dat we je niet gaan missen als een betrokken sociaal en benaderbaar raadslid. Dank je wel, Saskia, voor alles wat je hebt gedaan voor Voorschoten. We wensen je alle goeds toe.

(Applaus)

De **voorzitter**: Gek hè, Saskia, om zo afscheid te moeten nemen? Je krijgt morgen nog een mooie bos bloemen thuis bezorgd, maar het laatste woord is aan jou.

Mevrouw **Boom** (D66): Dank je wel, voorzitter. Heel erg bedankt voor die mooie woorden. Vanavond spreek ik voor de laatste keer als raadslid van de gemeente Voorschoten. Ik ben echt enorm dankbaar dat ik dit bijzondere werk bijna vier jaar heb mogen doen en dat ik de inwoners van ons mooie dorp heb mogen vertegenwoordigen. Mijn dank aan de mensen die in 2018 op mij stemden, is dan ook groot. Ik ben er trots op dat ik heb kunnen bijdragen aan enkele grote dossiers in het dorp. Zo gaat er eindelijk gebouwd worden op Buitenplaats Beresteijn, met respect voor de lange historie van die plek. Ook wordt er gebouwd in de Duivenvoordecorridor. Hoewel ik daar aanvankelijk geen voorstander van was, ben ik erg blij dat ik eraan heb kunnen bijdragen dat de plannen die nu gerealiseerd worden, het grootst mogelijke respect tonen voor deze bijzondere, eeuwenoude cultuurlandschappen. Ik hoop nog vele jaren te kunnen genieten van deze en andere bijzondere plekken in ons dorp en ik kijk al uit naar de ontwikkeling en openstelling van Bijdorp.

Het raadslidmaatschap heeft me veel gebracht. Ik werd uitgedaagd door me te verdiepen in onderwerpen waar ik weinig affiniteit mee had. Om er maar één te noemen: financiën. Ook groeide bij iedere raadsvergadering het vertrouwen om mezelf uit te spreken. Voor die persoonlijke groei ben ik echt heel erg dankbaar. Dankbaar ben ik ook voor de fractie waarvan ik deel mocht uitmaken en die ik altijd als een warm bad heb ervaren. Met Adriaan als leermeester, Marcel als klankbord en Jolien als buurvrouw en bondgenoot op Wonen en Groen kan ik inmiddels stellen dat fractiegenoten vrienden zijn. Wij zullen elkaar dan ook niet uit het oog verliezen.

Tot slot wil ik u allen, collega-raadsleden, danken voor de hele fijne samenwerking. Meninge kunnen misschien verschillen, maar wederzijds respect is er altijd voor elkaar. Dat is een groot goed. Rest mij nu nog om jullie allemaal een hele goede voortzetting te wensen van deze avond. Dank jullie wel!

(Applaus)

De **voorzitter**: Dank je wel, Saskia. Ik moet je verzoeken de vergadering te gaan verlaten. Het ga je goed en tot ziens in het dorp.

Mevrouw **Boom** (D66): Dank je wel! Tot ziens.

3. Installatie raadslid

De **voorzitter**: Logischerwijs gaan we nu over naar agendapunt 3, want we moeten weer 21 raadsleden in de raad krijgen. De heer Peter Paul Lippinkhof volgt Saskia Boom op als raadslid voor D66. Meneer Lippinkhof, u wordt voor de vijfde keer in zes jaar raadslid. U bent dus ervaren en u zal in deze vergadering worden geïnstalleerd. U zal straks de belofte afleggen, maar voordat we daartoe overgaan, geef ik het woord aan de heer Bremmer, de voorzitter van de commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven. De commissie heeft de betreffende stukken onderzocht en rapporteert over haar bevindingen.

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. De commissie uit de raad van de gemeente Voorschoten heeft inderdaad de geloofsbrieven en de verdere bij de Kieswet gevorderde stukken ontvangen die zijn ingezonden door de heer Lippinkhof, Peter Paul, wonende te Voorschoten. Op 8 december 2021 is bovengenoemde persoon benoemd tot lid van de gemeenteraad. De commissie rapporteert de raad dat zij bovengenoemde bescheiden hedenmorgen zorgvuldig heeft onderzocht en in orde heeft bevonden. Gebleken is dat de benoemde aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen voldoet. De commissie, bestaande uit ondergetekende, Jolien Schroot en Glenn Zeelt, adviseert tot zijn toelating als lid van de gemeenteraad.

Voorzitter, dan nog dit. Ik heb de heer Lippinkhof een keer "het kroonjuweel van de D66-fractie" genoemd, volgens mij met recht en reden, want zoals u al zei, is dit de vijfde keer dat hij invalt. Hij is een succesvolle invaller, zoals Cyriel Dessers bij Feyenoord dit seizoen. Het is dus feitelijk een re-installatie, zou je bijna kunnen zeggen.

De **voorzitter**: Dank u wel, meneer Bremmer. Ik had het niet mooier kunnen zeggen. Meneer Lippinkhof, we komen nu toe aan het afleggen van de belofte.

De heer Lippinkhof legt de belofte af die behoort bij de benoeming tot raadslid.

De **voorzitter**: Dank u wel! Gefeliciteerd met het lidmaatschap van de gemeenteraad, zoals u weet de leukste gemeenteraad die er is. Ook voor u komt er morgen een mooie bos bloemen aan.

(Applaus)

De heer **Lippinkhof** (D66): Dank u wel.

4. Beëdiging burgercommissielid

De **voorzitter**: Nu de heer Lippinkhof raadslid is geworden, heeft de D66-fractie ook een nieuw burgercommissielid aangemeld, de heer Kay van der Hoop. Ook u wordt nu geïnstalleerd en zal de belofte afleggen.

De heer Van der Hoop legt de belofte af die behoort bij de benoeming tot burgercommissielid.

De **voorzitter**: Gefeliciteerd met uw benoeming tot burgercommissielid en heel veel plezier!

(Applaus)

De heer **Van der Hoop** (D66): Dank u wel.

De **voorzitter**: Ook voor u komt er morgen een mooie bos bloemen. Ik verzoek u nu om de raadsvergadering te verlaten. Een beetje raar, maar dat is zo.

De heer **Van der Hoop** (D66): Dat doe ik. Tot ziens.

De **voorzitter**: Tot ziens.

5. Vaststellen raadsnotulen van 18 november 2021

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

6. Lijst van ingekomen stukken voor de gemeenteraad

6.1. Brieven van instellingen of burgers

De heer **Andringa** (D66): Voorzitter. We hebben met interesse kennisgenomen van brief 1735 vanuit Delft over digitale soevereiniteit. Het heeft allemaal geen haast. Ik vermoed dat dat echt iets voor de volgende raadsperiode wordt, maar het lijkt ons interessant om dat onderwerp een keer te bespreken wanneer daar ruimte voor is op de agenda. Dus op enig moment agenderen, maar dit is niet iets wat snel geregeld hoeft te worden.

De **voorzitter**: Prima. Ik stel voor dat ook dit verzoek wordt doorgeleid naar het presidium om het op de langetermijnagenda te zetten en te kijken op welke wijze dit kan worden behandeld in de volgende raadsperiode.

De heer **Andringa** (D66): Prima.

Met inachtneming hiervan wordt besloten overeenkomstig de voorstellen tot afdoening.

6.2. Informatiebrieven van het college van B en W

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. Wij willen graag infobrief 095 (aantreffen van oude riolering Leidseweg Noord deel zuid) geagendeerd zien voor de commissie Wonen, Ruimte en Groen. We zijn geschrokken van de infobrief en van de geraamde extra kosten. De infobrief noemt een extra bedrag van € 210.000, terwijl al eerder sprake was van een overschrijding. Ik verwijs naar de Voorjaarsnota van 2021, met in het raadsvoorstel van 8 juli 2021 een aanvullend krediet van € 653.000 en verder, zoals in taakveld 7.2 beschreven. Dus graag agendering.

De **voorzitter**: Prima. Ik zal uw verzoek doorgeleiden naar het presidium, met het verzoek om uw vragen op schrift te onderbouwen, waarna het presidium een afweging kan maken.

De heer **Bremmer** (CDA): Prima.

Met inachtneming hiervan wordt besloten overeenkomstig de voorstellen tot afdoening.

6.3. Schriftelijke beantwoording van vragen uit de raad

Besloten wordt overeenkomstig de voorstellen tot afdoening.

7. Vragenuurtje en actuele bestuurlijke aangelegenheden

- *Meeslouwerpolder*

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. De Meeslouwerpolder en de plassen van Vlietland zijn belangrijk voor onze regio en zeker voor Voorschoten. Hoewel formeel beide gemeenten niet behoren tot Voorschoten, is dat in de beleving van veel Voorschotenaren wel zo. "Veel inwoners recreëren er graag", om wethouder Monique Lamers nog eens te citeren, die twee jaar geleden in de Provinciale Staten van Zuid-Holland namens het college insprak. In dit verband hebben we enkele vragen. Nam het college kennis van het recente rapport van de Randstedelijke Rekenkamer over het door de provincie Zuid-Holland ongestraft dumpen van vervuilde grond en slib in de Meeslouwerplas in het recreatiegebied Vlietland, zo dicht bij ons dorp? Volgens een zestal betrokken gebiedspartijen, onder andere de dit jaar 50 jaar bestaande Vereniging tot Behoud van Oud, Groen en Leefbaar Voorschoten - namens onze fractie nog een hartelijke gelukwens met dit jubileum - moet de rol van het hoogheemraadschap bij de verondieping van de Meeslouwerplas zeker nog een keer onderzocht worden, omdat het Hoogheemraadschap Rijnland de vergunning verleende voor deze

verondieping. Er moest op worden toegezien dat de uitvoerder van het project, de BAM, zich aan de vergunningsvoorwaarden hield. Daarbij heeft het hoogheemraadschap volgens de zes organisaties en dus ook de Vereniging tot Behoud van Oud, Groen en Leefbaar Voorschoten flinke steken laten vallen. Deelt het college deze opvatting en de bezorgdheid van de OGLV, die als gebiedspartij zo sterk bij dit gebied betrokken is? Deelt het college ook de conclusies uit het genoemde rapport van de Randstedelijke Rekenkamer dat de communicatie met omwonenden door de provincie Zuid-Holland in dit project niet optimaal was? Wij hebben begrepen dat het rapport van de Rekenkamer in de Provinciale Staten van Zuid-Holland begin maart aanstaande aan de orde komt. Wil het college toezeggen verdere ontwikkelingen rond dit project alert te blijven volgen, ook wat betreft verdere ontwikkelingen rond de maatregelen inzake de reductie van de voor velen nog hinderlijke geluidsoverlast vanwege de A4 aan delen van de oostkant van ons dorp? Het Actiecomité Stop Geluidsoverlast wees daar onlangs nog op in de recente algemene ledenvergadering.

Wethouder **Spil**: Voorzitter. Dat zijn veel vragen. Wij hebben hier kennis van genomen, maar we hebben het rapport nog niet bekeken. Het is natuurlijk allemaal ook redelijk recent. Ik heb vandaag wel overleg gehad met de hoogheemraad en heb onder zijn aandacht gebracht dat wij inderdaad bezorgd zijn over dit rapport. Vanuit het hoogheemraadschap komt er een reactie. Daar wilde hij vandaag nog niet op vooruitlopen. Dat begrijp ik ook. Wij wachten dus even de reactie af. Wij zullen de ontwikkelingen natuurlijk ook volgen. Tegelijkertijd wil ik aangeven dat het waarschijnlijk niet voldoende zal zijn als wij alleen als college die ontwikkelingen gaan volgen. Ik ben dus ontzettend blij dat de verschillende actiecomités en de verschillende organisaties, zoals de Vereniging tot Behoud van Oud, Groen en Leefbaar Voorschoten maar ook het Actiecomité Stop Geluidsoverlast A4, allemaal heel actief zijn, want het helpt als we daarbij niet alleen staan. Ik zou u ook als politieke partijen willen aanraden om uw politieke invloed te gebruiken. Het CDA is bijvoorbeeld zeker aanwezig in het AB. Als we ook via die lijnen, dus via zo veel mogelijk lijnen, hier aandacht aan besteden, gaan we gezamenlijk meer bereiken dan wanneer ik als roepende in de woestijn vanuit Voorschoten namens iedereen en alles ga optreden. Die oproep doe ik dus ook aan u als politiek.

Over de geluidsoverlast hebben wij een hele duidelijke brief naar de provincie gestuurd. Ik zal niet de details bespreken, maar daarin staat precies wat ook het actiecomité zegt: het scherm staat te ver, het geluid gaat eroverheen enzovoort. Ook daar zijn we dus bij betrokken.

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. Ik ken de wethouder niet als roepende in de woestijn, maar haar oproep om zelf ook te roepen is duidelijk gehoord. We zullen in die geest handelen. Ik wacht op dit moment even af.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Uit de regionale media blijkt dat Voorschoten en de Vlietlanden, die net niet in Voorschoten liggen, niet de enige zijn die te maken hebben met projecten van de provincie waarbij vervuiling optreedt en de handhaving matig is. Een bekend voorbeeld is de aanleg van de N206 langs Valkenburg en Katwijk, waarbij grond gestort is waarin allerlei vervuilde substanties bleken te zitten. Is het geen idee om in de regio te inventariseren of er nog meer van dit soort zaken zijn en dan gezamenlijk richting provincie op te trekken om te kijken of daar daadwerkelijk iets aan kan gebeuren?

Wethouder **Spil**: Voorzitter. Dat is zeker een idee. Dat gebeurt natuurlijk ook. Ook daarbij wil ik een kleine kanttekening maken, want het versterkt niet altijd als de roepende in de woestijn gevolgd wordt door mensen aan de andere kant van de zee. Bij Katwijk kunnen wij natuurlijk wel onze sympathie betuigen, maar het is beter als Noordwijk en omliggende gemeenten dat doen, als u een beetje begrijpt wat ik bedoel. Tegelijkertijd kijken we, ook met de verschillende comités waarmee ik rond de tafel zit, hoe we het beste resultaat kunnen bereiken.

De **voorzitter**: Hiermee rond ik het vragenuurtje af.

Met uw goedvinden informeer ik de raad over een actuele bestuurlijke aangelegenheid. Ik ga ervan uit dat u allen de media een klein beetje volgt. Vorige week donderdag zijn vijf mannen aangehouden in een lopend onderzoek naar handel in verdovende middelen. Zij zijn aangehouden in een loods in Voorschoten. In die loods is later op diezelfde dag 2.000 kilo aan cocaïne aangetroffen met een totale straatwaarde van ongeveer € 150 miljoen. De verdachten zijn inmiddels voorgeleid aan de rechter-commissaris en zijn in bewaring gesteld. Dat is wat ik u nu kan melden. U zult begrijpen dat ik verder in verband met het lopende onderzoek geen mededelingen kan doen, maar het leek mij goed om u hiervan op deze wijze op de hoogte te stellen.

8. Hamerstukken:

De **voorzitter**: We handelen een aantal stukken af die we in de raadscommissie als hamerstukken hebben doorgeleid naar de raadsvergadering.

8.1. Normenkader 2021 (raadsregistratienummer Z/21/058821/269329)

Het voorstel wordt zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

8.2. Aanpassing Financiële verordening / activabeleid (raadsregistratienummer Z/21/059893/276108)

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Onze stemverklaring is als volgt. Dit gaat over het onttrekken van reserves en de Financiële verordening. Hoewel het college een toelichting heeft gegeven op basis van een verzoek van ons ten aanzien van de transparantie - als er verschil ontstaat tussen een begroot of een besteed bedrag - blijven we zorgen houden over de transparantie. We willen de raad op dit moment, zeker ook in de komende raadsperiode, oproepen om zorg te dragen voor de nodige transparantie in samenwerking met het college.

Het voorstel wordt zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

8.3. Verlenging tijdelijk openhouden Cultureel Centrum (raadsregistratienummer Z/19/032925/276589)

De **voorzitter**: Dit is agendapunt 17 geworden.

8.4. Aanwijzen accountant voor het controlejaar 2022 e.v. (raadsregistratienummer Z/21/053120/272426)

Het voorstel wordt zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

9. BESPREEKPUNTEN

10. Vaststellen Transitievisie warmte (raadsregistratienummer Z/21/052099/272694)

De **voorzitter**: In de Transitievisie warmte beschrijft de gemeente Voorschoten haar visie op de warmtetransitie. Dat is het geleidelijk overstappen van de verwarming van huizen en andere gebouwen met aardgas naar verwarming via een duurzame warmtebron. De visie geeft een eerste beeld van de route naar aardgasvrij en de beschikbare alternatieven per buurt. De raad wordt voorgesteld deze visie vast te stellen en hiervoor de benodigde financiële besluiten te nemen.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Veel over de Transitievisie warmte is al besproken in de commissie. Dat ga ik niet allemaal herhalen. We hebben vandaag genoeg op de agenda waar ik mijn spreektijd aan kan besteden. Wij stemmen over het algemeen in met de Transitievisie. Het is wel een eerste stap. Dat blijkt ook uit de aangepaste stukken. Wij vinden wel dat de energietransitie over veel meer moet gaan dan alleen over de warmtevisie. Dat is natuurlijk ook zo. Dat hebben we ook in de commissie naar voren gebracht en daarop hebben we goede antwoorden gekregen van de wethouder. Dit is maar een onderdeel daarvan. Wat ons betreft is een heel belangrijk onderdeel: zorgen dat de woningen die we in Voorschoten hebben, niet alleen een andere warmtebron krijgen maar vooral ook veel minder warmte gaan gebruiken. Dat staat ook in het stuk, maar het staat een beetje verstopt. Het staat in de schemaatjes waarin aangegeven wordt hoe het aangepakt gaat worden, maar we hebben daar toch wat moeite mee. We vinden dat het wat duidelijker in het stuk moet komen te staan. Daarom dienen wij samen met de PvdA motie 220 in, waarin wij als raad uitspreken dat het isoleren van woningen de allerbelangrijkste eerste stap is richting de energietransitie, dat er geen woningen van warmtebronnen veranderen voordat ze geïsoleerd zijn en dat voorafgaand aan de warmtetransitie dus een isolatieoffensief nodig is. De motie luidt:

"Motie 220.

*De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 16 december, gehoord de be-
raadslaging,*

constaterende dat:

- a. de Transitievisie warmte inzet op overstap naar alternatieve warmtebronnen;*
- b. warmte die niet verstoekt wordt, ook niet door een alternatieve warmtebron hoeft te wor-
den geleverd;*
- c. veel mensen energiearmoede ervaren omdat hun woning slecht geïsoleerd is;*
- d. de Transitievisie warmte als eerste de wijken met veel corporatiebezit van het gas af wil
laten gaan;*

overwegende dat:

- a. isolatie de eerste stap naar de warmtetransitie is;*
- b. dit weliswaar schematisch is opgenomen in de Transitievisie warmte, maar duidelijker kan
worden uitgesproken;*
- c. het vooruitzicht op een goed geïsoleerde woning met een lage energierekening mensen kan
overtuigen de energietransitie te ondersteunen;*

spreekt uit dat:

- a. warmtetransitie pas zinvol is als huizen voldoende geïsoleerd zijn;*
- b. een isolatieoffensief nodig is als eerste stap in de warmtetransitie,*

*en roept het college op in de prestatieafspraken met huurders en verhuurders concrete en meet-
bare afspraken te maken over hoe het corporatiebezit snel goed geïsoleerd kan worden,*

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Het gaat om een visie, niet om een plan. Ten dele is dat be-
grijpelijk, gelet op de complexiteit van de mogelijkheden waar een gemeente wel of niet over be-
schikt. Maar had er niet iets meer in kunnen staan over de voornemens van de gemeente zelf?
Neem het aspect van de isolatie; de heer Maassen had het daar al over. Daar is in de commissie
ook over gesproken. Daarbij wees de wethouder op bladzijde 25, want daar staat als eerste punt
bij de vier clusters en "Handelingsperspectief": "Woning isoleren volgens de Standaard. Voor isola-
tieadvies kunt u terecht bij het Duurzaam Bouwloket of bij de Groene grachten voor monumenten".
Maar het gaat er niet om dat er nog een keer wordt gezegd dat isoleren belangrijk is en dat je er-
gens een advies kunt inwinnen. Het gaat om een echt handelingsperspectief, een concrete hande-
ling van de gemeente. De motie van de SP voorziet ten minste voor een deel in die noodzaak.
Daarom steunen wij die motie.

Marjolijn Eshuis heeft in de commissie gevraagd om een fysiek loket in het centrum, dus niet digi-
taal, waar inwoners binnen kunnen lopen met vragen en waar ze in persoon adviezen kunnen krij-
gen. Ik wil hier nog een keer aandacht voor vragen van het college.

Hoofdstuk 2 van het coalitieakkoord dat gisteren is uitgebracht, gaat over "een duurzaam land".
We lezen veel ambities en er komen extra gelden. Dat is hard nodig, ook voor de gemeenten. Er
komt onder andere een langjarig nationaal isolatieprogramma met commitment en middelen tot
ten minste 2030 om woningen sneller, slimmer en socialer te isoleren. Terecht wordt begonnen bij
de woningen die het slechtst geïsoleerd zijn en er wordt extra ondersteuning geboden aan huishou-
dens met een laag inkomen of middeninkomen. Ik spreek de hoop uit dat dit college alvast antici-
peert op zo'n nationaal isolatieprogramma. Je kunt wachten tot er meer duidelijkheid komt, maar
je kunt ook nadenken over de vraag wat er nodig is om een vliegende start te kunnen maken. De
PvdA kiest voor dat laatste en zal hopen dat dit college dat ook wil doen.

De heer **Reinke** (VVD): Voorzitter. Zoals de vorige sprekers al aangaven, is er in de commissie
WRG inderdaad al veel gezegd en ook goed beantwoord door de wethouder. Het stuk maakt duide-
lijk dat er op dit moment nog weinig alternatieven zijn voor de overstap en dat een van die twee

alternatieven nog redelijk onbekend en deels ook onzeker is. Daarom zullen wij motie 226 steunen. Mochten er innovaties komen, dan voorziet die motie in de mogelijkheid om de visie tussentijds aan te passen. Dat lijkt ons een uitstekend idee. In de vergadering van de commissie WRG hebben wij ook al aangegeven dat we de focus op isolatie inderdaad belangrijk vinden. Wij vinden motie 220 van de SP en de PvdA dus een goede aanvulling op dit stuk. Die motie zullen wij ook steunen.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Ook wij zien de Warmtevisie 1.0 als de eerste stap van de enorme opgave die we samen met honderden participerende Voorschotenaren zetten om de panden anders te gaan verwarmen en koelen dan met behulp van fossiel aardgas. Het eindpunt van de visie is glashelder: jaarrond een comfortabele leeftemperatuur in onze panden zonder dat we het klimaat op onze aarde daarmee beïnvloeden. De route tekent zich in deze visie vaag af, met hobbels en wendingen die we nu nog niet kunnen zien. Het is een eerste stap die nieuwsgierig maakt naar onze toekomst. Wij kunnen ons vinden in deze visie en moedigen het college vooral aan om de inwoners betrokken te houden. In de commissie zijn de zaken benoemd die we in de Warmtevisie 1.1 graag terugzien: een risicolijst en ook het opnemen van koeling, want de voorspelde toename van het aantal hete dagen heeft ook consequenties voor isolatie en energieverbruik. Om het momentum en eventueel de status van de volgende versie naar voren te trekken, zeker nu ontwikkelingen snel gaan nu het nieuwe kabinet de hybride warmtepomp lijkt te gaan stimuleren, dienen wij motie 226 van het CDA mede in. Isoleren is een belangrijke sleutel om het energieverbruik te verlagen, zoals de VVD, de SP en de PvdA ook aangaven. Wij steunen dan ook motie 220 van de SP, omdat de corporaties een substantiële rol spelen in de energiebesparing en het verbeteren van het leefklimaat in woningen voor onze Voorschotense huurders.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Tijdens de behandeling in de commissie is naar voren gekomen dat er geen duidelijkheid is over wat we met de inzet van € 125.000 gaan bereiken. We staan hier dus echt heel kritisch tegenover. Voor alle duidelijkheid: wij zijn echt niet tegen duurzaamheid, maar we willen wel dat er iets staat wat gaat werken. Wij gaan dus echt meer voor concrete acties en niet voor het aanstellen van iemand die nog eens moet gaan opschrijven wat de echte visie gaat worden. Wij vinden dit voorstel echt veel te onduidelijk. Wij zullen wel voor motie 220 stemmen, want wij zijn echt voor isolatie. Wij zullen ook motie 226 steunen, want die gaat over een herijking van de Transitievisie warmte.

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. In de commissie WRG heb ik op 25 november namens mijn fractie een uitvoerige beschouwing gewijd aan deze Transitievisie. Dat gaan we niet herhalen. Dank aan de wethouder en het college voor de toezegging om het eerste beslispunt aan te passen. Gelet op de uitvoerige raadsvergadering heb ik een paar korte opmerkingen en vragen. Papier is geduldig. Meer dan ooit komt het aan op de uitvoering. De centrale overheid is daarin bij centrale projecten sterk tekortgeschoten, zoals heel ons land heeft kunnen ervaren. Aan goede bedoelingen en warme woorden ontbreekt het meestal niet, maar de proof of the pudding is toch de uitvoering. Deelt het college die observatie?

In dat verband hebben we een viertal vragen bij de vier projecten. Het komt aan op de uitvoering. Ik heb dus vragen over de vier uitvoeringsprojecten zoals die op pagina 27 in het stuk vermeld staan. Een geslaagde start in de uitvoering is zonder meer een must, ook voor draagvlakbehoud. To be or not to be in the implementation, that's the question. Het eerste uitvoeringsproject betreft het opstellen van buurtgerichte routekaarten. Mijn vraag is: wat is de stand van zaken van de voorbereiding hiervan? Ligt hier bijvoorbeeld al een plan van aanpak voor?

Het derde project, onderzoek naar lokale alternatieve warmtebronnen, start evenals het eerste project over die buurtgerichte routekaarten volgend jaar in 2022. Mijn vraag is dus of de organisatie het aankan om twee uitvoeringsprojecten tegelijkertijd onder handen te nemen. Een geslaagde start, ook wat betreft het voldoen aan het tijdschema voor potentiële startbuurten, zoals de Vlietwijk en Bijdorp, lijkt mij essentieel. Mijn vraag is wat de inschatting van de wethouder is over een geslaagde start van deze projecten in 2022, volgend jaar. Wat zijn de vooruitzichten?

Het tweede uitvoeringsproject betreft de verankering van de Transitievisie warmte in de omgevingsvisie. Over de invoering van de omgevingsvisie per 1 juli heerst steeds verdere onzekerheid. Kan een uitstel van die wet zorgen voor verdere vertraging in de projectverankering?

Het vierde uitvoeringsproject betreft de update van de Transitievisie naar de 2.0-versie. Ik dien daar samen met GroenLinks, D66 en ONS Voorschoten een motie over in. Ik ben blij dat de andere

fracties die steunen. Ons lijkt een periodieke herijking gewenst. Waarschijnlijk is die herijking eerder dan na vijf jaar, zoals in het stuk vermeld staat. Ik vraag de wethouder om een reactie, maar ik neem aan dat zij het met ons eens is. De motie luidt:

"Motie 226.

De gemeenteraad van Voorschoten, op 16 december 2021 in vergadering bijeen,

overwegende met waardering kennis te hebben genomen van het document Transitievisie warmte 1.0 (TVW);

constaterende dat:

- a. het document TVW 1.0 een eerste beeld schetst van een voorgenomen route voor de komende jaren naar een aardgasvrij Voorschoten alsook onder meer van de beschikbare voorkeurswarmtealternatieven per buurt in Voorschoten;*
- b. het voorgestelde, gewijzigde 1e beslispunt van het raadsvoorstel om Transitievisie warmte 1.0 vast te stellen, binnen afzienbare tijd bijstellingen van de TVW veronderstelt;*
- c. voorts wordt gesignaleerd dat het huidige raadsvoorstel spreekt over een 'herziening van deze TVW 1.0 over vijf jaar';*

spreekt uit:

- a. de Transitievisie warmte bij een uitstek een 'ontwikkelvisie' is die al werkendeweg nadere vorm en invulling krijgt;*
- b. het om meerdere redenen, zoals nieuwe innovaties, doorgaande technologische ontwikkelingen en opgedane praktijk ervaringen, aanbeveling verdient frequenter dan één keer per vijf jaar, zoals nu voorzien in het geformuleerde uitvoeringsprogramma, de huidige Transitievisie warmte te herijken;*

roept het college op de Transitievisie warmte de komende vijf jaar aan te vullen dan wel te herzien als daar aanleiding toe is, bijvoorbeeld als gevolg van voortgaande technische ontwikkelingen of opgedane ervaringen."

Tot slot motie 220 van de SP, gesteund door de PvdA. Als je alleen isoleert zonder realisatie van ventilatie, krijg je een slechte luchtkwaliteit. Dat is niet bevorderlijk voor de gezondheid. Mijn collega Patricia Kortekaas heeft herhaaldelijk gewezen op niet alleen isolatie maar ook mechanische ventilatie, want anders kom je niet heel erg ver. Ik wacht de reactie van de wethouder op de SP-motie 220 dus af.

De heer **Bos** (GroenLinks): Voorzitter. De Transitievisie warmte laat een gedegen onderzoek zien naar de opgaven waar Voorschoten voor staat op weg naar een CO₂-neutraal Voorschoten. Daarnaast is er goed gecommuniceerd door de gemeente en is door veel inwoners geparticipeerd in het traject waarin deze visie tot stand is gekomen. In de uitvoeringsplannen wordt aangegeven dat goede communicatie en participatie cruciaal zijn om de doelstellingen te behalen. Hier kunnen we alleen maar volmondig mee instemmen. We verwachten ook dat als in de volgende fase plannen op wijkniveau ontwikkeld gaan worden, de belangstelling van bewoners alleen maar zal toenemen. Wat de organisatie betreft lijkt het ons raadzaam om daar zeer goed rekening mee te houden. Het coalitieakkoord spreekt op het gebied van verduurzaming ook een groot aantal ambities uit, zoals al is aangehaald door de PvdA en andere partijen. Die ambities kunnen gevolgen hebben voor hoe we naar de Transitievisie warmte kijken. Ook op andere terreinen zijn er continu ontwikkelingen. Het is belangrijk om deze visie up-to-date te houden. Daarom hebben we motie 226 van het CDA voor herijking van de Transitievisie medeondertekend.

In de commissievergadering is meerdere malen gesproken over het belang van isoleren. Dit komt nadrukkelijk naar voren in deze Transitievisie warmte. Ook dit is al eerder aangehaald. Onder andere bij het handelingsperspectief voor elk type woning wordt dit als eerste en belangrijke actie opgenomen. Ook de woningcorporaties, de Sleutels en Woonzorg, zijn betrokken geweest bij het opstellen van deze visie. Wat dat betreft vragen wij ons af of motie 220 van de SP echt nodig is. We staan er sympathiek tegenover, maar we wachten nog even de reactie van de wethouder hierop af.

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Aan het eind van de rit is er al heel veel gezegd. Een paar puntjes willen we er nog even uit pakken. In de commissie WRG hebben wij aangegeven dat de warmtevisie op hoe we in Voorschoten in de toekomst onze gebouwen gaan verwarmen, naar ons inzicht niet zo'n compleet stuk is. De visie 1.0, zoals die nu heet - met dank aan het CDA - gaat over hoe we van het aardgas af gaan en hoe we de wijken van nieuwe energiebronnen denken te gaan voorzien. Het is een individuele bewoner die de keuze gaat maken wat hij of zij wil.

Als je het over een visie hebt, schrijf je op welke doelen je wilt bereiken, wat je wel wilt, maar ook wat je niet wilt. In de commissie hebben we aangegeven dat voor onze fractie houtstook een punt is dat eigenlijk in de visie had moeten staan; wij willen dat niet. We hebben met de wethouder ook gediscussieerd over fossiele brandstoffen. Daar zou je ook iets van kunnen vinden. Onze conclusie is dat we daar als fractie alleen in staan. Daarom hebben we maar afgezien van het indienen van een amendement. We willen dit voorstel uiteraard wel steunen, omdat de maatregelen die in het stuk staan, onze steun verdienen.

Motie 226 van D66, GroenLinks en het CDA is een buitengewoon welkome aanvulling. Die zien we zitten en die vinden we buitengewoon goed. De motie van de SP gaat over isolatie. Daar begint het mee. Wat ons betreft is die motie dus prima. Isolatie is een onderdeelje hiervan. Ook die motie zullen we dus steunen.

Wethouder **Spil**: Voorzitter. Voor motie 220 zal ik straks het woord geven aan de heer Cramwinckel, want die is in gesprek met de corporaties. Ik heb een paar vragen gehoord en ik ga in op motie 226. Een vraag van het CDA ging over het opstellen van de buurtgerichte routekaart. Daar zijn we nog niet mee begonnen. We hebben eerst even afgewacht of u akkoord zou gaan met de Transitievisie warmte. Daarna worden de plannen van aanpak verder ontwikkeld. Het helpt ook dat in het nieuwe regeerakkoord in elk geval meer geld beschikbaar is voor dit soort zaken. Daar wachten we dus ook min of meer op, want als het er niet zou komen, hadden we een ander uitgangspunt.

Als de Omgevingswet in januari 2023 ingaat, zal de Transitievisie warmte nog geen effect hebben op het opstellen van de buurtgerichte routekaarten. Als de omgevingsvisie nog veel langer op zich laat wachten, zullen we natuurlijk wel moeten kijken hoe we daarmee omgaan.

Het onderzoek naar de lokale alternatieve warmtebronnen doen we gelukkig samen met de regio. Daar heeft u ook uw akkoord op gegeven. Daar ligt zeker een plan van aanpak voor hoe we in twee jaar tijd tot een keuze zouden kunnen komen voor mogelijke warmtebronnen die interessant zijn. Er worden natuurlijk overal voorzichtig al verschillende pilots uitgezet. Daar is dus zeker een plan van aanpak bij. Het ambtelijk apparaat kan dat ook aan, omdat we samenwerken met de regio.

Ik laat het oordeel over de motie over periodieke herijking aan de raad. Als college staan we daar sympathiek tegenover, maar het kost natuurlijk veel geld om een herijking, een addendum of hoe je het ook noemen wil, te maken. Het gaat dus wel om significante ontwikkelingen, want anders blijven we bezig met updates maken. Die kanttekening wilde ik wel even maken.

De **voorzitter**: Het woord is aan wethouder Cramwinckel om in te gaan op motie 220.

Wethouder **Cramwinckel**: Voorzitter. Wij zijn positief over motie 220; die ondersteunen we. Zij ondersteunt eigenlijk het beleid dat we richting corporaties voeren. Zoals u weet, hebben we meerjarige prestatieafspraken met elk jaar jaarschijven waarin we de afspraken concretiseren. Dat kan hier heel goed ingepast worden, zeker in de wetenschap dat corporaties vanuit het regeerakkoord ook meer geld gaan krijgen om zelf ook te investeren in isolatie en klimaatmaatregelen.

Nog een enkel woord over ventilatie. Er staat "goed isoleren". Volgens mij betekent dit dat je isoleren ook moet doen volgens de laatste inzichten en dat je dus ook echt rekening moet houden met goed ventileren, zeker in het licht van alle ervaringen met corona. Wij gaan er dus van uit dat dat ook meegenomen wordt in het hele isolatieproces.

De **voorzitter**: Ik verzoek u om in de tweede termijn, voor zover u dat nog niet hebt gedaan, uw standpunten kenbaar te maken ten aanzien van het voorstel en de moties.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ik heb een paar korte opmerkingen. De motie was bedoeld als een soort ondersteuning door de raad van het college voor de vorm van de prestatieafspraken met

betrekking tot de energieverbetering van sociale huurwoningen. Ik hoor dat de wethouder de motie zo oppakt. Daar ben ik dus blij mee.

Ik ondersteun de woorden van de wethouder over isolatie en ventilatie. Het gaat er uiteindelijk om dat corporaties hun woningen gewoon betere labels geven. De ventilatie hoort daarbij.

Ik had nog niet gezegd wat de SP doet met motie 226. Die steunen we.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Ik heb twee dingen genoemd waarop de wethouder niet heeft gereageerd. Ik heb verwezen naar de inbreng van mevrouw Eshuis in de commissie met de vraag om de mogelijkheid van een fysiek loket in het centrum te onderzoeken. Het zou fijn zijn als daar op een of andere manier op gereageerd wordt. Aan het eind heb ik gewezen op het nationale isolatieprogramma dat eraan komt van de kant van de rijkscoalitie en heb ik gepleit voor een vliegende start, eigenlijk met de hoop dat het college dat ook doet. Het zou fijn zijn om daarop een reactie te vernemen van de wethouder.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Een terechte aanvulling van wethouder Spil over de significante wijzigingen voor een nieuwe versie.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Wij zullen tegen dit voorstel stemmen, omdat wij niet een ambtenaar aan het werk willen gaan houden die nog niet weet wat hij voor die € 125.000 gaat doen.

Mevrouw **Schroot** (D66): Ik wil mevrouw Persoon vragen hoe zij de hele warmtetransitie dan voor elkaar wil krijgen.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Met een goede visie met duidelijke punten: wat gaan we doen, wanneer gaan we het doen, met een tijdpad. Dat is er nu niet. Het is veel te onduidelijk.

Mevrouw **Schroot** (D66): Ik laat het hierbij. Een kind leer je ook niet in één keer lopen. Dat gaat ook stapje voor stapje.

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Ik had het misschien ook in mijn tweede termijn kunnen zeggen, maar een visie is natuurlijk geen uitvoeringsprogramma. Die discussie heb ik hier al vaker gevoerd met het college maar ook met collega-raadsleden. Een uitvoeringsprogramma is een uitvoeringsprogramma. Dat is iets heel anders dan een visie, die er nu ligt, maar die trekjes heeft van een uitvoeringsprogramma.

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. In aansluiting op wat de heer Zeelt zei, komt het heel goed uit dat mijn fractie vragen gesteld heeft over de uitvoering en de vier uitvoeringsprojecten. Ik dank de wethouder voor de betrokken reactie. Daar kan ik helemaal mee instemmen. Uiteraard bedoelen we niet dat met de herijking alles overhoop moet worden gehaald. Het gaat alleen om aanpassing op significante onderdelen. Het betekent natuurlijk niet dat het hele ambtelijke apparaat bij herijkingen permanent op zijn kop moet gaan staan, maar wij vinden het belangrijk dat er een zekere flexibiliteit is in het meenemen van nieuwe ontwikkelingen en ervaringen in het aanpassen van de visie. Laat ik dit voor het gemak "een aanpassing light" noemen. Ik dank de fracties voor de steun.

Wat de motie van de SP betreft: ook gelet op de uitleg dat ventilatie is inbegrepen, zijn wij voorstander van die motie.

De heer **Bos** (GroenLinks): Voorzitter. Ook gelet op de reactie van de wethouder op motie 220 van de SP kunnen ook wij die motie vanzelfsprekend steunen.

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Wat ons betreft: aan de bak en gauw aan het werk. Dat is belangrijk.

Wethouder **Spil**: Voorzitter. Wat het fysieke loket betreft: we zijn aan het bekijken of we eventueel iets daarvan kunnen realiseren, maar vergeet niet dat we sowieso al twee keer per maand in de bibliotheek een soort fysiek loket hebben. Daarnaast hebben we nog heel veel andere plekken waar mensen ook terecht kunnen. Het kan niet zo zijn - dat wil ik toch even zeggen, meneer De Graaf -

dat een burgercommissielid in een commissie een soort opdracht geeft en dat wij dan met z'n allen meteen gaan rennen. Ik heb zeker geluisterd en we zijn er zeker mee bezig, maar dit betekent niet dat we u een complete informatienota doen toekomen. Als het lukt, ben ik ontzettend blij, want ik ben het met u eens dat een fysiek loket veel toevoegt, maar daar zitten ook haken en ogen aan.

De heer **De Graaf** (PvdA): Het gaat niet om een opdracht van een burgerraadslid. Volgens mij staat het een burgerraadslid vrij om een vraag te stellen aan het college. Als ik als raadslid vervolgens in de raad een vraag aan de wethouder stel en als de wethouder daar niet op ingaat, is het mijn goed recht om in de tweede termijn nog een keer om een reactie te vragen. Dat is de procesgang zoals die heeft plaatsgevonden.

Wethouder **Spil**: Dat klopt, meneer De Graaf. Ik geef nu dus het antwoord dat we er wel mee bezig zijn. We zijn met heel veel verschillende dingen bezig. We hebben heel veel lijntjes uitstaan in de hoop dat een paar vissen zullen happen.

Wat de vliegende start met isolatie betreft: ik weet zeker dat de ambtenaren nu allemaal meekijken. Ze staan allemaal in de startblokken. We wachten wel even totdat helder is wat het Rijk nu bedoelt, of het regeerakkoord op dit punt blijft staan en wat daarmee gaat gebeuren, want we zijn al een paar keer door het Rijk in ons hemd gezet als we iets te snel aan zaken begonnen. Maar ik kan u verzekeren dat we meteen van start gaan op het moment dat daar geld voor komt en wij dingen mogen doen.

De **voorzitter**: Ik sluit hierbij de beraadslaging. We gaan over tot de besluitvorming. Ik stel voor dat we, zoals gebruikelijk bij onlinevergaderingen, zo veel mogelijk niet tot formele stemming overgaan, maar besluiten met elkaar vaststellen op basis van de standpunten van de fracties.

De voorzitter constateert met instemming van de raad dat het voorstel met 19 tegen 2 stemmen wordt aangenomen, waarbij de fractie van Voorschoten Lokaal Sterk ertegen heeft gestemd.

De voorzitter constateert met instemming van de raad dat motie 220 van de SP en de PvdA met algemene stemmen wordt aangenomen.

De voorzitter constateert met instemming van de raad dat motie 226 van het CDA, GroenLinks, D66 en ONS Voorschoten met algemene stemmen wordt aangenomen.

11. Vaststellen Vereveningsfonds Woningbouw Voorschoten (raadsregistratienummer Z/20/046275/266449)

De **voorzitter**: Om meer sturing te kunnen geven aan de opbouw en de samenstelling van de woningvoorraad in Voorschoten heeft de raad vorig jaar de Doelgroepenverordening vastgesteld. De raad wordt nu gevraagd het bijbehorende vereveningsfonds in te stellen. Initiatiefnemers die bij de nieuwbouw niet voldoen aan de eisen van sociale huur en middensegmentwoningen, kunnen deze verplichting afkopen door een bedrag in het fonds te storten. Het fonds is beschikbaar voor initiatiefnemers die juist meer in het beoogde segment willen realiseren.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Zoals u en de wethouder wellicht hadden verwacht, begin ik als volgt. Zoals u weet, vroeg de PvdA in 2018 om een beleidsregel sociale huur. Die ligt er nu, weliswaar enkele jaren later, maar laten we daar vooral niet over klagen; laten we vooral blij zijn dat die er nu ligt. Wij steunen het voorstel dus. Het is ook hard nodig en het sluit goed aan, want ik heb inmiddels goed gelezen wat er in het landelijke coalitieakkoord staat over woningbouw: jaarlijks 100.000 woningen bouwen, twee derde betaalbare huur en koopwoningen tot de grens van de nationale hypotheekgarantie. Voor degenen die het niet weten: de NHG-grens is ongeveer 3,5 ton. Dat is nog eens wat anders dan wat er bij Intratuin gebeurt. Op de valreep, vlak voordat de vergadering begon, ontvingen we vanavond de antwoorden van wethouder Cramwinckel op vragen hierover van de PvdA. Fractiegenoten van de Partij van de Arbeid die wat minder lang meelopen, keken daarnaar en zeiden: wat krijgen we nou? Je proeft wel iets van ergernis, want er wordt om de hete brij heen gedraaid en soms wordt een antwoord gegeven op een niet gestelde vraag. Als je wat langer meeloopt, krijg je een wat dikkere huid, omdat je wel wat gewend bent. Zorgwekkend is in ieder geval dat we kunnen constateren dat de overzichten die we van de wethouder krijgen van de verdeling van de te bouwen woningen in prijsklassen, zoals in maart van dit jaar, eigenlijk de prullenbak in kunnen. Als je goed leest, staat dat eigenlijk in de antwoorden. De PvdA neemt op

dit moment kennis van deze antwoorden, maar verzoekt de voorzitter van de raad deze antwoorden te agenderen via het presidium met het oog op behandeling in de eerstkomende vergadering van de commissie Burger en Bestuur. Nogmaals, de antwoorden op onze vragen laten nog eens zien hoe belangrijk het is dat het Vereveningsfonds en de beleidsregel worden vastgesteld.

De **voorzitter**: Uw verzoek wordt doorgeleid naar het presidium, waar een besluit wordt genomen over de agendering.

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Zoals we in de commissie hebben aangegeven, is het goed dat de regeling er nu ligt. Het is een mooie eerste stap. Wij hebben in de commissie gesteld dat het wat laat is; de heer De Graaf gaf dat ook aan. Maar goed, dat geeft niet. Regeren is vooruitzien en er ligt nu wat. We kijken het meest uit naar de evaluatie over drie jaar, want er zijn al zoveel bouwplannen vastgesteld en er zijn enorm veel kaveltjes en hoe wordt die regeling straks toegepast? Maar goed, we zullen voorstemmen.

Motie 221 hebben we mede-ingediend, omdat we denken dat het een goede zaak dat de raad tijdig geïnformeerd wordt als er afwijkingen komen van deze regeling.

De heer **Bos** (GroenLinks): Voorzitter. Het werd al een paar keer aangehaald: het heeft best wel lang geduurd voordat deze beleidsregel er ligt. Eind vorig jaar hebben we de Doelgroepenverordening aangenomen, wat al een goede stap was. Nu ligt deze beleidsregel voor. Het realiseren en het behouden van woningen in het sociaal segment en het middensegment vinden wij heel belangrijk, maar we hadden nog wel een paar vraagtekens bij de beleidsregel: hoe zou die gaan werken? Hierop hebben we de toelichting met extra onderzoek naar het Vereveningsfonds ontvangen, waarvoor onze dank. Dat is een uitgebreid document met wel nog steeds een behoorlijk technische verhandeling over normbedragen en dergelijke, maar het is voor ons, zeker met de erbij staande voorbeelden, wel duidelijk geworden hoe dit in de praktijk moet gaan werken. Het enige was eigenlijk nog de definitie in de beleidsregel van de categorieën die de gevallen beschrijven waarin een bijdrage betaald moet worden. Daar stonden ook tweekappers en vrijstaande woningen bij. Dat leek ons niet terecht. Uit de beantwoording van onze technische vragen is gebleken dat dat inderdaad klopt en dat de beleidsregel op dit punt nog aangepast zal worden.

Ik had verwacht dat de PvdA motie 221 zou indienen. Dat heb ik de heer De Graaf niet horen doen, maar ik had hem eigenlijk willen vragen hoe de heer De Graaf voor zich ziet dat de raad de gevoelens kenbaar wil gaan maken. Dat vinden wij belangrijk voor het wel of niet kunnen steunen van de motie. Ziet hij hiervoor een formele procedure met wensen en bedenkingen, dus een hele uitgebreide periode voor de raadsbehandeling? Dat zien wij namelijk niet zo zitten, want met onder andere de omgevingsvisie in gedachte moet een periode van acht weken eigenlijk haalbaar zijn. Dit maakt dit wel heel moeilijk. Als het gaat om een informatieplicht ten opzichte van de raad en als wij dit net als in andere gevallen zouden kunnen agenderen als we denken dat het niet zo gaat als wij hadden verwacht, zouden we er wel in mee kunnen gaan.

De heer **De Graaf** (PvdA): Gelijk een antwoord op de vraag van de heer Bos: wij zien dit zoals hij het aan het eind formuleerde. Het college heeft de verantwoordelijkheid voor de besluitvorming, heeft een voornemen geformuleerd en informeert de raad daarover. Indien de raad hier graag met het college over zou willen praten alvorens het college een definitief besluit neemt, moet die mogelijkheid er zijn. Dat is de strekking van de motie.

De **voorzitter**: Meneer De Graaf, kan ik hierbij constateren dat uw motie 221 is ingediend?

De heer **De Graaf** (PvdA): Nu u dat zo vriendelijk aan mij vraagt, wil ik de motie bij dezen wel indienen. Ik was het gewoon vergeten; neemt u mij niet kwalijk. De motie, die mede wordt ingediend door ONS Voorschoten, de SP en het CDA, luidt:

"Motie 221.

"De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 16 december 2021,

constaterende dat de beleidsregel sociale woningbouw en middensegment in Voorschoten het college in artikel 6.4 de bevoegdheid verleent gemotiveerd af te wijken van (artikelen uit) de beleidsregel;

van mening dat de raad in de gelegenheid moet worden gesteld kennis te nemen van een voornemen tot afwijking van de beleidsregel en daarover zijn gevoelens aan het college kenbaar kan maken alvorens het college een definitief besluit neemt;

verzoekt het college de raad tijdig te informeren over een voornemen tot afwijking van de beleidsregel en de daaraan ten grondslag liggende overwegingen teneinde de raad in de gelegenheid te stellen daarover desgewenst zijn gevoelens aan het college kenbaar te maken."

De **voorzitter**: Ik wachtte de mede-indieners af, want ik dacht: misschien komt de motie nog.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. De CDA-fractie dankt het college voor de beantwoording van de vragen. We hebben er een aantal gesteld en die zijn netjes beantwoord. Dank daarvoor. Dan de inhoud. We snappen de werking en de functie van het fonds. Die zijn helder. Het moet uiteindelijk leiden tot meer woningen in de gevraagde segmenten. Daar staan we dus achter. We snappen uit de toelichting ook hoe de bedragen zijn vastgesteld, namelijk door residuele grondberekening. Dat vinden we een duidelijk en begrijpelijk verhaal en dat kunnen wij steunen. Wij stellen voor de uitvoering van deze regels dus graag € 100.000 uit de voorziening beschikbaar, want dat is onze bevoegdheid. Dus dank; we steunen dit.

We steunen de motie van de Partij van de Arbeid, die ook samen met ONS Voorschoten ingediend is. Als wij gaan afwijken, heeft dat mogelijk financiële gevolgen. Dat ligt weer een beetje op het bordje van de raad. We vinden het dus logisch dat we daarover onze zienswijze kunnen indienen.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Mijn partij vindt het eerlijk als alle toekomstige eigenaren van nieuwe woningen in gelijke mate bijdragen aan het realiseren van woningen in het sociale segment en het middeldure segment, of dat nu is middels het ontvangen van een bijdrage voor de realisatie of door een bijdrage aan de realisatie van een woning in een ander project. Het verzoek voor dit fonds kwam van de PvdA. Wij zijn tevreden met de uitvoering hiervan door het college, al heeft die even op zich laten wachten. Het interessante voorstel van ONS Voorschoten om nog eens te kijken of vierkante meters een betere grondslag zijn dan kavels, is gedegen onderzocht. De onderbouwde uitkomst is wat ons betreft helder: niet doen. Ook de beantwoording van de vragen van het CDA en GroenLinks verduidelijkt het voorliggende voorstel. Wij kunnen ons daar dan ook in vinden.

Wat motie 221 betreft: de raad stelt kaders en het college voert deze uit en verantwoordt zich daarna aan de raad. Motie 221 van de PvdA, ONS Voorschoten, SP en het CDA begrijpen we wel, omdat de raad niet voor vervelende voldongen feiten wil komen te staan. De kans dat zich zoiets voordoet, is in de praktijk echter uitermate klein. Allereerst doet deze situatie zich in onze kleine gemeente weinig voor. Bovendien denken wij dat geen enkele wethouder zich kwetsbaar wil maken door een onomkeerbare stap te zetten waarvoor hij of zij zich in de raad niet kan verantwoorden. De theoretische kans dat er iets misgaat, achten we dus uitermate klein. De schade die mogelijk zou kunnen ontstaan, is naar onze mening ook te overzien. Als raad worden we sowieso geïnformeerd over uitzonderingen die het college maakt. Dat mag wat D66 betreft vlot naar de raad, zodat we eerder geïnformeerd zijn in het geval dat er reuring ontstaat in het dorp. Ik heb een vraag aan de indieners, volgens mij aan de heer De Graaf van de PvdA als hoofdindieners. De Omgevingswet geeft zes of acht weken tijd voor een vergunning. Is deze motie getoetst op uitvoerbaarheid bij onze ambtenaren?

De **voorzitter**: Wil de heer De Graaf hier gelijk op reageren? In de tweede termijn; prima.

De heer **Reinke** (VVD): Voorzitter. De VVD is zeker niet tegen een stimuleringsfonds. Iedereen ziet dat het gewoon niet goed gaat op de woningmarkt. Gemeenten mogen best hun steentje bijdragen. Dit voorstel vinden wij echter ondoordacht en het bevat ook nog eens een klassieke denkfout. De woningbouw wordt door de overheid vaak zeer sterk beperkt. Voorschoten is hier zeker geen uitzondering in. Er gelden hier veel ruimtelijke restricties. Monumentenstatussen worden eenvoudig verschaft. In de afgelopen raadsperiode zijn er ook weer extra eisen gesteld aan bouwen; denk aan het gebruik van een bepaald beton en de zeer complexe Hemelwaterverordening. Dat zijn allemaal ideeën met goede bedoelingen, maar er is slechts één reden waarom woningen op dit moment zo duur zijn, namelijk schaarste. Nu komt er dus nóg een obstakel bij voor woningbouw voor kleinschalige projecten. Met dit voorstel wordt voorbijgegaan aan het feit dat ook een kleine ontwikke-

laar de marktprijs betaalt voor grond. De kleine projecten worden door torenhoge bouwboetes onrendabel gemaakt. We hebben dat al aangegeven in de commissie WRG. Het wordt door dit voorstel straks aantrekkelijker om drie vrijstaande huizen te bouwen dan vier rijtjeshuizen. Bovendien is het een misvatting dat alleen door het bouwen van betaalbare woningen het openen van de woningmarkt gerealiseerd kan worden. De markt zit gewoon over de hele breedte op slot. Een nieuwbouwwoning leidt tot een keten van verhuizingen, die eindigt bij een persoon die geen woning meer achterlaat. Een nieuwe twee-onder-een-kapwoning kan bijvoorbeeld betrokken worden door iemand uit een duurder rijtjeshuis. Dat duurdere rijtjeshuis wordt weer bewoond door iemand uit een goedkopere woning, et cetera. We zouden daarom graag zien dat het college juist aanzet tot deregulering: maak bouwen nou eens eenvoudiger. Er is namelijk maar één oplossing tegen dure huizen. U hoort dat vaak van onze partij: dat is bouwen, bouwen, bouwen.

Wat de motie betreft kan ik me compleet vinden in de woorden van mevrouw Schroot. We zullen de motie dus niet steunen.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Dit zeer neoliberale verhaal van de heer Reinke triggert mij om een betoog van drie kwartier te houden om alles te ontkrachten wat hij gezegd heeft. Daar heb ik de spreektijd niet voor, maar ik zal één gedachte meegeven. Als het klopt wat de heer Reinke zegt, namelijk dat alleen schaarste de hoge huizenprijzen veroorzaakt, mag hij mij proberen uit te leggen waarom de huizen op dit moment bijna 20% duurder zijn dan vorig jaar. Hoe is de schaarste het afgelopen jaar zo enorm toegenomen dat de prijzen met 20% omhoog zijn gegaan?

De heer **Reinke** (VVD): Dat kan ik uitleggen. Dat is door de beschikbaarheid van geld en de leningen, waardoor er inderdaad meer vraag is naar woningen. Op een gegeven moment zijn ook heel veel mensen verhuisd, waardoor er weer schaarste komt in het aanbod van de woningen die vrijkomen op de markt. En "neoliberaal"... Dat is een scheldwoord; dat laat ik graag bij u.

De heer **Maassen** (SP): Ik zie "neoliberaal" helemaal niet als een scheldwoord, maar gewoon als een duiding van een politieke stroming. Alles wat de heer Reinke zei, past bij die politieke stroming, namelijk "dereguleren" en "de overheid moet zich terugtrekken". Ik zal er verder niet te veel op ingaan, maar wat mij betreft zijn er zeer veel verschillende redenen waarom er zoveel schaarste is en waarom de prijzen zo omhoog zijn gegaan. Dat komt veel meer door financiering dan door schaarste. Regulering is juist de oplossing om ervoor te zorgen dat we meer betaalbare woningen krijgen, want als je niet reguleert, krijg je alleen wijken die eruitzien als het Voorsche Park, waarin alleen op zo'n manier wordt gebouwd dat de winstmaximalisatie voor de ontwikkelaar maximaal is.

Het voorstel voor het Vereveningsfonds Woningbouw Voorschoten vinden wij een goed voorstel. Wij zijn er erg blij mee. Het past bij de gedachte dat regulering nodig is om meer betaalbare woningbouw te krijgen. Wij vragen ons wel af of dit niet tot ontduiking gaat leiden, want met dat deel van het betoog van de heer Reinke ben ik het wél eens: het kan inderdaad aantrekkelijker worden om drie dure woningen neer te zetten dan vier goedkope. Ik zou het college willen vragen om te kijken of die tendens zich inderdaad voordoet en, als dat zo is, dat ook met de raad te delen, zodat we daar eventueel onze visie op kunnen geven en ons beleid kunnen aanpassen.

Wij steunen de motie van de PvdA. Dat zal niet verrassend zijn, want we hebben die motie mede-ondertekend. Het is inderdaad verstandig als de raad bij gewijzigd beleid daar even zijn visie over kan laten schijnen.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Voor ons ligt het voorstel voor het Vereveningsfonds. Laten wij vooropstellen dat Voorschoten Lokaal Sterk voor het bouwen van betaalbare woningen is. Volgens ons is dit alleen niet de manier waarop dat moet gebeuren. Met bureaucratische rompslomp maken wij huizen alleen maar duurder en wordt de bouw van drie dure villa's mogelijk aantrekkelijker dan het bouwen van een rijtje betaalbare woningen op hetzelfde stukje grond. De wethouder gaf aan dat kleinschalige projecten zoals die zijn bedoeld, niet of nauwelijks gaan voorkomen. Wij vinden het eigenlijk zonde dat ambtelijke capaciteit is ingezet voor een raadsvoorstel voor een beleid ten aanzien van projecten die er misschien niet eens komen. Het instellen van het Vereveningsfonds vereist dat het beheerd wordt. Er moet worden gerapporteerd en er moet verantwoording worden afgelegd. Dat kost ambtelijke en bestuurlijke capaciteit die beter besteed kan worden aan andere zaken. Kortom: Voorschoten Lokaal Sterk is voor meer betaalbare woningen, maar ziet die niet ontstaan door het Vereveningsfonds.

Wethouder **Cramwinckel**: Voorzitter. Ik heb eigenlijk een voorstel. Ik heb alleen een verzoek van de SP gehoord om te letten op ontduikingsverschijnselen. Verder heb ik geen vragen gehoord. Ik heb wel een aantal vragen aan de PvdA gehoord. Misschien is het dus handig als de PvdA eerst die vragen beantwoordt en dat ik dan vervolgens een reactie van het college op de motie geef.

De **voorzitter**: Volgens mij heb ik dat de heer De Graaf tussendoor gevraagd. Als ik het goed heb, gaf hij aan dat hij dit graag wil meenemen in de tweede termijn. Ik stel dus toch voor dat u eerst ingaat op de punten van de raad. Daarna gaan we naar de tweede termijn, waarin de heer De Graaf, als ik zijn gebaren van zojuist goed heb gehoord, de aan hem gestelde vragen zal meenemen.

Wethouder **Cramwinckel**: Goed. Nogmaals, ik heb eigenlijk geen vragen gehoord. Ik heb wel duidelijke opvattingen gehoord: steun bij de meeste fracties, behalve bij de VVD en Voorschoten Lokaal Sterk. Daar nemen we kennis van. Daar kunnen we heel lang over debatteren, maar ik denk dat dat niet aan de orde is. Wij denken dat dit wél een goed voorstel is. Hoewel het een bescheiden effect zal sorteren, is het principiële toch heel belangrijk om ook dit stukje van de woningmarkt te reguleren. Dat kost capaciteit. Dat klopt, mevrouw Persoon, maar principes kosten geld, zoals een minister ooit zei. Dat principe passen we hier ook toe.

Ik ben het met de SP eens dat we moeten letten op ontduikingsverschijnselen. Dat is een van de redenen om niet meer verzeild te raken in die vierkantemeteraanpak, maar het kan ook op andere punten opduiken. Ik denk dat we het beste kunnen afspreken dat we dit goed in de gaten houden en dat we bij de evaluatie van de rekening terugkomen op hoe dit in de praktijk werkt. Het is logisch dat we dat doen. Dat zullen we dan dus doen.

Voordat ik een oordeel over de motie geef- ik weet niet of dat al de bedoeling is - ...

De **voorzitter**: Jazeker, graag zelfs.

Wethouder **Cramwinckel**: Dan geef ik nu al een oordeel over de motie. Wij zijn voor de volgende raadsverdeling: de raad stelt de kaders vast en het college neemt de casus, dus de uitvoering ofwel de concrete beoordeling van gevallen, voor zijn rekening, ook als het om toepassing van uitzonderingen gaat. Waarom is die verdeling zo? Wij vinden dat in de regeling heldere kaders zijn meegegeven. Ook de uitzonderingsmogelijkheid is strak genormeerd. Wij hebben een algemene informatieplicht jegens de raad om te rapporteren over hoe zaken lopen. Wij kunnen ook in het concrete geval de raad gewoon informeren over hoe we de afwijking toepassen. Maar het college is ertegen om daarvoor een aparte procedure te ontwerpen, zoals de heer De Graaf suggereert, al was het maar omdat dat ook weer extra bureaucratie en vertraging met zich meebrengt, want dat roept ook de vraag op of we dan alle termijnen halen. Maar er is ook dat principiële punt van een heldere rolverdeling, een heldere normering van de kaders en een heldere informatieplicht. Ik denk dat dat de raad uitstekend in positie houdt. Het is dus niet zo, zoals de heer Maassen leek te ...

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie van de heer Maassen.

De heer **Maassen** (SP): Ik ben eigenlijk wel benieuwd wat de heer Cramwinckel nog naar aanleiding van mijn betoog ging zeggen. Ik wil dus nog even wachten met de interruptie.

Wethouder **Cramwinckel**: Ja, ik wilde nog zeggen dat de heer Maassen de woorden "gewijzigd beleid" in de mond nam om dat te toetsen, maar dat is juist wat er niet gebeurt. Het beleid is helder. Het gaat om maatwerk in een concreet geval. Dat is waar het over gaat. Nogmaals, dat is strak genormeerd. Daarom lijkt een procedure waarin de raad naar mijn gevoel toch ook een beetje op de stoel van het college gaat zitten, ons niet de goede aanpak. We vinden het wél belangrijk dat de raad geïnformeerd wordt over wat er gebeurt, maar dat valt onder de algemene informatieplicht.

De heer **Maassen** (SP): Ik snap de argumentatie van de heer Cramwinckel niet zo goed. Hij zegt terecht dat het college over de uitvoering gaat en de raad over de kaders, maar de motie van de PvdA gaat juist over wat er gebeurt als het college ervoor kiest om de kaders niet toe te passen en om daarop een uitzondering te maken. Dat is juist het moment waarop de raad wél in positie, in elk geval in een informatiepositie, moet komen. Dat is de strekking van de motie. Daar ben ik het van harte mee eens. Ik zie de wethouder nee schudden. Daarover verschillen we dan van mening.

De **voorzitter**: Wil de wethouder hier nog op reageren?

Wethouder **Cramwinckel**: Ik denk even na of ik voldoende duidelijk heb gemaakt waar het verschil van mening zit. Volgens mij wel. Ik laat het hier dus bij.

De **voorzitter**: We gaan naar de tweede termijn van de raad, te beginnen met de heer De Graaf van de Partij van de Arbeid, met het verzoek om de eerder aan hem gestelde vragen mee te nemen in zijn betoog. Voor alle fracties geldt: als u uw standpunten nog niet kenbaar heeft gemaakt, vooral over de motie, neemt u die dan mee in de tweede termijn.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Het aantal vragen aan mij is eigenlijk beperkt. Ik ben het met de wethouder eens dat de raad de kaders vaststelt en dat het college er voor de uitvoering is. Daarover kan geen enkel misverstand ontstaan. Ik ben het daarmee eens, maar ik ben het niet met de wethouder eens dat de raad met deze beleidsregel heldere kaders meegeeft. Althans, voor zover die betrekking hebben op eventuele uitzonderingen. De heer Maassen heeft het perfect geformuleerd. Als het college een voornemen heeft om af te wijken van de beleidsregel, informeert het college de raad over de overwegingen die ten grondslag liggen aan die afwijkingen, want het ligt in de rede dat het college die overwegingen in die informatiebrief opneemt. Als het college met goede argumenten komt, wordt daar kennis van genomen. In die zin is dit een stimulans van de raad of in elk geval van de indieners van deze motie in de richting van het college. Maar als er bij een belangrijk deel van de raad ernstige twijfel over bestaat of dat goede overwegingen zijn en of ze passen binnen de kaders die door de raad zijn meegegeven, moet de raad - althans wat mij betreft - in de gelegenheid zijn om de gevoelens van de raad te bespreken met het college. Dat gebeurt dan in een commissie en in de raad. Wat het college vervolgens daarmee doet, is weer de verantwoordelijkheid van het college, want het college is belast met de uitvoering hiervan. Wij gaan via deze motie dus volstrekt niet op de stoel van het college zitten. Dat is niet aan de orde, maar bij een echt heel gevoelig dossier, waar de raad al een paar jaar mee worstelt en waarbij we op dit moment aan de vooravond staan van een periode waarin er echt meer goedkopere woningen moeten worden gebouwd in Voorschoten - bijna alle partijen zijn het daarmee eens - denk ik dat datgene wat in de motie staat, verstandig en niet te veel gevraagd is. Dan resteert er één andere vraag van mevrouw Schroot: is de motie voorgelegd aan ambtenaren? Nee, dat is niet het geval.

Mevrouw **Schroot** (D66): Hoe haalbaar is uw motie dan, meneer De Graaf? We hebben immers te maken met een termijn van zes of acht weken bij het aanvragen van een vergunning. We hebben gewoon de raadsproces. Maakt u het dan niet veel ingewikkelder in de hele proceduregang?

De heer **De Graaf** (PvdA): Ik stel voor dat we, als dat onverhoopt mocht blijken in een bepaalde periode, over drie jaar in het kader van de evaluatie nog eens kijken waar we staan en of dit problemen oplevert. Laten we nu uitgaan van de situatie waarin we het wenselijk vinden om met behulp van deze kaders meer goedkope en betaalbare woningen te bouwen. We vertrouwen het college daarin, maar tegelijkertijd is dit een kwetsbaar dossier. Dan is het verstandig als het college, als het afwijkt van de kaders en de uitgangspunten van de beleidsregel, de raad daarover informeert en in de gelegenheid stelt om daar in bijzondere gevallen iets over te vertellen. Dat is wat mij betreft alleen maar wijsheid.

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Ik heb hier eigenlijk niets aan toe te voegen. Ik ben niet in staat om dat zo mooi te verwoorden.

De heer **Bos** (GroenLinks): Voorzitter. De reactie van de wethouder, die aangeeft dat wij geïnformeerd zullen worden in gevallen waarin sprake is van een afwijking, lijkt ons voldoende. Wij zullen deze motie dus niet steunen.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. Wij steunen het voorstel en onze motie.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Wij zullen de motie niet steunen en het raadsvoorstel wel.

De heer **Reinke** (VVD): Voorzitter. We hebben de wethouder horen zeggen dat principes geld kosten. Inderdaad, andermans geld; dat is een beetje flauw. We roepen het college nogmaals op om iets aan woningbouw te doen en om woningbouw niet af te schrikken. Misschien kunnen we het inderdaad over een paar jaar bekijken en weer eens hierover gaan praten als er dan inderdaad geen enkel klein project van de grond is gekomen. We zullen het voorstel niet steunen - dat lijkt me duidelijk - en de motie ook niet.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. De wethouder deed een toezegging over het monitoren van het ontduiken van de regels. Ik ben blij met die toezegging, maar die wordt pas gestand gedaan bij een evaluatie die pas over drie jaar gaat plaatsvinden. Ik zou het prettig vinden als deze toezegging op een of andere manier meegenomen wordt in het beleidsstuk, zodat bij de evaluatie helder is dat daarnaar gekeken zal worden.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Wij zullen het voorstel niet steunen. De motie kan geen kwaad, want er zullen heel weinig projecten zijn. Maar ik vind wel dat Ad het heel goed heeft uitgelegd. De motie zullen wij dus wél steunen.

Wethouder **Cramwinckel**: Voorzitter. In reactie op de SP: het in het stuk zelf opnemen van die evaluatietoezegging voor over drie jaar lijkt mij geen probleem. Ik denk dat de argumenten ten aanzien van de motie van de heer De Graaf gewisseld zijn. Ik wil nog op één ding wijzen waar mevrouw Schroot ook op wees. Ik vind het echt belangrijk dat we de slagvaardigheid van deze regeling in de gaten houden. U krijgt informatie. U wordt geïnformeerd als we afwijken. Ik denk dat dit echt voldoende is om de vinger goed aan de pols te houden, want ik betwijfel sterk - hoewel ik dat niet onderzocht heb - of deze procedure ertoe kan leiden dat we binnen de termijnen van de Omgevingswet de hele boel kunnen afwickelen. Dat roept weer een ander probleem op. Dat is meer een praktisch argument. Laten het dus niet zo doen en laten we ons werk doen met de informatieplicht. Om die reden ontraden we de motie nog steeds.

De **voorzitter**: Ik sluit de beraadslaging en we gaan over tot de besluitvorming.

De voorzitter constateert met instemming van de raad dat het voorstel met 14 tegen 7 stemmen wordt aangenomen, waarbij de fracties van de VVD en Voorschoten Lokaal Sterk ertegen hebben gestemd.

De voorzitter constateert met instemming van de raad dat motie 221 van de PvdA, ONS Voorschoten, de SP en het CDA met 9 tegen 12 stemmen wordt verworpen, waarbij de fracties van de PvdA, ONS Voorschoten, de SP, het CDA en Voorschoten Lokaal Sterk ervoor hebben gestemd.

12. Vaststellen bestemmingsplan Buitenplaats Huize Bijdorp (raadsregistratienummer Z/21/055708/271639)

De **voorzitter**: Het bestemmingsplan Buitenplaats Huize Bijdorp is een planologisch kader voor de omzetting van de maatschappelijke bestemming "religieus" naar een natuur- en woonbestemming. De buitenplaats krijgt een publieke functie. Het klooster wordt herontwikkeld tot een woon- en verblijfplaats voor jong en oud, met zorg voor elkaar. Het bestemmingsplan ligt ter vaststelling voor.

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Voorzitter. We hebben in de commissie WRG lovende woorden over dit plan uitgesproken. De aanpak van de congregatie was goed. Er ligt een heel intensief traject achter ons, met een heel mooi resultaat. Helaas is niet iedereen tevreden, maar met zo'n ingewikkeld gebied met vele mogelijkheden maar ook onmogelijkheden kan dat ook niet anders. We hopen dat iedereen, ook het Cuypersgenootschap, na bestudering van de eerste ideeën en het uiteindelijke resultaat, zijn zegen over dit plan kan geven.

Twee punten vinden wij nog belangrijk. Dit doet niets af aan het plan, maar wel aan een paar uitgangspunten. Dat betreft de school en de jongerenwerkers. Hebben wij goed begrepen dat het college bij de uitwerking van het plan de school en de jongerenwerkers heel intensief gaat betrekken? We denken dat dit nodig is. Kijkend naar de antwoorden van het college op onze vragen, die naderhand nog wat zijn uitgebreid - dank daarvoor - en zeker op de vragen van het CDA, is voor ons volstrekt onduidelijk welke leeftijdsgroepen speelvoorzieningen krijgen in de nieuwe buitenplaats. Wat het teerveld betreft, gaat het nu om de wat oudere jeugd. Brengen wij die voorziening gelijkwaardig terug in de buitenplaats? In de stukken is terug te vinden dat het teerveld in de vorm van een speelvoorziening wordt teruggebracht. Kan de wethouder ons uitleggen wat het verschil is tussen een verhard parkeerterrein en een verhard teerveld in het plan? Daar zijn we erg benieuwd naar. Ten slotte vinden wij het geen goed plan om het teerveld te verkopen. Je maakt je daarmee erg afhankelijk van derden. We hebben in de commissie gepleit voor verhuur en dat doen we nu nog steeds. Daarbij geef je de huurder uiteraard wel de verzekering dat als het veld elders moet

komen, we als gemeente een oplossing gaan bieden. Daarmee kunnen we de congregatie ook blijvend helpen aan de parkeernormen waaraan zij moet voldoen. We dienen daarom amendement 148 in. Gelet op amendement 152 van het CDA en de PvdA hopen we dat deze partijen ons amendement in ieder geval zullen steunen. Het amendement luidt:

"Amendement 148.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 16 december 2021, gezien het raadsvoorstel nr. Z/21/055708/271639,

overwegende dat:

- a. op de buitenplaats extra woningen worden gerealiseerd;*
- b. om aan de parkeernormen te voldoen voldoende parkeerplaatsen worden gerealiseerd;*
- c. het realiseren van alle parkeerplaatsen op de toekomstige buitenplaats niet wenselijk is;*
- d. ook de gemeente erbij gebaat is de buitenplaats zo groen mogelijk te houden;*
- e. de eigenaar van de buitenplaats de garantie moet hebben aan de parkeernormen te kunnen blijven voldoen;*
- f. het beschikbaar stellen van het Teerveld aan het Lindepad een goede optie is;*
- g. er plannen zijn om het centrum en omliggende gronden te herontwikkelen;*
- h. sporthal De Vliethorst bijna 50 jaar oud is en vervanging in de rede ligt;*
- i. het niet zeker is dat De Vliethorst op de huidige locatie gehandhaafd blijft;*
- j. het wenselijk is dat de gemeente bij de herontwikkeling van het centrum zo min mogelijk afhankelijk is van derden;*

Besluit:

een beslispunt toe te voegen:

Het Teerveld aan het Lindepad te verhuren tot het moment dat duidelijk is dat het veld niet voor andere doeleinden dan parkeren nodig is en dan tot verkoop over te gaan."

Wij waren eerlijk gezegd heel verbaasd dat motie 222 van GroenLinks D66, het CDA, de VVD en de PvdA wordt ingediend. Dat zeg ik niet zozeer omdat we het daar niet mee eens zouden zijn, maar omdat wij het eigenlijk vanzelfsprekend vinden dat het college en de congregatie met elkaar om de tafel gaan zitten en mooie straatnamen gaan geven. We zullen de motie uiteraard wel steunen.

De heer **Bos** (GroenLinks): Voorzitter. Het bestemmingsplan Buitenplaats Bijdorp met het voorgenomen bouwplan is een uniek plan voor Voorschoten. De locatie in de parkomgeving met boomgaard, moestuin en hooiland, de oude historische gebouwen met tegelijkertijd een groot aantal nieuwe woningen en zorgplekken is zeer bijzonder. Het proces dat gevolgd is om de kernwaarden vast te stellen, is heel goed verlopen en heeft goed gewerkt. Deze kernwaarden weerspiegelen de ambitie van de congregatie om de buitenplaats een maatschappelijke functie te geven die past bij het leven en het gedachtegoed van de zusters. Wij vinden dit een bijzondere bijdrage. Om dit te bestendigen dienen wij motie 222 in, met het verzoek aan het college om in overleg met de congregatie de namen van straten in de Buitenplaats Huize Bijdorp te laten verwijzen naar de congregatie en haar geschiedenis. Wij danken alle partijen die deze motie al medeondertekend hebben. De motie, die mede wordt ingediend door D66, het CDA, de VVD en de PvdA, luidt:

"Motie 222.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 16 december 2021, gehoord de beraadslaging,

overwegende dat:

- a. de herontwikkeling van Huize Bijdorp een kans biedt om het materieel en immaterieel erfgoed van de congregatie voor Voorschoten te behouden;*
- b. de congregatie van Huize Bijdorp zelf een belangrijke rol heeft gespeeld bij het mogelijk maken van de herontwikkeling van Huize Bijdorp;*

- c. *het van belang is de herinnering aan de congregatie van Huize Bijdorp, haar leden en haar bijdragen aan de Voorschotense samenleving te bestendigen;*

verzoekt het college om in overleg met de congregatie de namen van straten in de Buitenplaats Huize Bijdorp te laten verwijzen naar de congregatie en haar geschiedenis,

en gaat over tot de orde van de dag."

Het unieke van dit plan maakt het tegelijkertijd ook een lastig plan. Een groot deel is belangrijk gemeentelijk erfgoed en een groot deel valt onder het Natuurnetwerk Nederland. Uit de ingediende zienswijzen, de nota van beantwoording, de vele technische vragen - ik keek er net nog eens naar; volgens mij zijn het wel tien sets van vragen - en de beantwoording trekken wij de conclusie dat hier zorgvuldig mee omgegaan wordt. Dank ook aan het college en de ambtenaren voor de duidelijke beantwoording van onze technische vragen.

De heer Zeelt had het al over het teerveldje en het verplaatsen daarvan als speelterrein naar de Buitenplaats. Ook dat blijft voor ons een aandachtspunt. Wij sluiten ons aan bij de vragen van de heer Zeelt en we blijven eigenlijk ook een beetje zoeken naar hoe dit ingevuld gaat worden, net zoals eigenlijk bij het parkeren en de parkeerlast op het terrein, deels met parkeermogelijkheid op dat teerveldje. Maar ook daarbij zitten we vaak op de tekening te puzzelen met het aantal auto's op dit terrein en de belasting die dat toch zal geven. Wij hebben daar toch wel vertrouwen in, maar we wachten nog even de reactie van de wethouder af op het punt van de speelplaats.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Laat ik beginnen met het begin. Wij zijn tevreden dat er een ontwikkeling komt op de plek van Bijdorp en dat daar voor een belangrijk deel betaalbare zorgappartementen komen. Maar ik heb nog een aantal kritische vragen over de indeling van de nieuwbouw in verschillende woontypes. Ik heb daar in de commissie vragen over gesteld. Die werden eigenlijk niet beantwoord. Toen heb ik ze schriftelijk ingediend. De beantwoording daarvan kreeg ik vanmiddag om 16.30 uur. In die beantwoording wordt verwezen naar een woonprogramma dat deel uitmaakt van een anterieure overeenkomst, bijlage 7, die zou zijn toegevoegd aan de beantwoording van mijn vragen. Dat is echter niet het geval. Die bijlage zit er niet bij. Daarmee zijn mijn vragen eigenlijk nog steeds niet goed beantwoord en kan ik nog steeds niet goed beoordelen wat hier gebeurt en hoe de verschillende woningen in verschillende prijsklassen zijn ingedeeld. Maar wat ik lees, komt erop neer dat er 187 woningen worden gerealiseerd met een nettowinst van 102. Ofwel: het zijn 102 meer woningen dan er nu zijn. De overgrote meerderheid daarvan zijn kamerwoningen. Of ze nou wel of niet in de Wlz zijn, het zijn bijna allemaal kamers. Het college spreekt in de beantwoording van mijn vragen over 32 sociale huurwoningen. Dat klopt, maar daarvan zijn er 30 onzelfstandig oftewel een kamer. Daar staat zelfs bij: "met gedeelde woonkamer". Er blijft dus eigenlijk over dat er twee zelfstandige sociale huurwoningen worden gerealiseerd.

Daarnaast worden 40 dure huurappartementen gerealiseerd. Ik heb begrepen dat die echt duur worden; daar is verder niets over afgesproken. Het staat de ontwikkelaar dus volledig vrij om die voor € 1.050 in de markt te zetten, maar ook voor € 3.000. Daar wordt op geen enkele manier een beperking aan gesteld. Van de middenhuurwoningen is alleen vastgesteld dat ze middenhuurwoningen moeten zijn en niet voor welke prijs. Dat kan ook heel erg verschillen. Dat kan € 775 zijn en dat kan € 995 zijn. Daar is niks over afgesproken. Dat had wel gekund in de anterieure overeenkomst. Dat is eigenlijk de enige plek waar de gemeente nog eisen aan deze ontwikkeling had kunnen stellen. Dat is niet gebeurd. De hele controle daarop wordt eigenlijk overgedragen aan de beheerstichting van de congregatie. Nou heb ik daar op zich wel vertrouwen in, want er is ten minste controle op, maar het zou toch verstandig zijn geweest als de gemeente in de anterieure overeenkomst iets daarover had gezegd. Dat is niet gebeurd. Over de middenhuurwoningen is ook niet gezegd hoelang ze middenhuurwoningen moeten blijven. Dat is redelijk relevant, want we zien heel vaak dat ontwikkelaars die woningen voor een minimale tijd als middenhuurwoningen in de markt zetten en er dan bij de eerste of tweede verhuizing een flinke plus bovenop doen en ze gewoon in de vrije sector verhuren. Ik verwacht dat dat hier anders zal zijn, omdat de congregatie de boel in erfpacht houdt en daar toezicht op houdt. En over die termijn van 30 jaar kunnen we in een anterieure overeenkomst als gemeente niet heen, maar dat was wel handig geweest.

Ik zei net al dat er qua reguliere sociale huurwoningen twee bij komen plus nog 30 kamers. Even voor de duidelijkheid: daar zijn we blij mee. Ook die onzelfstandige huureenheden of zorgeenheden zijn hard nodig, maar toch is het jammer dat bij zo'n groot bouwproject met 102 nieuwe woningen

slechts 2 echte reguliere sociale huurwoningen iets doen aan de normale wachtlijsten. Toch kunnen we daar ook op een andere manier iets aan doen. Daar heb ik in mijn schriftelijke vragen ook naar gevraagd. Als je ervoor zorgt dat heel veel van die zorgappartementen bewoond gaan worden door mensen die op dit moment een reguliere sociale huurwoning in Voorschoten bewonen, komen er woningen vrij. Dat is de doorstroming waarover de heer Reinke het zojuist al had. Die kan je ook op die manier realiseren. Dat kan bijvoorbeeld door die zorgappartementen met voorrang toe te wijzen aan mensen die een sociale huurwoning in Voorschoten achterlaten. Ik heb daarnaar gevraagd. Het college antwoordt dat het bereid is om daar afspraken over te maken. Ik heb daar een motie voor liggen, want ik wist om 16.30 uur niet wat voor antwoord ik zou krijgen op deze vraag. Die motie heb ik nog niet ingediend. Ik vraag de wethouder dus op welke manier hij bereid is om daarover afspraken te maken, in welke vorm we dat gaan gieten en of ik daarvoor een motie moet indienen of dat we dat op een andere manier gaan afspreken. Dat is de vraag aan het college.

Tot slot de motie over de straatnamen. Iedereen die mij een beetje kent in deze raad en die mij vaker heeft horen praten, zal verbaasd zijn dat mijn naam niet staat onder deze motie met waardering voor het erfgoed en de geschiedenis van Voorschoten. De reden daarvan is misschien een beetje flauw, maar Landgoed Bijdorp bestond al in de Middeleeuwen. Pas in 1850, toen de katholieke kerk weer macht kreeg in de Nederlanden, is daar een klooster gekomen. De motie vraagt specifiek om in de straatnamen te verwijzen naar de congregatie en haar geschiedenis. Ik vind het ontzettend jammer dat de 400 jaar geschiedenis van Landgoed Bijdorp die voorafging aan de congregatie, niet meegenomen wordt. Als de indieners bereid zijn om de zinsnede "naar de congregatie en" tussen haakjes te zetten, kan ik de motie steunen.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. De belangrijkste passage in het bestemmingsplan, althans qua idee, staat op bladzijde 5: "De congregatie wil graag zelf richting geven aan haar nalatenschap. De wens/visie van de Congregatie is om de buitenplaats toekomstbestendig te maken met respect voor huidige aanwezige waarden en daarbij eventuele ontwikkelmogelijkheden." Iets verderop staat: "Centrale begrippen (...) zijn (...) toewijding, zorg voor elkaar, gezamenlijkheid, gastvrijheid en een buitenplaats voor jong en oud." Dat is nog eens een statement van waaruit je op een gegeven moment een bouwproject gaat starten op dit landgoed. Die uitgangspunten vinden we terug in het bestemmingsplan en het raadsvoorstel. Vervolgens is de vraag aan ons of er geen vragen en opmerkingen zijn. Eigenlijk richten die zich in belangrijke mate op de terreinen die de heer Maassen al heeft aangegeven. Er wordt bijvoorbeeld gesproken van "een indicatief bouwprogramma", dat als bijlage aan de anterieure overeenkomst is gekoppeld. Wat betekent dat begrip "indicatief" nou? Ik heb net van de wethouder in de beantwoording van mijn vragen over Intratuin gehoord dat je weinig vertrouwen moet hebben in indicatieve cijfers; dat staat daar namelijk in. Maar hoe hard is dit nou precies vastgelegd in de anterieure overeenkomst, die we helaas niet als bijlage hebben gekregen? Ik heb een week geleden gevraagd - weliswaar niet via de officiële weg via een schriftelijke vraag - om toezending van de anterieure overeenkomst als bijlage bij de stukken, niet omdat ik de bevoegdheid van het college zou betwijfelen om die anterieure overeenkomst te sluiten maar wel omdat het, als je in een raadsvoorstel een verwijzing krijgt naar een anterieure overeenkomst, wel zo aardig is om ook te kijken wat er concreet in die anterieure overeenkomst is opgenomen. Dat lijkt me eigenlijk wel zo aardig en een correcte informatievoorziening door het college. Kortom, hoe hard is een en ander nu vastgelegd in die anterieure overeenkomst? Ik ga niet verder op dit punt in, want alles wat ik zou zeggen, is al door mijn collega Maassen geformuleerd.

Nog twee andere vragen. Welke initiatieven onderneemt het college in de richting van het Cuypersgenootschap om vertraging in het ontwikkelproces te voorkomen en welke initiatieven onderneemt het college in de richting van het jongerenwerk over het teerveldje en het alternatief daarvoor?

Er zijn projectontwikkelaars die hun bouwplannen allerlei prachtige namen geven. Het bouwplan op Intratuin krijgt de naam Het Fortuyn van Voorschoten, maar de Buitenplaats Bijdorp is en blijft wat mij betreft het echte fortuin van Voorschoten. Daar mogen we de zusters dankbaar voor zijn.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. Tijdens de commissievergadering van vorige week heb ik al aangegeven dat ook de VVD positief staat ten opzichte van dit raadsvoorstel en dit bestemmingsplan. Het is al door de voorgangers gezegd: het is niet zomaar een plan voor herontwikkeling. Er zit echt een filosofie achter. Dat is gewoon hartstikke mooi om te zien. Mijn fractie heeft veel waardering voor de voortvarende wijze waarop dit plan tot stand is gekomen, vooral ook omdat die

voortvarendheid niet ten koste is gegaan van de zorgvuldigheid. Ik denk dat we kunnen constateren dat het tegendeel eigenlijk het geval is. Er is een uitgebreid participatietraject doorlopen. Er zijn zeer uitgebreide en zorgvuldige onderzoeken uitgevoerd. Iedereen die de stukken heeft bestudeerd, zal dat beamen. Het resultaat is dat er nu een mooi plan ligt, waarbij historisch behoud en ontwikkeling wat de VVD betreft voldoende met elkaar in balans zijn. Kortom, de VVD ziet deze ontwikkeling als een versterking voor ons dorp en specifiek voor het centrum. Het komt tegemoet aan een deel van onze woningopgaven en het levert een bijdrage aan hoogwaardige natuur. Er komt een zorgfunctie die belangrijk is. Dat is hartstikke belangrijk. Ik zou bijna willen zeggen: hoe mooi wil je het hebben als Voorschoten?

Ik sluit me wel aan bij de opmerkingen die onder andere vanuit GroenLinks, ONS Voorschoten en de PvdA zijn gemaakt over het herplaatsen van het teerveldje en vooral over de rol die andere partijen daarbij moeten krijgen. Ik denk niet dat het verstandig is dat wij als raad gaan bedenken welk plekje het beste is om een nieuwe speelgelegenheid, hangelegenheid of wat dan ook te creëren. Daarvoor hebben we een afdeling Ruimtelijke Ordening en jongerenwerkers. Misschien is het een idee om daar samen met de jongeren een soort participatietraject van te maken. Dat geef ik maar mee; dat lijkt me hartstikke leuk.

Motie 222 van GroenLinks hebben wij medeondertekend. Daar stemmen wij dus mee in. Het voorstel van de heer Maassen vind ik eigenlijk heel sympathiek. Dan krijg je ook een Fahrensbachstraat of zo. Dat vinden wij prima; daar is niks mis mee.

Wij hadden in de commissie onze zorgen over de verkoop van het teerveldje: moeten we het nou verkopen? Is het niet beter om het te verhuren of te verpachten? ONS Voorschoten heeft daar al het een en ander over gezegd. De motie van ONS Voorschoten daarover begrijpen wij wel, maar ik zou eerst graag de visie van het college hierop horen, vooral over de mogelijkheden en onmogelijkheden met betrekking tot deze motie, voordat wij daar definitief iets van vinden. Als het college geen heil ziet in verhuur van het teerveldje, zou ik graag van de wethouder willen horen hoe het college er dan voor gaat zorgen dat de verkoop toekomstige herontwikkeling van het centrum in ieder geval niet in de weg gaat zitten. Maar al met al zijn wij positief.

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. Op 25 november heeft mijn fractiegenoot Patricia Kortekaas in de commissie veel waardering voor dit voorstel geuit. Ik ga niet alles herhalen wat ze gezegd heeft, maar punten van zorg en aandacht waren voor ons de verkeersafwikkeling, de waarborgen inzake de toegezegde en geïndiceerde prijs van de woningen en de appartementen en ook het teerveldje in relatie tot het speelveldje. In de omgeving leven best veel vragen of er ook speelveldjes voor de oudere jeugd komen, dus niet alleen voor de jongere jeugd maar ook voor de voetballende jeugd. Ik wil de wethouder hiervoor dus nog om aandacht vragen, zodat hij bij die compensatie naar beide typen jeugd kijkt.

Voor mijn fractie is de kern van dit raadsvoorstel wat ik "vernieuwing om behoud" zou willen noemen. Ik las afgelopen weekend een boeiend artikel over dit thema, met onder andere deze stelling: "Steeds maar vernieuwen is de beste manier om ook in de toekomst qua buitenplaats te blijven bestaan. Als je niets doet, wordt jouw formule de plek die aan betekenis verliest." Dat vond ik een mooi citaat.

Wat ons verder aanspreekt in dit raadsvoorstel, is de waardenbenadering van de congregatie. Die zou ons inziens ook het Cuypersgenootschap moeten aanspreken, omdat de stichting in haar publiciteit ook die waardenkant, het behoud van cultureel erfgoed, juist benadrukt. Mijn fractie vraagt de wethouder om dit aspect bij de verdere uitwerking en uitvoering van dit bestemmingsplan steeds zorgvuldig mee te blijven nemen en te betrekken. Ik denk daarbij aan de contracten met de commissie Welstand en Cultureel Erfgoed. Ik sluit me verder aan bij de suggestie van collega De Graaf om ook nog eens contact op te nemen met het Cuypersgenootschap vanuit die brug van de waardenbenadering.

Het is goed om te memoreren dat de jubilerende Vereniging tot Behoud van Oud, Groen en Leefbaar Voorschoten zich steeds positief heeft opgesteld ten opzichte van dit plan. Als de erfgoedwaakhond van Voorschoten positief blaft, moet je volgens mij van goeden huize komen om als Cuypersgenootschap zwaar te grommen. Ik vraag in dat verband nog eens om aandacht van de wethouder hiervoor.

Wij hebben uit de commissiebehandeling begrepen dat dit bestemmingsplan een zorgvuldig bouwwerk is. In mijn woorden: als je er één dominosteen uit trekt of verplaatst, dreigt het hele kunstwerk om te vallen. Dat is de reden waarom wij nogal terughoudend zijn ten opzichte van het amendement van ONS Voorschoten, omdat wij vrezen dat dat vergaande consequenties heeft. Maar we horen graag de reactie van de wethouder.

Tot slot de vraag of er is gedacht aan een goede plek voor de jaarlijkse kermis, want bij hoogtijdagen en feestdagen is er kermis op die plek. Dat is ook een stuk erfgoed. Daar staat onze fractie ook voor en dat willen wij graag behouden. Ik geef dat de wethouder dus nog ter overweging mee.

Wij steunen de motie van GroenLinks. Ik ben een groot liefhebber van contemporaine geschiedenis. Ik hoef dus niet terug naar Adam en Eva, zoals collega Maassen voorstelde. Wat mij betreft mag het zo blijven, maar ik hoor graag ook de reactie van de initiatiefnemer, GroenLinks, op de suggestie van de heer Maassen ten aanzien van de motie van GroenLinks.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. D66 is heel trots en tevreden en stemt vanavond voor dit prachtige bestemmingsplan. Het proces is zorgvuldig en naar gemeentelijke begrippen snel doorlopen. Dat is al gememoreerd door diverse collega's. We begrijpen de ingebrachte bezwaren over de sloop van de recreatievilla en het meisjespensionaat en het aantasten van een deeltje van het groen. Ook persoonlijk vind ik het jammer dat het laatste nog bestaande schoolgebouw, waar ik als kind les kreeg, wordt gesloopt. En de enkele te rooien boom gaat me aan het hart. Mijn stem als raadslid geef ik echter zorgvuldig en ik laat mijn geweten spreken. 90% in stand houden ten koste van de 10% minst waardevolle architectonische elementen om de gehele Buitenplaats Bijdorp in stand te houden is de beste keuze die ik op dit moment als raadslid kan maken. Gedurende mijn schooltijd was er nauwelijks aandacht voor de natuurwaarden op de buitenplaats. De keuze van de zusters om daar nu extra geld en aandacht aan te besteden, is in de tijd bezien dus een hele flinke stap vooruit voor flora en fauna. Onze motie Natuurinclusief bouwen draagt ook bij aan het verhogen van de natuurwaarden. Kwaliteit weegt voor ons zwaarder dan kwantiteit. Kwaliteit zit in alle fasen van dit plan. We hopen dat het net zo zorgvuldig wordt voortgezet.

Naast het behoud van de monumentale panden krijgt ons dorp de extra dingen die ook al genoemd zijn door de diverse collega's: de extra woningen, de openstelling van het park en een nieuwe inspirerende manier van participeren. We zijn een rijk dorp om dit te mogen ontvangen. D66 dankt de zusters voor hun geweldige inspanning om hun nalatenschap veilig te stellen en door te geven. Om dat te onderstrepen, hebben wij motie 222 mede-ingediend om de namen van de congregatie voort te laten leven in de nieuwe straatnamen, maar we kunnen er ook prima mee leven als we nog wat verder in de tijd teruggaan, zoals de heer Maassen heeft gezegd.

Wij hebben dezelfde vraag als ONS Voorschoten over de gebruikers van het teerveldje. We vragen het college ook met name om de Gevers Deynootschool hierbij te betrekken.

We begrijpen het voorstel in amendement 148 van ONS Voorschoten over het teerveld, omdat de toekomstige ontwikkelingen van de sporthal, het Van der Haarplein, de MOC-locatie en het hele gebied daar nog ongewis zijn. Ook D66 heeft dit afgewogen. Doorslaggevend vinden wij dat de twee nieuwe toegangsbruggen naast het teerveldje komen en dat het dus niet logisch is om de loopafstand voor toekomstige Bijdorpbewoners en -bezoekers te vergroten. Verplaatsing van de parkeerplaats ligt dus eigenlijk helemaal niet voor de hand. Geografisch en planologisch is het teerveldje ook een losse hoek die uitsteekt buiten de rand van het toekomstige plangebied. Wij zien dan ook geen bezwaren tegen de verkoop en we willen zeker ook geen onzekerheden creëren voor de verdere uitwerking van de plannen van de congregatie.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Wij vinden het voorliggende plan voor Huize Bijdorp heel mooi. Het proces is goed doorlopen en het ziet er allemaal heel degelijk uit. We hebben veel respect en waardering voor de inzet en de visie van de congregatie. Op deze manier geven zij een waardige invulling van hun laatste fase en nalatenschap voor de gemeenschap. Ze laten hiermee een blijvende herinnering achter aan dat waar zij hun hele leven aan gewerkt hebben, het opkomen voor de kansarmen in de samenleving. Het landgoed blijft behouden en blijft in de geest van de congregatie gebruikt worden. We hebben slechts één kleine kanttekening. Die betreft de overdracht van het teerveldje, zoals we in de commissie al hebben verteld. Wij zien daar namelijk ook kansen voor het nog te ontwikkelen Ter Haarplein en we zijn benieuwd naar de reactie van de wethouder op het amendement van ONS Voorschoten, dat wij erg sympathiek vinden.

Wethouder **Cramwinckel**: Voorzitter. Ik vind dit een hele bijzondere avond. Dit is een van de momenten die je niet zo vaak meemaakt, want ik zie dat er voor dit voorstel een hele brede steun is vanuit - zoals vanuit het CDA zo mooi werd gezegd - vernieuwing door behoud op basis van een waardengestuurde benadering. Dat is precies de kern van wat nu met Huize Bijdorp gedaan is en ook van wat ontwikkeld wordt. In dit plan spelen heel veel relevante aspecten een rol. Dat maakt het al best complex. Ik loop ze even langs. In de eerste plaats is er natuurlijk de historie en het erfgoed, met ook de discussie over het Cuypersgenootschap. Ik heb in de commissie aangegeven dat we intensief in gesprek zijn met het Cuypersgenootschap. Het gaat dus niet alleen om het lezen van het bezwaarschrift. Er heeft ook al een gesprek plaatsgevonden met het Cuypersgenootschap, met Oud, Groen en Leefbaar Voorschoten erbij. Er zal in januari nog een nader gesprek volgen, omdat wij het belangrijk vinden dat we die discussie zo goed mogelijk uitdiscussiëren met elkaar. Ik steek immers niet onder stoelen of banken dat het Cuypersgenootschap een belangrijk belang behartigt, maar tegelijkertijd hebben we met z'n allen ook vastgesteld dat je niet naar een onderdeel van het geheel moet kijken maar naar het behoud van het geheel. Ik herhaal wat ik in de commissie zei: wij behouden door onze benadering 80% tot 90% van het erfgoed dat hier aan de orde is. Ik denk dat dit ook voor het Cuypersgenootschap een heel belangrijk gegeven is. Ik denk en hoop dat de zorgvuldige procedure die we doorlopen, ook zijn effect zal hebben op de rest van het proces. Ik kan daar weinig op vooruitlopen, maar ik kan u wel zeggen dat het college op dit punt samen met Huize Bijdorp heel actief is.

Het tweede punt gaat over het teerveldje, waar verschillende vragen over zijn gesteld. Wij hebben vastgelegd dat er een gelijkwaardige voorziening op het terrein van Huize Bijdorp moet komen om te zorgen dat het spelen dat op het teerveldje plaatsvindt, ook in de toekomst geborgd is. Dit heeft bij u tot verschillende deelvragen geleid. We gaan het jongerenwerk en ook de school daar natuurlijk verder bij betrekken. Het spelen zoals dat nu plaatsvindt, willen we doorzetten, maar we willen ook echt kijken naar: is dit het nou of is er reden om dit voor specifieke groepen ook nog aan te vullen? Wat dat fysiek betekent, weet ik niet precies. Dat is een onderdeel van de uitwerking, maar een speelgelegenheid in de setting van het park van Huize Bijdorp zal er qua lay-out waarschijnlijk wat anders uitzien dan het teerveldje zoals we dat nu kennen. Hoe precies? Het is dus aan Huize Bijdorp maar ook aan de rechtsopvolger om daaraan invulling te geven, daarbij rekening houdend met alle eisen die we in het bestemmingsplan maar ook in de overeenkomst hebben vastgelegd. Natuurlijk willen we zorgen dat het een hartstikke mooie speelvoorziening wordt; ik voel ook een duidelijke aansporing van u om dat zo te doen. We gaan daar enorm ons best voor doen. Met "we" bedoel ik ook nadrukkelijk Huize Bijdorp en de rechtsopvolger, want die moeten dit concreet handen en voeten gaan geven, natuurlijk in overleg met de instanties die u allemaal genoemd heeft.

We hebben ook een discussie over het verkopen van het teerveldje. Daar hebben we in de commissie uitvoerig bij stilgestaan. Zoals de heer Bremmer zo mooi aangaf, is dit plan een heel zorgvuldig in elkaar gezet bouwwerk met allerlei draden. Als je daar een draad uit trekt, komt het hele weefsel in gevaar. Ik benadruk nog één keer dat het teerveldje essentieel is om te voorzien in de behoefte aan parkeren, want we hebben met parkeernormen te maken en daar moet aan voldaan worden. Het is in de richting van de ontwikkelaars die zich straks gaan melden, een heel belangrijk gegeven dat het plan zo in elkaar zit dat aan de parkeereisen wordt voldaan. Het is belangrijk dat wij daar als gemeente geen enkele onduidelijkheid over laten bestaan. We moeten echt klare wijn schenken. Daarom hebben wij het traject gelopen om dat teerveldje gewoon te gaan verkopen. Het wordt daarmee een integraal onderdeel van het terrein. Het bijzondere is echter natuurlijk wel - dat weten we allemaal - dat het teerveldje net naast Huize Bijdorp ligt. Dan kom je bij een andere vraag, die ook gesteld is: wat betekent dit nou voor de ontwikkeling van het centrum? Dat is eigenlijk heel eenvoudig, want een onderdeel van de overeenkomst die we hebben gesloten, is het zogenaamde visiedocument. Daarin is duidelijk naar voren gebracht - dat vindt iedereen ook belangrijk - dat we moeten werken aan een betere verbinding tussen Huize Bijdorp aan de ene kant en het dorpscentrum aan de andere kant. Hoe gaat dat concreet vorm krijgen? Dat weet ik ook nog niet precies, maar de inspanningsverplichting om het zo te gaan doen, is in de stukken opgenomen. Dat betekent dat het teerveldje, als het een parkeervoorziening wordt, qua parkeren zo blijft, maar dat dat wel moet worden ingepast in die nieuwe ontwikkeling van het centrum. In de stukken is dus ook de visie opgenomen die de grondslag is voor de uitwerking. Dat betekent gewoon dat ook de rechtsopvolger moet meewerken aan de goede inpassing, ook in die centrumvisie.

Nog even terug naar de geschiedenis via de motie over de geschiedenis. Ik denk dat het in eerste instantie aan de indieners van de motie is om daar iets over te zeggen. Dat laat ik dus even rusten.

Hoe hard is het hele programma dat voorzien is? Dat is hard, want in de overeenkomst is afgesproken dat deze woningen, ook in deze categorieën, gebouwd gaan worden. Dan is de vervolgvraag welke garanties er zijn, ook voor het prijsniveau. Ik denk dat we daarbij onderscheid moeten maken tussen de verschillende soorten woningen waar het om gaat; ik zie de heer Maassen knikken. Op het sociale segment zijn ook wettelijke regels van toepassing, maar dat geldt ook voor de middenhuur. We hebben in de anterieure overeenkomst verwezen naar middenhuur, zoals die gedefinieerd wordt in het Besluit Ruimtelijke Ordening. Als u dat besluit op uw nachtkastje heeft liggen en artikel 2 leest, weet u dat in de begripsbepalingen staat dat het gaat om woningen tussen € 700 en € 1.000. Dat is dus wettelijk verankerd. Op die manier is dus een grens ingebouwd voor het prijsniveau van die middenhuurwoningen. U heeft gelijk: dat geldt niet voor het vrijesectordeel. Daarvan worden de prijzen uiteindelijk bepaald door de ontwikkelaar op het moment dat die vrijesectorwoningen in de markt worden gezet. We hebben nu geen instrumenten om dat te beïnvloeden.

De **voorzitter**: Bent u klaar met de beantwoording van de heer Maassen?

Wethouder **Cramwinckel**: Mag ik nog één zin toevoegen, voorzitter?

De **voorzitter**: Zeker.

Wethouder **Cramwinckel**: Verschillenden van u hebben er al op gewezen dat dit een heel uniek plan is, omdat we zo'n enorm groot sociaal segment in dit plan hebben, verdeeld over zorgwoningen en sociale woningen. Ik wil nog een keer benadrukken dat dat klopt. Een heel groot deel van dit plan valt dus onder een of andere vorm van regulering, want die wordt aangevuld - dat is ook een heel belangrijk punt - met de constructie die het klooster nu in het leven wil roepen met die erfgoedstichting. Die heeft ook tot taak en tot doel om de boel goed in de hand te houden en te zorgen dat er een programma komt dat klopt met de afspraken en ook met de waardengestuurde benadering die onder het hele plan ligt.

De heer **Maassen** (SP): De wethouder bevestigt wat ik zojuist in mijn eerste termijn zei: de enige beperkingen op de prijzen van de middenhuur zijn de wettelijke beperkingen. Er zijn dus geen verdere afspraken of ideeën opgelegd. Dat geeft de ontwikkelaar dus de mogelijkheid om al die woningen voor een bedrag van net iets onder € 1.000 aan te bieden. De vraag is hoelang hij die woningen in dat prijssegment moet aanbieden en wanneer dat helemaal vrij wordt gegeven.

Wethouder **Cramwinckel**: Dat heb ik in antwoorden op schriftelijke vragen uiteengezet, maar ik herhaal het: het is voor 30 jaar. Verder verwijs ik korthedshalve naar die antwoorden.

De heer **Maassen** (SP): Dat is een goede bevestiging, maar dat betekent dat er verder geen prijsbeperkingen zijn. Wat die sociale huurwoningen betreft: het klopt dat er heel veel gereguleerd is, maar op twee woningen na zijn het toch allemaal onzelfstandige eenheden, meneer de wethouder?

Wethouder **Cramwinckel**: Ja. U vroeg naar bijlage 7. Wat u kan helpen, is bladzijde 8 van het raadsvoorstel. Daar is het hele programma beschreven. De essentie daarvan staat ook in bijlage 7 van de overeenkomst, maar hier staat in wat er gedaan moet worden.

De heer **Maassen** (SP): Die twee zelfstandige woningen komen daaruit. Ik concludeer dus dat er twee zelfstandige gereguleerde huurwoningen zijn en dat de rest allemaal wel sociaal is, maar allemaal uit een kamer bestaat.

Wethouder **Cramwinckel**: Ja, dat klopt, maar dat past dus bij het specifieke karakter van het plan dat we nu ontwikkelen. En ook een sociale kamer is heel relevant voor ons volkshuisvestingsvraagstuk.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter, mag ik dan nog één vraag stellen?

De **voorzitter**: Tot slot.

De heer **Maassen** (SP): Tot slot. Het punt met zorgwoningen is dat er een opslag van 15% op het puntenaantal mag komen, zoals vastgesteld in het woningwaarderingstelsel. Er mag dus 15% meer huur gevraagd worden. De vraag is of de wethouder van plan is om daar nog afspraken over

te maken met de ontwikkelaar. Er is regulering, maar die regulering mag overtreden worden. Gaat er in dat verband nog een aanvullende afspraak gemaakt worden over de prijs?

Wethouder **Cramwinckel**: Ik heb op dit moment geen aanleiding om bovenop alle regels die we al hebben afgesproken, daar aanvullende afspraken over te maken. Dat is korthedshalve mijn antwoord, voor alle helderheid.

Er is een vraag gesteld over de doorstroming. Die vind ik een tikje ingewikkeld. Dat heeft te maken met het feit dat we doorstroming aan de ene kant moeten zien in relatie tot de zorgwoningen en aan de andere kant in relatie tot de sociale woningen die geen zorgwoningen zijn. Met betrekking tot die sociale woningen heeft u in de stukken wellicht gezien dat er een intentieovereenkomst is gesloten met de Sleutels, die de sociale woningen gaan verhuren. Met de Sleutels kunnen we dus afspraken maken over doorstroming. Wat de doorstroming als gevolg van het betrekken van woningen in die zorgeenheden betreft: ik weet op dit moment niet precies hoe we dat zouden moeten doen. Dat zeg ik heel eerlijk. Daar moet ik even over nadenken. Het kan best zijn dat dat zinnig is, maar ik weet niet of dat zo is. Ik kan u daar dus geen glashelder antwoord op geven.

De heer **Maassen** (SP): Dat vind ik heel vreemd, want in de vragen waarop ik vandaag de antwoorden ontvangen heb, heb ik hiernaar gevraagd. Het antwoord was: het college is bereid hier afspraken over te maken. Dat snap ik dus niet helemaal.

De **voorzitter**: Wethouder Cramwinckel, misschien is het goed als u dit punt in de tweede termijn meeneemt, zodat u het nog even kunt uitzoeken.

Wethouder **Cramwinckel**: Ja, ik kijk even of ik daar nog een slim advies over krijg. Dat lijkt me inderdaad slim, voorzitter.

De **voorzitter**: Dit is dus eigenlijk een verzoek aan degenen die meeluisteren om de wethouder op dit punt te ondersteunen.

Wethouder **Cramwinckel**: Ja. Het teerveldje, de doorstroming, de motie over de geschiedenis, het Cuypersgenootschap en het bouwprogramma hebben we allemaal gehad. Volgens mij heb ik nu de meeste vragen beantwoord. Als ik iets heb overgeslagen, hoor ik dat straks wel.

De **voorzitter**: We gaan naar de tweede termijn van de raad. Ik wil u vooral verzoeken om uw standpuntbepaling te geven ten aanzien van het amendement en de motie.

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Wij zijn voorstander van het amendement; dat zal u niet verbazen. Het is fijn om te horen dat het college in gesprek is met het Cuypersgenootschap. Dat is belangrijk. We hebben er ook veel waardering voor dat die acties ondernomen zijn en dat de stichting met de lange naam - zo noemden we haar vroeger - daaraan meedoet.

Wat het teerveld betreft wordt het heel interessant. Het is natuurlijk een detail van het geheel, maar het is niet onbelangrijk. Een profeet wordt in eigen land nooit geëerd, zeggen ze weleens. Ik ben bang dat dat voor dat teerveld gaat gelden. De wethouder zegt dat de ontwikkelaar zekerheid moet hebben over het parkeren. Dat snappen we volkomen en dat is ook zo, maar moet je het dan verkopen? Dat is de vraag. Anderzijds hoorden we de wethouder zeggen dat dat parkeerterrein belangrijk is en dat we dat straks maar moeten inpassen in het centrumplan als we het centrum gaan ontwikkelen. Als de wethouder dat zegt, wordt het nog veel interessanter. Dan probeer ik het iets breder te trekken dan alleen dit plan; excuses daarvoor. Ik weet uit zeer betrouwbare bron dat de gemeente eind jaren tachtig een keer een Sportnota heeft geschreven. Toen was er al sprake van dat de sporthal niet aan de sporteisen voldeed. Het is dezelfde hal en die voldoet ook nu niet aan de sporteisen. De sporthal is niet goedgekeurd. Alleen al de uitloop is niet goed. Als de wethouder zegt dat we dat teerveld c.q. het parkeerterrein straks inpassen in de nieuwe centrumvisie of de ontwikkeling van het plan, zegt de wethouder impliciet dat de sporthal daar gaat verdwijnen en dat we daarvoor een andere plek moeten vinden. Daarom zei ik dat een profeet in eigen land nooit wordt geëerd. Nogmaals, uit betrouwbare bron - ik was het zelf - weet ik dat we toen al hebben lopen meten en wisten dat het niet zou passen als je daar een volwaardige sporthal zou willen neerzetten. Daar wil ik het bij laten. We handhaven het amendement, zoals ik heb aangegeven. Ik ben bang dat we op dit punt vanavond niet veel verder komen met het college. Maar het gaat niet goed komen; dat voorspel ik u.

De heer **Bos** (GroenLinks): Voorzitter. We hebben het verzoek van de heer Maassen over de motie gehoord, maar we gaan de tekst van de motie niet aanpassen. We laten die zoals die is, maar wel met de kanttekening dat het laatste deel van de tekst, "en haar geschiedenis", wat ons betreft breed uitgelegd mag worden, zodat de buitenplaats en Huize Bijdorp daar ook bij betrokken worden maar dat dit vooral in overleg moet gaan met de congregatie, zodat zij een stem krijgt in de bepaling van de straatnamen.

Wij gaan niet mee met het amendement van ONS Voorschoten over het verhuren. Dat amendement zullen wij niet steunen, ook gelet op de uitleg van de heer Cramwinckel en de eerdere discussie die hierover heeft plaatsgevonden in de commissie WRG.

We hebben de antwoorden van de wethouder over het speelveld gehoord. Dat blijft voor ons een beetje een aandachtspunt, maar we hebben er vertrouwen in dat daar iets moois voor gaat komen. Verder hebben wij hier op dit moment geen vragen meer over.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ik blijf toch een beetje zitten met de beantwoording over de doorstroming en de aantallen huizen. Ik heb het in de commissie al gevraagd. Toen kwam er geen duidelijk antwoord op. Toen heb ik het schriftelijk gevraagd; toen kwam er al wat meer antwoord maar nog steeds niet helemaal. Nu heb ik er in de eerste termijn weer naar gevraagd. Het is weer een stukje duidelijker geworden, maar tegelijkertijd is het er nog niet allemaal. Wat ik zo graag zou willen, is dat de grote inzet die er wordt gedaan om heel veel nieuwe woningen in Voorschoten neer te zetten, ook gaat helpen in het een beetje minder lang maken van de wachtlijsten voor de sociale huur in Voorschoten. Hoewel ik het plan als geheel best kan waarderen, heb ik tegelijkertijd het gevoel dat dit niet echt gaat helpen bij het oplossen van de wachtlijsten voor de sociale huur, want het zijn twee zelfstandige sociale huurwoningen, 30 onzelfstandige sociale huurwoningen en heel erg veel zorgappartementen. Dat leidt bij elkaar tot 60% sociale huur, maar dat is tegelijkertijd niet het type sociale huur dat die wachtlijsten gaat oplossen. Daarom zou ik heel graag zien dat die zorgappartementen toch beter met voorrang toegewezen gaan worden, zodat juist die grote bulk van de bijna 80 zorgappartementen die gerealiseerd gaan worden, met grote voorrang wordt toegewezen aan mensen die een sociale huurwoning in Voorschoten achterlaten, zodat op die manier het ontwikkelen van Huize Bijdorp er alsnog toe leidt dat de wachtlijsten minder lang worden in Voorschoten. Want dan komen er andere sociale huurwoningen beschikbaar voor mensen die op de wachtlijst staan. Daarom dien ik alsnog een motie in die ik net naar de griffie heb gemaaild. Ik weet niet of die al beschikbaar kan worden gemaakt, maar die zou ik graag alsnog indienen. Ik heb de beantwoording echt afgewacht. Vandaar dat de motie nu zo laat is, maar ik zou die motie alsnog in stemming willen laten brengen. De motie luidt:

"Motie 228.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 16 december 2021,

overwegende dat:

- a. de sociale huurwoningen in het bestemmingsplan Bijdorp in grote meerderheid onzelfstandige zorgwoningen zijn;*
- b. er naast zorgwoningen ook grote behoefte is aan reguliere sociale huurwoningen;*
- c. de realisatie van zorgwoningen via doorstroming kan zorgen voor aanbod van sociale huurwoningen;*

verzoekt het college:

- 1. beleid te maken waarin mensen die een sociale huurwoning in Voorschoten achterlaten, voorrang krijgen bij het betrekken van een zorgwoning in Bijdorp;*
- 2. dit beleid voorafgaand aan invoering voor te leggen aan de gemeenteraad,*

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Ik vraag de griffie om de motie op iBabs te zetten, zodat iedereen haar kan lezen.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Voorzitter, een klein punt van orde. Is het mogelijk om kort te schorsen, zodat we kennis kunnen nemen van de motie?

De **voorzitter**: Dat gaan we zeker doen. Wilt u nu schorsen, voordat we verdergaan met de tweede termijn? Of wilt u een schorsing na de tweede termijn?

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Bij gelegenheid, voorzitter. Dat laat ik aan u.

De **voorzitter**: Dan maken we de tweede termijn af. Meneer Maassen, let wel op uw spreektijd. Eigenlijk wil ik zeggen dat u volgens mij geen spreektijd meer heeft. De laatste stand komt straks. Na de tweede termijn schorsen we kort om de motie te kunnen lezen.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Ik kan kort zijn. We steunen het voorstel van het college. We steunen de motie van ONS Voorschoten niet. We kijken even naar de motie van de SP. Er is nog één punt dat niks met Huize Bijdorp te maken heeft, maar dat mij toch stoort. In juli heeft u, mevrouw de voorzitter, toezeggingen gedaan over betere communicatie en informatie tussen college en raad. Ik heb in de eerste termijn mijn vraag gesteld over de anterieure overeenkomst en mijn verbazing geuit over het feit dat dat die er niet gewoon als bijlage bij zat, want als naar die anterieure overeenkomst wordt verwezen, kun je dan zien hoe het daarin precies is geformuleerd. Daar is ook in de termijn van de wethouder niet op ingegaan. Dat betreurt ik zeer.

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): De heer De Graaf had het over een motie van ONS Voorschoten. Ik kan die niet vinden in iBabs, maar ik ga ervan uit dat hij amendement 148 bedoelde, dat een beetje aansluit op zijn eigen amendement 152.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. Ik heb in de commissievergadering vorige week een oproep gedaan tot het Cuypersgenootschap om met een brede visie naar dit dossier te kijken. Het is goed om te zien dat ik vanavond zoveel politieke medestand mag voelen. Ik ga er ook van uit dat het college daar een actieve rol in gaat spelen. Dat heb ik zojuist gehoord en dat is hartstikke goed.

Ik heb de wethouder een aantal dingen horen zeggen. Wij kunnen zijn uitleg over het wel of niet verkopen dan wel verhuren van het teerveldje volgen. We zullen het amendement van ONS Voorschoten daarom niet steunen.

De motie van de SP moet ik nog lezen. Daar vind ik dus nog even niks van. Wij kunnen ons vinden in de uitleg van GroenLinks over het wel of niet aanpassen van motie 222, die volgens mij prima is geformuleerd. Daar gaan we als mede-indiener dus ook in mee. Maar al met al is dit gewoon een hartstikke goed plan. De VVD stemt er van harte voor.

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. Het mag duidelijk zijn dat ook onze fractie van harte instemt met het plan vanuit de waardengestuurde benadering "vernieuwing om behoud". Dat is de kern. Verder heb ik als steekwoorden van de wethouder, met een helicopterview, begrepen: haalbaar, betaalbaar en houdbaar. Dat zijn de rode lijnen van dit voorstel. Daar gaan wij in mee. We zullen dus geen steun verlenen aan het amendement van ONS Voorschoten. Wij stemmen in met de uitleg van meneer Bos van GroenLinks over de straatnamenmotie. Ik voeg me naar zijn interpretatie.

Wij hebben nog een vraagje gesteld over het behoud van het cultureel erfgoed van de kermis op het Burgemeester Van der Haarplein. Mevrouw Persoon, het is niet "het Terhaarplein", maar het Van der Haarplein, genoemd naar een oud-burgemeester van Voorschoten, die ik nog twee jaar heb mogen meemaken, maar dat terzijde.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Met vele fracties delen wij de waardering voor het aangaan van contact met het Cuypersgenootschap door het college. Voor zover er nog onduidelijkheid over was: wij zijn tegen het amendement van ONS Voorschoten. Verder zijn onze standpunten volgens mij allemaal duidelijk. We zijn hartstikke blij om met dit bestemmingsplan in te kunnen stemmen.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Ook wij stemmen voor dit mooie plan. Ik vind het antwoord van de wethouder nog steeds een beetje onduidelijk: waarom kunnen we het teerveldje niet verhuren? Moet het per se verkocht worden? Het is maar hoe je dat uitonderhandelt. Wij zullen voor het amendement van ONS Voorschoten stemmen. Wij gaan ook voor motie

222 stemmen. Ik heb inmiddels de motie van meneer Maassen gelezen. Die motie vind ik erg sympathiek; daar stemmen wij ook voor.

De **voorzitter**: Ik heb een voorstel. Ik wilde eigenlijk na dit agendapunt schorsen om even naar de wc te kunnen en zo. Is het een idee dat wij nu tien minuten schorsen en daarna beginnen aan de tweede termijn van het college? Dan kan de motie worden gelezen, kan er koffie worden gehaald en kunnen andere activiteiten worden gedaan. Dan gaan we om 22.05 uur verder met de tweede termijn van het college. Daarna geef ik de raad nog een hele korte derde ronde om in te gaan op motie 228 met "voor" of "tegen" en waarom. Ik constateer dat de raad hiermee instemt.

De vergadering wordt enige tijd geschorst.

De **voorzitter**: We gaan beginnen met de tweede termijn van het college. Ik verzoek wethouder Cramwinckel om ook in te gaan op de zojuist ingediende motie 228 van de SP.

Wethouder **Cramwinckel**: Voorzitter. Ik heb de motie heel snel bekeken, maar ik heb nog geen echt afgewogen ambtelijk advies erover gehad. Ik heb er wel twee opmerkingen bij. Ten eerste kan ik niet zeker stellen dat we in staat zullen zijn om beleid te maken. Ik zou het dus in elk geval iets voorzichtiger willen formuleren in de zin van: "om te onderzoeken of het mogelijk is om beleid te maken". Dat is het ene punt, want ik vind het door de heer Maassen aangesneden vraagstuk wel belangrijk. Het andere punt is meer politiek: is het nodig om die doorstroming helemaal toe te spitsen op sociale huurwoningen? Want er zijn natuurlijk ook mensen die een koopwoning achterlaten als ze in een zorgwoning gaan zitten. Dat stukje zou je met deze formulering buiten de strekking van de motie laten. Ik heb daar dus wel een kanttekening bij. Ik denk dat er om die twee redenen nog goed naar het dictum moet worden gekeken, want ik vind de motie zo eigenlijk niet helemaal goed uitvoerbaar. Dat is mijn oordeel.

De **voorzitter**: Meneer Maassen, ik wil u erop attenderen dat u geen spreektijd meer heeft.

De heer **Maassen** (SP): Wethouder, volgens mij gaf u enige tijd geleden bij de introductie van de Doelgroepenverordening aan dat het de bedoeling is dat ook particuliere verhuurders van sociale huurwoningen onderdeel worden van het toewijzingssysteem voor huurwoningen. Volgens mij is het op deze manier te regelen, want het toewijzingssysteem valt onder de Huisvestingsverordening. Via de Huisvestingsverordening kunnen we lokaal toewijzen. Dat zou dus de toegang kunnen zijn. De opmerking over de koopwoningen snap ik. Ik heb daarover getwijfeld, maar uiteindelijk denk ik dat die andere prijscategorieën op een of andere manier allemaal wel aan bod komen in Bijdorp, maar reguliere sociale huur minder. Daarom heb ik een kleine inzet willen doen om die wachtlijsten wat te kunnen bekorten. Om die reden heb ik alleen de huurwoningen opgeschreven.

De **voorzitter**: Ik maak een heel kort rondje, waarin ik u verzoek om uw standpunten te bepalen, alleen ten aanzien van motie 228.

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Wij kunnen ons in de motie vinden.

De heer **Bos** (GroenLinks): Voorzitter. Het is best lastig om hier nu zo snel op te reageren. De heer Maassen zei ook al dat de Huisvestingsverordening percentages aangeeft waaraan we de voorkeur kunnen geven. Ik begrijp ook het standpunt van de heer Cramwinckel, die zegt dat hij niet zomaar beleid kan gaan maken en dat hij dit zou willen onderzoeken. Wij neigen er dus toch naar om het eigenlijk bij de wethouder neer te leggen om hier uitwerking aan te geven.

De **voorzitter**: U bent dus tegen de motie.

De heer **Bos** (GroenLinks): Ja, dan zijn we tegen de motie.

De **voorzitter**: Straks moet ik bij de stemming aangeven welke partijen voor of tegen zijn; van daar dat ik dat vraag.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Ik ben voor de motie, maar ik vrees dat de coalitie zich achter de wethouder gaat scharen. Ik wil de heer Maassen vragen hoe hij aankijkt tegen de suggestie van de wethouder om de tekst een beetje te wijzigen in de zin van "een onderzoek te doen naar".

Daarmee creëert hij voor zichzelf enige ruimte voor een realitycheck, om het in mooi Nederlands te formuleren. Wellicht kan dat de coalitiedruk ietwat verminderen.

De **voorzitter**: Meneer Maassen, u heeft geen spreektijd meer.

De heer **Maassen** (SP): Het antwoord is: ja, ik wil.

De **voorzitter**: Ik moet gewoon ergens een streep trekken. Het spijt mij.

De heer **De Graaf** (PvdA): Mevrouw de voorzitter, mag ik dan iets zeggen?

De **voorzitter**: Ja.

De heer **De Graaf** (PvdA): Ik begrijp de heer Maassen zo dat hij bereid is de tekst van de motie zo te wijzigen dat daarin komt te staan - ik heb de tekst nu niet voor me liggen - dat er een onderzoek wordt gedaan naar de ontwikkeling van beleid et cetera, et cetera, et cetera en dat dat het nieuwe tekstvoorstel kan worden van de motie.

De **voorzitter**: Dan is de motie hierbij gewijzigd.

De heer **De Graaf** (PvdA): Ja.

De gewijzigde motie luidt:

"Motie 228.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 16 december 2021,

overwegende dat:

- d. de sociale huurwoningen in het bestemmingsplan Bijdorp in grote meerderheid onzelfstandige zorgwoningen zijn;*
- e. er naast zorgwoningen ook grote behoefte is aan reguliere sociale huurwoningen;*
- f. de realisatie van zorgwoningen via doorstroming kan zorgen voor aanbod van sociale huurwoningen;*

verzoekt het college:

- 3. te onderzoeken of het mogelijk is om beleid te maken waarin mensen die een sociale huurwoning in Voorschoten achterlaten, voorrang krijgen bij het betrekken van een zorgwoning in Bijdorp;*
- 4. dit beleid voorafgaand aan invoering voor te leggen aan de gemeenteraad,*

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. Ik wilde vanwege de onuitvoerbaarheid, zoals ik die hoorde van de wethouder, tegenstemmen op basis van wat de heer Maassen had ingediend. Nu krijg ik een gewijzigde motie met "et cetera, et cetera, et cetera". Daar kan ik niet voor stemmen, want ik weet niet wat de letterlijke teksten daarvan zijn. Ik snap de interpretatie van de heer De Graaf. Dit is dus niet een vervelende opmerking, maar ik stem voor een motie of een amendement op basis van een tekst en niet op basis van een prachtige volzin die eindigt met "et cetera, et cetera".

De heer **De Graaf** (PvdA): Mag ik dan voorstellen om kort te schorsen om de heer Maassen in de gelegenheid te stellen de tekst van de motie aan te passen, waardoor de heer Lavrijsen in de gelegenheid is om kennis te nemen van het gewijzigde voorstel?

De heer **Lavrijsen** (VVD): Dat geldt dan weer voor de gehele raad, neem ik aan.

De heer **De Graaf** (PvdA): Uiteraard, niet alleen voor u.

Wethouder **Cramwinckel**: Voorzitter, ik heb eigenlijk een ordevoorstel, want volgens mij moeten we hier even echt goed naar kijken. Ik kan op dit moment bijvoorbeeld ook niet overzien in hoeverre de motie van de heer Maassen in strijd is met of juist gesteund wordt door de overeenkomst die we gesloten hebben. Dat weet ik gewoon niet. Dat moeten we echt even onderzoeken om te zorgen dat we hier geen ongelukken maken. Mijn voorstel zou dus zijn dat de motie wordt aangehouden en dat wij als college per brief een standpunt kenbaar maken.

De **voorzitter**: Volgens mij is dat alleen aan de indiener van de motie en niet aan een ander. Dank, wethouder Cramwinckel voor het meedenken, maar het is echt aan de indiener van de motie of hij haar aanhoudt - nou ja, aanhouden bestaat niet; daarmee zou hij de motie intrekken - of als nog in stemming wil laten brengen.

Wethouder **Cramwinckel**: Als de motie in stemming komt, ontraad ik haar in deze vorm.

De **voorzitter**: Dat heeft u al aangegeven in de tweede termijn. De heer De Graaf heeft het ordevoorstel gedaan om te schorsen, zodat de tekst kan worden aangepast en opnieuw kan worden rondgemaild. We schorsen vijf minuten voor het aanpassen van de tekst, die dan via de griffie opnieuw naar de raad kan worden gestuurd. Als de heer Maassen de motie wil intrekken, hoor ik dat uiteraard graag in één zin. Anders wordt de gewijzigde motie gewoon in stemming gebracht.

De vergadering wordt enige tijd geschorst.

De **voorzitter**: De gewijzigde motie 228 is rondgemaild en staat inmiddels ook in iBabs en in de chat. Ik moet uw standpunt weten over de gewijzigde motie 228. Ik maak daarom nog één keer het rondje. Graag alleen "voor" of "tegen" van degenen die al eerder hebben gesproken. Dan gaan we daarna over tot de besluitvorming. Meneer Zeelt, bent u nog steeds voor de gewijzigde motie?

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Nog meer vóór.

De heer **Bos** (GroenLinks): Voorzitter. Met de toevoeging van "te onderzoeken" kunnen wij voor deze motie zijn.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Wij zijn ook voor.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. Tegen.

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. In dit soort situaties wil ik graag weten wat we nu precies besluiten. Mijn voorkeur zou eigenlijk zijn om de motie aan te houden en dit onderdeel los te koppelen van de besluitvorming van vanavond. Dat kan volgens mij heel goed. Dan kan de wethouder goed uitzoeken hoe het precies zit. Wij hebben ook een aantal vragen. Zijn er afspraken met Marente, met de zorgverleners? Hoe verhoudt dit zich tot de regionale Huisvestingsverordening et cetera? Het zou mij voor de zuiverheid van de besluitvorming en om alle ins en outs goed te onderzoeken, een lief ding waard zijn als de motie wordt aangehouden. Volgens mij doet dat het voorstel geen schade. Dan kunnen we in een volgende raadsvergadering volgens mij besluiten. Dan hebben we ook alles ins en outs van het college.

De **voorzitter**: Dan ga ik naar de heer Maassen. Wilt u in één zin aangeven of u de motie aanhoudt of intrekt?

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Als de wethouder wil aangeven dat hij inderdaad snel met die reactie komt - want ik zit al de hele tijd te wachten en daarom heeft het me ook zoveel spreektijd gekost, omdat ik steeds geen antwoorden krijg - en als hij in januari met een brief kan komen waarin hij aangeeft wat volgens hem wel of niet kan en hoe hij dit kan uitvoeren, wil ik dit best verplaatsen naar de agenda van de volgende raadsvergadering.

Wethouder **Cramwinckel**: Dat is een goed voorstel. Als het presidium daarmee instemt, wil ik daaraan meewerken.

De **voorzitter**: Dan geleiden wij de gewijzigde motie 228 door naar het presidium met het verzoek om te kijken op welke wijze zij kan worden geagendeerd. Volgens mij kan de beraadslaging nu worden gesloten en komen we toe aan de besluitvorming.

De voorzitter constateert met instemming van de raad dat amendement 148 van ONS Voorschoten met 4 tegen 17 stemmen wordt verworpen, waarbij de fracties van ONS Voorschoten en Voorschoten Lokaal Sterk ervoor hebben gestemd.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen over het voorstel.

De heer **Zeelt** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Wij zullen voor het plan stemmen, maar we vinden het buitengewoon onverstandig om het teerveld te verkopen. Wij voorspellen dat dit grote, ook financiële, gevolgen zal hebben voor de sport, het onderwijs en dus voor de gemeentekas, maar dat zal straks blijken uit het investeringsoverzicht.

De voorzitter constateert met instemming van de raad dat het voorstel met algemene stemmen wordt aangenomen.

De voorzitter constateert met instemming van de raad dat motie 222 van GroenLinks, D66, het CDA, de VVD en de PvdA met algemene stemmen wordt aangenomen.

13. Najaarsnota 2021 (raadsregistratienummer Z/21/059240)

De **voorzitter**: Het college informeert met de Najaarsnota de raad over de voortgang van de begroting. De rapportage gaat over de eerste acht maanden van 2021 en geeft een verwachting over het jaarresultaat. Op basis van de Najaarsnota stelt de raad de financiële kaders voor 2021 bij.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. Het financiële beeld in de Najaarsnota 2021 is helder en goed. We hebben in de Najaarsnota een groot incidenteel voordeel van € 2,4 miljoen. Het structurele gemiddelde begrotingssaldo van € 800.000 met ingang van 2022 ziet er gunstig uit, vooral dankzij de Mei- en Septembercirculaire. Onze fractie stemt daarom in met de Najaarsnota 2021.

Samen met de Partij van de Arbeid dienen we op twee punten een wijzigingsvoorstel in, vervat in de amendementen 151 en 152. Het eerste voorstel betreft sporthal De Vliethorst. Het CDA vindt sport, goede sportaccommodaties voor verenigingen, gezondheid en vitaliteit van onze inwoners erg belangrijk. Samen met de Partij van de Arbeid stellen we voor om € 30.000 beschikbaar te stellen voor een onderzoek naar renovatie of vervangende nieuwbouw van sporthal De Vliethorst, want in mei 2020 hebben we besloten de locatie aan te merken als ontwikkellocatie en het onderhoud aan de accommodatie te beperken tot calamiteitenonderhoud. Om te bepalen of renovatie of nieuwbouw van De Vliethorst het te prefereren scenario is, willen we een onderzoek waarvan we de resultaten graag in 2022 tegemoet willen zien, het liefst gecombineerd met de evaluatie van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs in 2022 of de centrumontwikkeling. Het amendement luidt:

"Amendement 152.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 16 december 2021, gelezen de Najaarsnota 2021,

overwegende dat de raad in 2020 heeft besloten de locatie van de sporthal De Vliethorst aan te merken als een ontwikkellocatie waarbij de verwachting is uitgesproken dat deze 'gedurende de beheerperiode 2021-2024 wordt verkocht of (her)ontwikkeld' (zie blz. 21 Beheerplan vastgoed 2021-2024 d.d. 26 maart 2020);

constaterende dat:

- a. in de meerjarenbegroting een structureel bedrag van € 151.900 voor calamiteitenonderhoud voor sporthal De Vliethorst is opgenomen waarvan in 2021 € 100.000 ten bate van het begrotingsresultaat 2021 vrijvalt;*
- b. de sporthal rondom 1970 is gebouwd en meer dan 50 jaar oud is, zodat het moment om te deze te vervangen of grootschalig (levensverlengend) te renoveren nadert;*

van mening dat:

- a. doorgaan met (calamiteiten)onderhoud aan sporthal De Vliethorst duurder zou kunnen zijn dan vervangende nieuwbouw en daarmee mogelijk leidt tot kapitaalvernietiging;
- b. een duidelijke strategie om over te gaan op vervanging of renovatie van sporthal De Vliethorst, vooralsnog ontbreekt;
- c. het wenselijk is dat de raad in 2022 in staat wordt gesteld zich uit te spreken over de noodzaak van renovatie of vervangende nieuwbouw van sporthal De Vliethorst;
- d. goede, duurzame sportvoorzieningen bijdragen aan een gezonde samenleving;

Besluit de volgende beslispunten aan het raadsvoorstel van de Najaarsnota 2021 toe te voegen die als volgt luiden:

1. *Het college op te dragen om te onderzoeken of een levensverlengende renovatie dan wel vervangende nieuwbouw (mogelijk op een andere locatie) het te prefereren toekomstperspectief is voor De Vliethorst;*
2. *Voor het betreffende onderzoek € 30.000 beschikbaar te stellen en dit bedrag te dekken uit het begrotingsresultaat 2021;*
3. *Het college op te dragen om de resultaten van het betreffende onderzoek voor de zomer 2022 aan de raad voor te leggen en ook mee te nemen in de evaluatie van het IHP in 2022,*

en gaat over tot de orde van de dag."

De tweede wijziging betreft het zwembad. Onze fractie vindt ook het zwembad een hele belangrijke voorziening voor ons dorp. Helaas hebben we bij het herstelplan moeten besluiten het zwembad uit de exploitatie te halen. Dat was een majeure ingreep met grote maatschappelijke impact.

De heer **Andringa** (D66): Ik ben benieuwd waarom de keuze wordt gemaakt om dit nu voor te stellen in de wetenschap dat de nieuwe coalitie straks, na de verkiezingen, besluiten moet nemen over zaken als De Vliethorst en het zwembad. Dus waarom daar nu mee komen en niet even afwachten totdat de kiezers zich ook hebben mogen uitspreken over deze onderwerpen?

De heer **Van Oostrum** (CDA): Ik snap uw vraag. Ik maak even mijn verhaal af. Dan blijkt de logica daarvan vanzelf, als u mij die ruimte geeft. We hebben besloten om het zwembad open te houden met incidenteel geld. Dat doet ons natuurlijk deugd. Al in 2026 is het incidentele budget voor groot onderhoud aan het zwembad echter vrijwel volledig op. In het rapport-Keizers uit 2019 lezen we dat we vanaf 2025 moeten onderhouden of in 2031 een inhaalslag moeten uitvoeren als we het zwembad langer open willen houden. Dat zal ons dan relatief veel geld kosten en dat zal dan ook een relatief grote druk leggen op onze begroting. Dat geeft het rapport-Keizers uit 2019 aan. Nu komt het antwoord op uw vraag: een noodzakelijke voorwaarde om te zijner tijd een besluit te kunnen nemen over de verlenging van de levensduur van het zwembad is de beschikbaarheid van onderhoudsmiddelen. Als je geen onderhoudsmiddelen hebt, kun je in 2025 immers ook niet beslissen of je gaat verlengen. Dat is het antwoord op de vraag van de heer Andringa. We stellen daarom samen met de Partij van de Arbeid voor om een bestemmingsreserve onderhoud in te stellen van € 500.000 en dit te dekken uit het begrotingsresultaat van 2021.

De heer **Andringa** (D66): Ik snap wel dat u zegt dat u niet tot 2025 wil wachten omdat u niet weet of we dan de middelen hebben, maar de Najaarsnotameevallers die we nu niet alloceren, komen in de algemene reserve terecht. U kunt natuurlijk ook in maart of in april, als er een coalitieakkoord ligt, nog besluiten om die alsnog hiervoor te alloceren als dat een keuze is van de nieuwe coalitie. Dus wat is de reden om dit nu te doen en niet even de verkiezingen af te wachten, zodat de kiezers van Voorschoten ook een mening kunnen vormen over het zwemmen in Voorschoten?

De heer **Van Oostrum** (CDA): We hebben nu een groot incidenteel voordeel van € 2,4 miljoen in de Najaarsnota. Nogmaals, wij vinden het, ook gezien de grote impact die de sluiting in 2017 had, heel belangrijk om het nu te reserveren. Nu is het moment; nu kan het, gelet op het grote overschot. Het is incidenteel geld. Het amendement luidt:

"Amendement 151.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 16 december 2021, gezien het raadsvoorstel behorend bij agendapunt Najaarsnota 2021,

constaterende dat:

- a. de raad bij vaststelling van de programmabegroting 2022 de ambitie van het college heeft onderkend om voorzieningen waaronder het zwembad in stand te houden;
- b. de raad in 2019, bij de Kadernota 2020 en begroting 2020, heeft besloten een voorziening van € 1.000.000 in stellen voor onderhoud aan het zwembad over de periode 2020-2030;
- c. Keizers in zijn rapport 'De waarde van zwemmen' op blz. 13 aangeeft c.q. concludeert dat:
 - in overleg met Sportfondsen Voorschoten is gekomen tot een alternatief onderhoudsplan op basis waarvan in de eerste periode van vijf jaar gemiddeld € 160.000 per jaar wordt ingezet en in de tweede periode van vijf jaar gemiddeld € 40.000 per jaar;
 - 'het genoemde bedrag nadrukkelijk uitgaat van een periode van 10 jaar. Het zwembad is dan met dit onderhoudsniveau 'op'. Mocht uw gemeenteraad besluiten om na 2031 met dit zwembad door te gaan, dan zal dit of een inhaalslag vragen of hoger onderhoud in de jaren 2026-2030. Dat kan uitgewerkt worden in 2024-2025 als u het contract dient te verlengen, als u met contractperioden van vijf jaren blijft werken';

overwegende dat:

- d. uit de begroting 2022 (blz. 179) blijkt dat de onderhoudsvoorziening voor het zwembad al in 2026 vrijwel volledig uitgeput is;
- e. een noodzakelijke voorwaarde voor een besluit over de instandhouding van het huidige zwembad na 2030 de beschikbaarheid is van voldoende onderhoudsmiddelen voor het zwembad vanaf 2024-2025;

van mening dat:

- a. het instellen van een bestemmingsreserve groot onderhoud zwembad met incidenteel geld kan worden bewerkstelligd;
- b. levensverlengend onderhoud de druk op de langetermijninvesteringbegroting kan verminderen;

Besluit een beslispunt aan het raadsvoorstel van de Najaarsnota 2021 toe te voegen dat luidt:

1. Een bestemmingsreserve groot onderhoud zwembad van € 500.000 in te stellen en dit bedrag ten laste te brengen van het begrotingsresultaat 2021."

Mevrouw **Van Meenen** (VVD): Voorzitter. De VVD is natuurlijk tevreden over de Najaarsnota. Die ziet er gewoon goed uit. Je ziet ook dat we een goede interne controle hebben, dat we weten wat we hebben uitgegeven en dat de nodige aanpassingen worden voorgesteld. De VVD heeft één punt van zorg. Dit betreft het sociaal domein, niet zozeer het geld dat we hebben uitgegeven aan jeugdzorg en de Wmo, maar met name het geld dat we niet hebben uitgegeven aan het creëren van extra banen of aan extra inzet op het begeleiden van mensen naar de arbeidsmarkt. Op dit moment is de arbeidsmarkt krap. Dat horen we van alle kanten. Van ondernemers in het dorp horen we dat ze geen mensen krijgen, zelfs van ondernemers die bereid zijn een stapje extra te zetten voor mensen met een beperking en die hen graag in dienst willen nemen. De VVD dient dan ook motie 227 in om het college op te roepen om de gelden die nu nog niet zijn uitgegeven, met name bij de BUIG en bij het begeleiden van statushouders, echt in te zetten om stappen te maken om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan een baan te helpen, zodat we niet alleen incidentele douceurtjes kunnen geven met de kerst, maar zodat die mensen echt een baan hebben en een kans om zich verder te ontwikkelen en mee te doen in de maatschappij. De motie luidt:

"Motie 227.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 16 december 2021, gezien het raadsvoorstel nr. Z/21/059240,

constaterende dat:

- a. in Voorschoten het aantal plaatsingen van mensen uit de bijstand richting werk stagneert;

- b. *landelijk juist recent bekend werd gemaakt dat het aantal mensen met een bijstandsuitkering is afgenomen. Eind september ontvingen nog 419.000 mensen een bijstandsuitkering. Dat zijn er bijna 5.500 minder dan een jaar eerder en ruim 2.000 minder dan aan het begin van de coronacrisis. (bron: CBS);*

overwegende dat:

- a. *er in de huidige krappe arbeidsmarkt grote behoefte is aan extra handen;*
b. *voor ruim de helft van de mensen in de bijstand de uitkering min of meer een eindstation is, door ziekte of arbeidsongeschiktheid, maar voor het overige deel geldt dat zij nu relatief snel weer uit de bijstand kunnen komen en ook graag aan het werk willen komen;*
c. *het hebben van werk enorm bijdraagt aan het welzijn van mensen, het creëert meer eigenwaarde en meer sociale houvast. In het geval van mensen met een niet-Nederlandse achtergrond draagt werk ook bij aan snellere integratie en het leren van de taal;*
d. *werkgevers in Voorschoten zoals HEMA, Albert Heijn, Sportfondsen en Vriendendienst Voorschoten aangeven meer mensen te zoeken en ook bereid te zijn aanpassingen te bewerkstelligen die helpen bij het plaatsen van mensen;*
e. *iedere extra persoon aan het werk de gemeente minimaal € 15.000 op jaarbasis bespaart;*
f. *ondernemers aangeven dat werkconsulenten te veel op afstand zitten en moeite hebben om de match te maken tussen Voorschotense kandidaten en werkgevers;*
g. *er momenteel weinig gebruik wordt gemaakt van regionale projecten in de Leidse regio, zoals Talent op Maat;*
h. *een betere aansluiting op de Leidse regio in brede zin voorsorteert op de voorgenomen omklap sociaal domein op Werk en Inkomen;*

verzoekt het college de ruimte in de huidige budgetten € 53.000 BUIG en € 41.000 begeleiden statushouders voor zover nog niet benut aan te wenden ten behoeve van het genereren van versnelling in het plaatsen van mensen uit een uitkering richting werk, hiervoor meer direct contact te realiseren tussen werkzoekenden in Voorschoten en Voorschotense ondernemers en een verbinding te realiseren tussen werk en inkomen in Leidschendam-Voorburg en de arbeidsmarktregio HR (Leiden), DZB en relevante projecten als Talent op Maat,

en gaat over tot de orde van de dag."

Ik ga kort in op de amendementen van het CDA en de PvdA. De VVD is geen voorstander van die amendementen. Juist bij het nemen van een besluit over de multifunctionele accommodatie hebben wij gezegd dat wij eerst een overzicht willen hebben van alle investeringen die we tegemoet gaan zien. Het voelt dan ook als vooruitlopen op incidenten om hier nu te beslissen om hiervoor geld vrij te maken, terwijl we dat overzicht van die investeringen niet hebben. Wij zijn er voorstander van om eerst een degelijk overzicht te maken van de investeringen die we moeten doen en dan een proces op te zetten voor hoe we kunnen besluiten over dit soort investeringen. Wat dat betreft zijn we daar dus tegen. Vanzelfsprekend zijn wij voor de Najaarsnota.

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Ons valt bij lezing van de Najaarsnota het volgende op. Natuurlijk staat er bottomline een forse plus. Op pagina 5 is in de financiële samenvatting exact weergegeven waar dat vandaan komt. Dat is overwegend extern. Intern hebben we niet helemaal geluk gehad met het op de juiste plek zetten van sommige kostenposten, onder andere het RIF, maar waar gehakt wordt, vallen spaanders. Dat zij dus zo. Toch willen we graag het volgende kwijt. Dit is de raadsvergadering waarin we voor de laatste keer in deze raadsperiode een van de grote financiële stukken beetpakken en met elkaar bediscussiëren. Wederom vallen ons de enorm grote verschillen op tussen gerealiseerd en begroot. Goed, de oorzaak ligt grotendeels extern, maar het is wel zo. Er blijkt nu ten opzichte van de begroting een plus te ontstaan van € 2,4 miljoen. Dat is een bizar groot bedrag als je dat verhoudt tot de lengte van de begroting en in het bijzonder als je dat zou verhouden tot de ruimte die je nog hebt in de te beslissen omgeving. Dat betreuren we. Dat is niet goed en het bestaat al langer. Van Voorjaarsnota op Najaarsnota op Jaarrekening ontstaan enorme verschillen. Daarvoor zijn er tal van oorzaken, maar desalniettemin. We willen dat graag nogmaals naar voren brengen. Dit roept wat ons betreft een perceptie op van betrekkelijkheid van het belang van wat we met elkaar bespreken als wij over de Kadernota en de begroting met elkaar in debat gaan, tot op kosten van € 50.000 en € 100.000 nauwkeurig om samen het beste voor de lokale samenleving te doen. Vervolgens word je om de oren geslagen met

meevallers van deze orde. Het blijkt dat wat we bespreken, niet significant is. Dat is betreurenswaardig. We kunnen op deze manier als raad niet scherp aan de wind zeilend begroten. We weten niet of er wind is en uit welke hoek die wind komt. Die verschillen zijn simpelweg te groot. Maar dit zegt meer iets over het veel grotere, omvangrijkere proces dan deze Najaarsnota alleen. Dat is daar maar een onderdeelje van.

Wij zien het belang in van amendement 151 over het zwembad, want het geld gaat aan die kant hard op. Ik ben het wel een beetje met de heer Andringa en D66 eens dat we kunnen besluiten om dat niet nu te doen maar later. Je zou ook kunnen zeggen dat dit in de begroting voor 2022 thuis had gehoord. Was daar ruimte? Nou, net aan. Nu is die ruimte er zeker. Per saldo willen we amendement 151 dus wel steunen. Amendement 152 echter niet, want dat vinden we te veel samenhangen met de integrale afwegingen in het Integraal Huisvestingsplan.

Tot slot motie 227. Als mensen met enige vorm van afstand tot de arbeidsmarkt in deze extreem krappe arbeidsmarkt, met een werkloosheidscijfer dat we zeer lang niet hebben gezien, nog niet aan de bak gekomen zijn, denken wij dat wij daaraan met wat zetjes vanuit de raad weinig meer kunnen doen, hoe betreurenswaardig dat ook is. We geloven niet dat dat zin heeft. We weten ook dat de verkiezingen eraan komen. We geloven echt niet dat het zin heeft om nu contact te gaan leggen met de mensen die het betreft en met de ondernemers, hoe sympathiek dat ook moge zijn.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Voorzitter. We hebben deze Najaarsnota natuurlijk uitgebreid en op allerlei aspecten besproken in de commissie. Dat zal ik niet allemaal herhalen, ook omwille van de tijd en mijn spreektijd. Er zijn natuurlijk enige zorgen over de jeugdzorg. Die zorgen blijven. Dat heeft al uitgebreide aandacht van het college, dat dit ook niet allemaal onder controle heeft. Maar de algemene conclusie is dat er net als bij de begroting financieel weer vlees op het bot zit in Voorschoten, zoals mevrouw Van Meenen net al zei. Het zal u van een coalitiepartij niet verbazen dat wij dit een compliment aan het college waard vinden, maar dat menen wij in dit geval ook echt. Dit is belangrijk, want dit geeft ons ruimte voor de komende jaren en er moeten investeringen gedaan worden in ons dorp en in de gemeentelijke organisatie. Met de voorstellen voor de besteding zoals die in het raadsvoorstel staan, gaan wij gewoon akkoord.

Er zijn twee amendementen van de heren Van Oostrum en De Graaf. Beide amendementen hebben betrekking op de ruimtelijke ontwikkeling: rond het zwembad en rond De Vliethorst. De redding van Het Wedde was natuurlijk een belangrijk wapenfeit. Het is gesloten in de vorige periode. Daar hebben we snel op moeten acteren en er waren weinig middelen. We hebben toen gekozen voor de oplossing voor tien jaar. Toen was al direct duidelijk dat de volgende raad uiteindelijk knopen door moest gaan hakken en dat dit ergens rond 2024 zou zijn. Dat moet dan gebeuren met de kennis en de middelen die er op dat moment zijn. Tot die tijd is het onderhoud gewaarborgd. Daarna moeten we kijken wat er precies nodig is, ook gegeven de nieuwe situatie. Wij denken daarom dat er over de stand van de voorziening op zich nu helemaal geen paniek hoeft te zijn; die proeven we wel een beetje. Het lijkt ons ook belangrijk om niet over de raadsperiode heen te regeren, ook al valt dat met het reserveren van een bedrag op zich natuurlijk wel mee. Amendement 152 gaat wat dat betreft nog een stap verder: onder veel druk een plan voor De Vliethorst uitwerken als een soort losse flodder. We snappen dat de indieners wellicht denken dat dit college het zo goed doet dat ze het liefst dit college nog die verantwoordelijkheid geven, maar het lijkt ons gewoon beter als dit opgepakt wordt door het komende college in een normaal programma, niet in de laatste plaats omdat er al eens eerder een koppeling is gemaakt, mogelijk met het zwembad. We zullen dit nu dus inderdaad niet steunen.

De motie-Van Meenen, motie 227, vinden wij in ieder geval sympathiek. Zij vraagt om bijsturing op meevallers in de BUIG en de begeleiding van statushouders om die specifiek extra in te zetten op het plaatsen van mensen op de arbeidsmarkt. We zijn het eigenlijk gewoon met mevrouw Van Meenen eens. Het is belangrijk dat de huidige schaarste ook ingezet wordt om mensen die inderdaad mogelijkheden hebben op de arbeidsmarkt maar die daar nu nog vanaf staan, een kans te geven. Daarbij denken wij met name ook aan de statushouders. Dat is een groep die zodra die op de arbeidsmarkt komt, in een veel betere positie komt. We denken dat het belangrijk is om het ijzer te smeden wanneer het heet is. Deze motie zullen wij dus steunen.

De heer **Andringa** (D66): Voorzitter. Ik kan me in grote lijnen vinden in een aantal dingen die al gezegd zijn. Ik denk dat we in de Najaarsnota drie beelden zien. Aan de ene kant zien we de ontwikkeling die we de afgelopen vier jaar doorgemaakt hebben in het verbeteren van ons financieel

beheer. Ik denk dat dat heel belangrijk is. Aan de andere kant zien we, zoals de heer Van der Elst terecht opmerkte, nog steeds de desondanks grote verschillen tussen begroting en realisatie, waarbij wel de opmerking gemaakt moet worden dat duidelijk moet zijn dat dit niet een Voorschotens probleem is. Van alle 38 OESO-landen is Nederland het land met by far het meest gecentraliseerde belastingstelsel. Dat betekent dat er geen land in de westerse wereld is dat al zijn belasting zo nationaal heft en vervolgens gaat herverdelen over alle gemeenten. Er is geen enkel land dat daarin lijkt op Nederland. Het gevolg daarvan is dan ook dat alle gemeenten niet in staat zijn om over hun eigen begroting te beschikken, omdat het grootste deel van het geld vanuit het Rijk moet komen. Dat is een groot probleem waar alle gemeenten in Nederland mee worstelen, maar de heer Van der Elst heeft volkomen gelijk met zijn analyse dat dit het voor ons als raad en voor alle raden in Nederland ontzettend ingewikkeld maakt om scherp te sturen op de begroting.

Het andere wat we natuurlijk heel nadrukkelijk in deze Najaarsnota zien, is dat de grootste beleidsuitdaging waar we mee zitten bij het realiseren van onze doelen, de afgelopen jaren nadrukkelijk heeft gezeten op de controle over onze eigen ambtelijke organisatie en het hebben van een organisatie om onze beleidsdoelen uit te voeren. Daarin is dit jaar een enorme slag gemaakt. Die zien we heel nadrukkelijk terug in de Najaarsnota. Daarmee hebben we de basis gelegd om de komende jaren dat gedeelte van onze taken veel beter onder controle te krijgen. Uiteindelijk zeggen wij dus dat we daarmee echt een positieve ontwikkeling zien in deze Najaarsnota.

Net als GroenLinks kunnen wij motie 227 van de VVD steunen. Het is een goede ontwikkeling om te kijken hoe we de onderbestedingen op de BUIG- en statushoudersbudgetten kunnen inzetten om uiteindelijk te bereiken wat we ermee moeten bereiken, namelijk dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, in het bijzonder de statushouders, daadwerkelijk geholpen worden om aan het werk te komen. Dat is zowel voor de mensen individueel als voor de samenleving collectief een goede ontwikkeling. Daarom steunen wij de motie.

Over de twee amendementen heb ik al een opmerking gemaakt. Toen ik ze las, kreeg ik een beetje het gevoel dat het CDA en de PvdA voorsorteren op een grote verkiezingsnederlaag en dachten: we moeten nu nog snel wat realiseren, want na de verkiezingen kunnen we het niet meer voor elkaar krijgen. Dat vonden wij niet per se een noodzakelijke keuze, omdat wij het vertrouwen hebben dat de kiezers ook over dit soort onderwerpen een goede afweging kunnen maken. Maar als het CDA en de PvdA zeggen dat we dit nu nog snel moeten doen, laat dan duidelijk zijn dat het financiële argument dat we het geld nu hebben, niet helemaal opgaat, want over drie maanden hebben we datzelfde geld nog steeds. De meevaller over 2021 wordt immers gewoon in de algemene reserve teruggestort. U kunt dus in april 2022 exact dezelfde keuze maken. Maar goed, als u dat per se nu wil doen, moeten we de amendementen ook zo beoordelen. We kunnen ons op zich vinden in amendement 151 over het zwembad, want het klopt dat we willen dat zwemmen mogelijk blijft in Voorschoten. Daar alvast een reservering voor doen kan prima, want als de coalitie straks na de verkiezingen anders zou besluiten, kan dat altijd weer ongedaan gemaakt worden. We vinden het raar om geld uit te geven aan een onderzoek naar De Vliethorst terwijl er nog helemaal geen idee is wat we met De Vliethorst willen, want daar moet de nieuwe coalitie straks echt een besluit over nemen. Dat is ook het grote verschil tussen deze twee amendementen: amendement 151 gaat over het treffen van een reservering, maar amendement 152 geeft alvast geld uit terwijl er nog helemaal geen idee is over wat het beleid straks moet worden. Dat vinden we onverstandig. Dat amendement zullen we dus uiteraard niet steunen.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Ik stel vast dat de humor van de heer Andringa vanavond weer geen grenzen kent; ik lag dubbel van het lachen. Ik zal me beperken tot beide amendementen. Om misverstanden te voorkomen: in tegenstelling tot wat sommigen denken, gaat het in beide amendementen niet om het nemen van investeringsbeslissingen. Het gaat om goed voorsorteren op besluiten die genomen moeten worden en om vermijden dat - laten we het echt maar zo noemen - verpaupering plaatsvindt van gebouwen waardoor het op een gegeven moment veel duurder wordt om verder door te gaan met een zwembad of een sporthal als je niet tijdig reserveert en geld stopt in goed kwalitatief onderhoud. Daar gaan onze amendementen over. Over De Vliethorst is er de afspraak dat het komende jaar een besluit moet worden genomen over de toekomst daarvan. Wat is er dan gek aan een amendement waarin wordt voorgesteld om een onderzoek te doen naar verschillende mogelijkheden waarmee De Vliethorst als sporthal al dan niet overeind blijft en om daarbij verschillende opties te onderzoeken? Daar is helemaal niets verkeerd aan. Het is geen investeringsbeslissing die je nu al neemt. Je sorteert voor op de investeringsbeslissing die op een

gegeven moment in de loop van volgend jaar toch moet plaatsvinden. Dan hebben het nieuwe college en de nieuwe raad daarvoor op een gegeven moment de gegevens in handen.

De heer **Andringa** (D66): Misschien kunt u dan alsnog de vraag beantwoorden waarom we dat besluit over het zwembad nu moeten nemen en waarom we niet kunnen wachten totdat het nieuwe college straks een besluit neemt over wat het überhaupt wil met dat zwembad en er dan over besluiten. Waarom moet dat besluit nu genomen worden?

De heer **De Graaf** (PvdA): Ik was net toe aan het zwembad. Ik had het over de sporthal, meneer Andringa. U bent vanavond gewoon te snel voor mij. U haalt mij iedere keer weer in, aan de rechterkant. Wat het zwembad betreft: we zijn als raad natuurlijk altijd uitstekend in staat om samen met het college ingewikkelde besluiten naar voren of naar achteren - het is maar net hoe u het definieert - te schuiven in het kader van "in de toekomst zien we wel verder". Maar in 2025 is het geld voor goed onderhoud van het zwembad zo langzamerhand op. Dan kan er misschien nog een spijkertje in de muur worden geslagen, maar dan is het wel bekeken, gelet op de uitputting van de voorziening. Het is dus noodzakelijk om tijdig geld te stoppen in een voorziening die het mogelijk maakt om kwalitatief dusdanig onderhoud te verzorgen dat je de levensduur van het zwembad zo lang mogelijk laat zijn, waardoor een definitieve investering langer kan worden uitgesteld en duurkoop goedkoop kan worden. Daar gaat dit over. Op dit moment hebben we daarvoor de financiële middelen beschikbaar. Die kunnen we op dit moment dus opnieuw stoppen in een reserve daarvoor. Daar gaat het om en om niets anders.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Ik vraag me dat af, want de heer De Graaf spreekt hier in apocalyptische termen over 2025, maar we zouden toch in 2024 al een besluit gaan nemen over het zwembad? Dat lijkt me een uitgelezen moment om met een plan te komen voor wat we in de periode daarna gaan doen. Ik snap dus niet zo goed wat het probleem van de heer De Graaf precies is, tenzij hij van plan is om die beslissing ook maar weer jaren uit te gaan stellen. Maar ik denk dat we dan een ander probleem hebben en dat deze reservering daarin dan het kleinste element is.

De heer **De Graaf** (PvdA): Weet u wat het mooie is, meneer Deuzeman? Als in 2024 inderdaad dat besluit over de toekomst van het zwembad moet worden genomen, hebben wij vandaag, tenzij u dat tegenhoudt, het geld vrijgemaakt om vanaf 2025 geld te stoppen in grootschalig onderhoud teneinde het zwembad voor een langere termijn in stand te houden. Kortom, dit sluit naadloos aan bij datgene wat u zojuist heeft voorgesteld. Tot zover mijn ondersteuning, uiteraard, van het amendement dat de heer Van Oostrum en ik samen hebben opgesteld. Daar wil ik het op dit moment bij laten, want ik ben bang dat ik ongeveer door mijn tijd heen ben.

De **voorzitter**: Ja, ik denk dat het aardig opschiet.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Wij hebben geen inbreng over de Na-jaarsnota. Alles is al gezegd. Wij vinden de amendementen 151 en 152 sympathiek, maar ook iets te snel. Wij willen dit graag doorsturen naar het volgende college. Wij zullen motie 227 steunen.

Wethouder **Cramwinckel**: Voorzitter. Ik probeer ook op mijn spreektijd te letten. Ik maak een opmerking naar aanleiding van de inbreng van ONS Voorschoten en dan zal ik iets over de moties zeggen. Het klopt dat er grote verschillen zijn. Het streven is er natuurlijk altijd op gericht om die verschillen zo klein mogelijk te maken, maar u gaf in uw eigen analyse al aan dat er sprake is van een paar belangrijke externe factoren. Een van de dingen waar wij echt enorm last van hebben in deze gemeente en trouwens in alle gemeenten, is het ongelofelijk schommelende rijksbeleid op het punt van uitkeringen. We hebben daar op een ander moment al uitvoerig over gesproken, over de Mei- en Septembercirculaire. Ik hoop echt dat er onder het nieuwe kabinet veel meer stabiliteit in de gemeentefinanciën gaat komen, waardoor wij ook in staat zijn om veel betrouwbaarder en preciezer onze financiën in te richten. Verder denk ik dat ook de nieuwe organisatie die we nu hebben, echt gaat helpen om de sturing, waar dat nodig is, verder te verbeteren.

Nu kom ik bij de twee moties over het zwembad en De Vliethorst.

De **voorzitter**: Dat zijn amendementen.

Wethouder **Cramwinckel**: Sorry, voorzitter. U heeft helemaal gelijk. Het zijn amendementen. Het is al 22.48 uur, merk ik. Ik ga eerst in op het amendement over het zwembad. In 2019 heeft de

raad twee heel duidelijke besluiten genomen: instandhouding voor tien jaar en over vijf jaar - nu inmiddels drie jaar - een herijkingsmoment. Er is voor tien jaar onderhoudsgeld gestopt in een voorziening. Dat is € 1 miljoen en daar is ook een heel programma voor gemaakt. Er wordt nu veel aan onderhoud besteed, zoals u heeft gezien. In de laatste vier jaar is dat ongeveer € 140.000. Als u zich nu zorgen maakt over te weinig geld in die onderhoudspot, weet u net als ik dat er echt voldoende in zit. De vraag betreft de besluitvorming naar de toekomst toe. Met dit amendement loopt u toch een beetje vooruit op de muziek en maakt u alvast een potje zonder dat de onderliggende besluitvorming helder is. Het college denkt dat het veel verstandiger is om gewoon dat herijkingsmoment over een paar jaar te pakken, dan een plan te maken en daar ook geld bij te leggen. Dat is heldere besluitvorming en zo hebben we het ook afgesproken. Ik denk dat het goed is om gewoon vast te houden aan dit soort afspraken, want dat is ook stabiel bestuur.

Het tweede amendement gaat over De Vliethorst. Ik hoor veel kritische geluiden over dit voorstel. Ik deel die eigenlijk wel, want ik denk niet dat we met elkaar van mening verschillen over de noodzaak om na te denken over wat we met die sporthal willen, maar het college denkt dat de allereerste vraag is hoe we die discussie precies met elkaar gaan voeren en op welk moment. Ik voel veel voor de gedachte die mevrouw Van Meenen neerlegde, namelijk om in het kader van het investeringsprogramma straks eens te kijken welke ruimte er is, welke claims er liggen en in welke context we gaan praten. Is dat het centrumplan of is dat een ander plan? Dat zijn voorvragen die eerst beantwoord moeten worden. Dat is echt voor het volgende college. Ik doe daar nog een praktisch argument bij. Wij hebben tot aan de verkiezingen nog heel veel huiswerk te doen. Ik denk dat het ook in dat licht verstandig is om dit amendement te ontraden en dat werk gewoon voor ons uit te schuiven, want het is niet acuut, maar het is wel belangrijk.

De **voorzitter**: Ik denk dat wethouder De Bruijn wil ingaan op motie 227.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. Dat heeft u heel goed gedacht. Dat is ook het enige; dat valt dus mee. Motie 227 zie ik als een zeer positief voorstel en ook echt als een steun in mijn of onze rug, want ik vind het ontzettend belangrijk dat we de mensen die aan het werk willen, zo goed mogelijk ondersteunen. Kijkend naar de parallel met "landelijk", wordt het met ongeveer de helft in onze kaartenbak een heel moeilijk verhaal om die echt aan het werk te helpen, maar met de andere helft zijn er wel degelijk mogelijkheden. Als ik dat vertaal naar de 300 die wij in de kaartenbak hebben, denk ik dat wij zeker nog wel iets extra's kunnen doen. Verder gaat het mij ook helpen om de touwtjes met de Leidse regio beter te kunnen verbinden, ook alvast een beetje voorsortend op de toekomst. Wel wil ik meegeven dat het jaar natuurlijk nog maar kort duurt. Het budget dat hier wordt besproken, wil ik dus graag meenemen naar volgend jaar en vooruitlopend op de jaarrekening zo snel mogelijk gaan inzetten. Maar als deze motie breed wordt gesteund in de raad, ga ik ervan uit dat u daar ook mee akkoord gaat.

De **voorzitter**: We gaan naar de tweede termijn van de raad. Ik wil u vragen of u daarin expliciet wil aangeven wat uw standpunten zijn ten aanzien van de amendementen, de motie en het raadsvoorstel. Ik heb hier inmiddels een hele administratie voor me liggen.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. Eén korte notie: als je op een later moment wil besluiten over het zwembad, heb je het geld in elk geval aan de voorkant nodig. Vandaar het amendement.

De **voorzitter**: Bent u voor of tegen de Najaarsnota?

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voor natuurlijk; dat heb ik al gezegd. En voor mijn amendementen.

Mevrouw **Van Meenen** (VVD): Voorzitter. Ik heb onze standpunten al aangegeven.

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Wij zijn voor amendement 151 en tegen amendement 152. Wij zijn tegen motie 227. Als uitsmijter bij dit agendapunt willen wij graag laten weten dat de fractie van ONS Voorschoten van mening is dat er ten aanzien van de financiële verslaggeving significante stappen vooruit gezet zijn door dit college, de wethouder en zijn team. Dat gaat dus de goede kant op. Complimenten daarvoor.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Voorzitter. Wij zijn positief over de motie; daar zullen we voor stemmen. We hadden al aangegeven dat we amendement 152 niet zullen steunen. De Najaarsnota zelf steunen wij natuurlijk. Wat amendement 151 betreft: met al onze bedenkingen vinden wij het

zwembad een belangrijke voorziening en wij hebben recent gezien hoe belangrijk het is om voorafgaand aan een discussie over een voorziening wat ruimte te scheppen. Het reserveren van middelen kan daarbij helpen, zoals de heer Van Oostrum net aangaf, zonder dat je direct vooruitloopt op een besluit. Al met al zullen wij amendement 151 dus wel steunen.

De heer **Andringa** (VVD): Voorzitter. Ik sluit mij volledig aan bij de woorden van de heer Deuzeman en bij zijn beoordeling van de voorstellen.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Wij steunen uiteraard beide amendementen en voor het overige ook de beslispunten van de Najaarsnota. Wat ons betreft kun je moeilijk tegen de motie zijn.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Wij steunen de Najaarsnota en motie 227.

De **voorzitter**: Ik sluit de beraadslaging. We gaan over tot de besluitvorming. Ik nodig de heer Maassen uit om een korte stemverklaring af te leggen.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ik had het beter kunnen doen in de tweede termijn, zoals de rest. Dat was misschien makkelijker geweest. Wij steunen de Najaarsnota, amendement 151 en motie 227. Wij steunen amendement 152 niet.

De voorzitter constateert met instemming van de raad dat amendement 151 van het CDA en de PvdA met 14 tegen 7 stemmen wordt aangenomen, waarbij de fracties van de VVD en Voorschoten Lokaal Sterk ertegen hebben gestemd.

De voorzitter constateert met instemming van de raad dat amendement 152 van het CDA en de PvdA met 4 tegen 17 stemmen wordt verworpen, waarbij de fracties van het CDA en de PvdA ervoor hebben gestemd.

De voorzitter constateert met instemming van de raad dat het geamendeerde voorstel met algemene stemmen wordt aangenomen.

De voorzitter constateert met instemming van de raad dat motie 227 van de VVD met 19 tegen 2 stemmen wordt aangenomen, waarbij de fractie van ONS Voorschoten ertegen heeft gestemd.

14. Belastingverordeningen 2022 (raadsregistratienummer Z/21/058594/273614)

De **voorzitter**: De raad wordt gevraagd een aantal belastingverordeningen vast te stellen op basis waarvan de gemeente in 2022 belasting heft. De tarieven zijn gebaseerd op de vastgestelde begroting voor 2022. De heer Maassen wil een motie indienen. Ik geef de heer Maassen één zin de gelegenheid om de motie in te dienen, zonder komma's.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ik dien hierbij motie 223 in en de onderbouwing daarvan heb ik al bij de begrotingsbehandeling gegeven. De motie luidt:

"Motie 223.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 16 december, gehoord de beraadslaging,

constaterende dat:

- a. het ozb-percentages voor woningen met 8,2% stijgt;*
- b. het ozb-percentages voor niet-woningen met 1,45% daalt;*
- c. de belastingdruk in Voorschoten 150% is;*

overwegende dat:

- a. de ozb voor woningen relatief erg hoog is;*
- b. de ozb voor niet-woningen relatief erg laag is;*
- c. dit verschil vergroot wordt door de voorliggende belastingverordening;*

van oordeel dat een eerlijke verdeling van de belastingdruk wenselijk is;

roept het college op:

1. de tarieven voor de ozb woningen niet te verhogen;
2. de eigenaarstarieven voor niet-woningen dusdanig te verhogen dat het effect op de begroting 0 is,

en gaat over tot de orde van de dag."

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. De afgelopen jaren hebben de inwoners van Voorschoten te maken gekregen met flinke ozb-stijgingen om de financiële situatie weer stabiel te krijgen. Dat konden wij ergens begrijpen, maar Voorschoten Lokaal Sterk vindt het belangrijk dat inwoners de forse ozb die geheven wordt, terugzien in de voorzieningen in het dorp. De afgelopen jaren is de ozb steeds verhoogd, met 8% meer dan op basis van de inflatie zou mogen. Tegelijkertijd zien we ieder jaar ruime overschotten op de afgelopen drie jaarrekeningen en nu weer bij de Najaarsnota. Bij elkaar is er meer dan € 6 miljoen aan overschotten geweest. Daarom vinden wij het nu tijd om te stoppen met het verhogen van de ozb en dienen wij een motie in om de ozb alleen voor 2022 te bevriezen op het niveau van 2021. Dus eventjes niks verhogen, maar een bevriezing voor 2022. We roepen alle fracties op om die motie te steunen en voor de inwoners van Voorschoten te kiezen.

De heer **Andringa** (D66): Mevrouw Persoon zei dat de ozb elk jaar is verhoogd. Het ozb-tarief is elk jaar verlaagd. Dat klopt dus gewoon feitelijk niet. Het is van 0,1466% in 2019 gegaan naar 0,1380% in 2020 en naar 0,1359% in 2021. Het klopt dus gewoon niet wat mevrouw Persoon zegt, maar mijn vraag aan haar is wat ze bedoelt met "nominaal bevriezen". Hebben we het dan over de ozb-opbrengsten of over het ozb-tarief? Kunt u iets meer toelichting geven op uw motie?

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Ja, dat zal ik doen. Het gaat erom dat je datgene wat je dit jaar, in 2021, betaald hebt, ook volgend jaar betaalt. Dat is dus bevriezen.

De heer **Andringa** (D66): Het gaat u dus om het bevriezen van het tarief en niet om het bevriezen van de gemeentelijke opbrengst. Klopt dat?

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Ja, het bevriezen van het tarief. De motie luidt:

"Motie 224.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 16 december 2021,

constaterende dat:

- a. er grote meevallers zijn gemeld in de Najaarsnota;
- b. de inwoners de ozb hebben opgebracht;
- c. de meevallers met de inwoners gedeeld mogen worden;

1. verzoekt het college de ozb voor woningen voor het komend jaar nominaal te bevriezen;
2. verzoekt het college hiervoor de overschotten uit de Najaarsnota 2021 in te zetten;
3. draagt het college op hiertoe een begrotingswijziging en wijziging van de Verordening onroerende-zaakbelastingen Voorschoten 2022 aan de raad voor te leggen,

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Het CDA heeft nog 47 seconden.

De heer **Zoetemelk** (CDA): Voorzitter. Het CDA heeft in ieder geval nog ruim de tijd, met een goede toekomst. Dat is één. Dit was voor ons eigenlijk een hamerstuk, omdat de discussie heeft plaatsgevonden in de begrotingsraad, maar ik ben benieuwd hoe het college hierop reageert: wat betekent het voor de begroting als we deze moties toestaan?

Mevrouw **Van Meenen** (VVD): Voorzitter. Ook voor de VVD waren deze verordeningen een hamerstuk. De motie van de SP hebben we al bij de begroting besproken. Daar zijn we nog steeds niet voor. De motie over de bevrozing van de ozb vinden we bijzonder sympathiek. De VVD heeft in het verleden, in de periode rondom het financieel toezicht, hele moeilijke besluiten moeten nemen, net als de andere leden van die raad. Er zitten in onze fractie een aantal mensen die daarbij waren en die geworsteld hebben met het verhogen van de ozb, met name met het verhogen van de ozb bij het afschaffen van de precarioheffing. Het lijkt dus sympathiek om nu te zeggen dat we de ozb moeten bevroren. Het is natuurlijk heel sympathiek om iets terug te geven aan de inwoners als het goed gaat met de gemeente. Dat is eigenlijk een principe waar we veel voor voelen. Aan de andere kant zeggen de positieve saldo's die de Najaarsnota laat zien, helemaal niks over de toekomst. Sterker nog: wij weten met z'n allen dat er nog van alles aan zit te komen. We zullen de motie dan ook niet steunen. We begrijpen het principe dat het voor de inwoners van belang is om af en toe wat terug te krijgen, maar we zien dat liever in investeringen in onze voorzieningen.

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Wij steunen het raadsvoorstel en wij zullen de moties 223 en 224 niet steunen. De motivatie is als volgt. Anders dan de voorziening voor het zwembad, waar we bij het vorige agendapunt wel voor gestemd hebben, is dit niet iets wat je kwijtbent en waar je stappen voor zet die je, als dat nodig is, terug zou moeten draaien. Wij zijn van mening dat nog zal moeten blijken of we er nu zoveel beter voorstaan. Dat is precies wat ik in mijn vorige inbreng betoogd heb: de onzekerheid die onder die kennelijke plus zit, is zo groot dat je er eigenlijk nog niks mee kan. Als je met een globale eerste blik kijkt naar het nieuwe regeerakkoord, zie je daar toch dat er tien keer achter elkaar € 1 miljard uit het Gemeentefonds gehaald zal worden. Zo zijn er nog wel meer zaken die ons gaan raken, maar het zal nog moeten blijken hoe dat ons de komende tijd gaat treffen. Het is wat ons betreft nu dus niet de tijd om hieraan te tornen. We zijn dus niet voor beide moties.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Voorzitter. Net als voor de andere partijen was dit voor ons eigenlijk een hamerstuk. Dit is de technische uitwerking van wat we al besloten hebben in de begrotingsraad. Ik denk dat het belangrijk is om erop te wijzen dat er wel een flinke verhoging van de ozb in deze belastingvoorstellen staat, maar dat dat zo is omdat er eerder een precariobelasting geheven werd. Die werd geheven via de nutsbedrijven en die is afgeschaft. We hebben daar al lang geleden, bij het financieel herstelplan, de afspraak over gemaakt dat we dat deels weg gingen bezuinigen en deels via de ozb gingen compenseren. Dit lijkt dramatisch, maar we hebben hier eigenlijk te maken met een lastenverlaging. GroenLinks is allang blij dat dit nu zonder bezuinigen kan. Dat is hard werken geweest voor het college en ik denk dat we daar trots op moeten zijn.

Er zijn twee moties ingediend. Motie 224 is een herhaling van de begrotingsraad en is toen afgewezen. Los van de consistentie dat we er niet twee keer over moeten stemmen, is het onverstandig om de financiële armslag die we nu net met veel pijn en moeite gevonden hebben, weer weg te geven. Er moet nog te veel gebeuren in Voorschoten; daar verwezen mevrouw Van Meenen en de heer Van der Elst al naar. Wat motie 223 betreft hebben we er al eerder op gewezen dat de basis voor niet-woningen zoveel kleiner is dan die voor woningen dat een kleine verlaging voor woningeigenaren een gigantische lastenverzwaring betekent, bijvoorbeeld ook voor de kleine horecaeigenaren die op dit moment op het punt van omvallen staan. Het lijkt me niet dat je in het kader van eerlijkheid dat soort schrijnende situaties moet organiseren. Daar gaan we dus niet in mee.

De heer **Andringa** (D66): Voorzitter. Over de belastingverordeningen zelf hoeven we het niet meer te hebben: die steunen wij. Wat beide moties betreft vind ik het procedureel opmerkelijk dat twee amendementen die in de vorige raadsvergadering zijn ingediend en zijn verworpen, nu als moties gewoon opnieuw in stemming worden gebracht; meneer Deuzeman zei daar al iets over. Het kan niet zo zijn dat elk verworpen voorstel gewoon in elke raadsvergadering opnieuw terug gaat komen. Daar moeten we in het presidium misschien eens afspraken over maken. Motie 223 van de SP bespreken we elk jaar. Ik snap ook heel goed dat de heer Maassen dat punt jaarlijks maakt. Daar heb ik op zich geen moeite mee, maar net als in voorgaande jaren steunen wij dat ook dit jaar niet. Wat motie 224 betreft heb ik er moeite mee dat mevrouw Persoon hier gewoon een onwaarheid vertelt, want ze zei dat de ozb elk jaar wordt verhoogd. Ik heb bewust nog gevraagd of we het dan over het ozb-tarief of over de ozb-opbrengst hebben. Zoals ik al aangaf, is het ozb-tarief elk jaar verlaagd, ook conform het coalitieakkoord. De ozb-opbrengst van de gemeente is gestegen. Daar heeft u gelijk in; dat heeft vooral te maken met de enorme stijging van de huizenprijzen, waar het eerder vandaag ook over gegaan is. Maar de gemeente verlaagt elk jaar de ozb: in 2019, in 2020 en in 2021. Sterker nog: de laatste keer dat het ozb-tarief verhoogd werd, was de

heer Hans Rasch nog wethouder in deze gemeente; u kent hem volgens mij wel. Met andere woorden: ik heb wat moeite met die onwaarheid die Voorschoten Lokaal Sterk hier neerlegt. Ik vind het een rare procedure om met de voorliggende motie te proberen om een structurele dekking van de begroting voor 2022 te compenseren met een incidentele meevaller uit 2021. Ik vind dat boekhoudtechnisch ook niet helemaal zuiver. De ozb is een structurele opbrengstenpost voor de gemeente. Ik deel met mevrouw Van Meenen heel nadrukkelijk de wens om de komende jaren echt te gaan kijken wat we kunnen doen aan de lasten in ons dorp en wat we kunnen doen met de ozb, maar deze gekunstelde truc komt op mij meer over als populistische retoriek in de aanloop naar de verkiezingen dan als daadwerkelijk goed financieel beleid. Dat zullen we dus niet steunen.

De **voorzitter**: Meneer De Graaf, let op uw spreektijd.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Wij steunen de verschillende verordeningen. De heer Maassen weet dat wij op zich voorstander zijn van een verhoging van de ozb voor niet-woningen. Daar is alle ruimte voor, maar wat deze specifieke casus betreft: als je de tarieven niet verhoogt - ik ga er toch van uit dat dat overeenkomt met de begroting - is er een gat van 6 ton. Dat zou betekenen dat de opbrengst van de ozb voor niet-woningen zou moeten stijgen van € 1,1 miljoen naar € 1,7 miljoen. De heer Deuzeman wees er al op dat dat toch wel disproportioneel is. Ik kan deze motie in deze vorm dus niet steunen. Hetzelfde geldt voor de motie van Voorschoten Lokaal Sterk.

Wethouder **Cramwinckel**: Voorzitter. We hebben bij de begrotingsbehandeling inderdaad al uitvoerig stilgestaan bij de gedachten die liggen onder de motie van de heer Maassen. Korthedshalve wil ik daarnaar verwijzen. Ik ondersteun ook wat de heer De Graaf daar zojuist over naar voren bracht. De tweede motie is de motie van mevrouw Persoon. Ik zou mevrouw Persoon eigenlijk willen vragen of zij weer terug wil naar provinciaal toezicht, want dat is de weg die u inslaat als we doen wat u nu doet. U bent echt te vroeg. U laat de teugels te snel vieren. Dat is precies wat we niet moeten doen. Verder verwijs ik naar de betogen van mevrouw Van Meenen, de heer Deuzeman en de heer Andringa, die eigenlijk al hebben gezegd wat ik ook zou willen zeggen. Korthedshalve laat ik het daar dus even bij.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Ik vind dit een beetje jammer. We hebben het over 2,5 ton. Zouden we dan alweer toezicht moeten krijgen? Sorry hoor, ik vind dat een beetje overdreven, meneer de wethouder.

Wethouder **Cramwinckel**: Nee, dat is het niet.

De **voorzitter**: We gaan naar de tweede termijn van de raad als daar behoefte aan is. De heer De Graaf heeft geen spreektijd meer.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Ik vind het jammer. Het zou een heel mooi gebaar geweest zijn naar de inwoners. We hebben het over 2,5 ton. Ik denk dat het makkelijk had gekund, maar daar blijft het bij.

De **voorzitter**: Ik geef de heer Maassen van de SP de gelegenheid - ja, ik luister naar alle tips en trucs - om zijn standpunten kenbaar te maken over het voorstel en de twee moties, met graag alleen "voor" of "tegen".

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Voor het voorstel, voor mijn eigen motie, tegen de motie van Voorschoten Lokaal Sterk.

De **voorzitter**: Ik sluit de beraadslaging en we gaan over tot de besluitvorming.

De voorzitter constateert met instemming van de raad dat het voorstel met algemene stemmen wordt aangenomen.

De voorzitter constateert met instemming van de raad dat motie 223 van de SP met 1 stem tegen 20 stemmen wordt verworpen, waarbij de fractie van de SP ervoor heeft gestemd.

De voorzitter constateert met instemming van de raad dat motie 224 van Voorschoten Lokaal Sterk met 2 tegen 19 stemmen wordt verworpen, waarbij de fractie van ONS Voorschoten ervoor heeft gestemd.

15. Verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2021 (raadsregistratienummer Z/21/060313/277974)

De **voorzitter**: De Verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2014 wordt vernieuwd en daarmee ook aangepast aan het nieuwe landelijke Rechtspositiebesluit. Ik zie dat de SP en de PvdA geen spreektijd meer hebben. Het CDA heeft nog 22 seconden en D66 nog anderhalve minuut.

Mevrouw **Van Meenen** (VVD): Voorzitter. Voor ons ligt een nieuw besluit over de rechtspositie van raads- en commissieleden. We kunnen ons zeker vinden in die vernieuwing. Er is echter één onderdeel van het besluit waar wij moeite mee hebben. Dat is het voorstel om een deel van de vergoeding voor de raadsleden uit te keren als presentiegeld, dus om het afhankelijk te maken van presentie in de raadsvergadering. Dit wordt gemotiveerd met de gedachte dat een spookraadslidmaatschap moet worden voorkomen. Bij de vragen die wij over dit onderwerp hebben gesteld, werd teruggegeven dat jaarlijks één persoon en soms twee personen getroffen zouden worden door de voorgestelde regeling. In onze beleving zijn dit echter geen spookraadsleden. Zo zijn we niet in de raad van Voorschoten. Voor de VVD zijn een aantal zaken van belang. Wij vinden dat het oordeel over het functioneren van raadsleden niet bij collega-raadsleden ligt maar bij de kiezer. Dat willen we graag zo houden. Als wij een regeling instellen - dat is natuurlijk wat hier gebeurt - kunnen we dus geen onderscheid maken in het uitvoeren van die regeling, want wij gaan daar met elkaar niet over. Het kan dus alleen een zwart-witregeling zijn. Dat doet wat ons betreft echt geen recht aan hoe we met elkaar omgaan als raadsleden. We hebben weleens een raadslid dat niet aanwezig kan zijn bij een raadsvergadering, maar over het algemeen doen raadsleden dat niet omdat ze geen zin hebben om op te komen voor de Voorschotenaren of omdat ze even niet willen, maar omdat er andere redenen zijn die hun aanwezigheid in de raad beletten. Met name in de coronatijd hebben we natuurlijk ook gezien dat mensen af en toe getroffen zijn, in quarantaine moeten zitten en zulk soort zaken. Wij vinden het prettig dat we naar elkaar omkijken, dat we met elkaar in gesprek blijven en dat we, als er zaken zijn, elkaar kunnen ondersteunen. Zo'n regeling maakt dat je je er niet meer mee bezighoudt, want het is geregeld: als mensen er niet genoeg zijn, wordt lekker een deel van hun vergoeding ingehouden. Dat is wat ons betreft niet aan de orde in deze raad. Het is ook niet nodig. Daarom dien ik met de collega's van GroenLinks graag amendement 149 in. Wij verzoeken u allen om aan te sluiten bij dit amendement. Het amendement luidt:

"Amendement 149.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 16 december 2021, gezien het raadsvoorstel nr. Z/21/06313/277974 Verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2021,

constaterende dat:

- a. in raadsvoorstel Z/21/06313/277974 bij lokale keuzes voor de verordening 2021 onderwerpen worden genoemd waarbij de raad de bevoegdheid heeft om nadere regelingen vast te stellen;*
- b. onder 1 wordt aangegeven dat de gemeenteraad op grond van het vierde lid van artikel 3.1.1 van het Rechtspositiebesluit bij verordening kan bepalen dat maximaal 20% van de maandelijkse vergoeding kan worden uitbetaald als presentiegeld;*
- c. deze bepaling bijvoorbeeld kan worden benut bij 'spookleden';*
- d. spookleden worden omschreven als leden die wel gekozen zijn als volksvertegenwoordiger maar nauwelijks tot niet bij raadsvergaderingen aanwezig zijn;*

overwegende dat:

- a. het oordeel over het functioneren van raadsleden uitsluitend bij de kiezer ligt;*
- b. een keuze voor presentiegeld geldt voor alle raadsleden, ongeacht de reden van afwezigheid;*
- c. Voorschoten een klein dorp is waar de sfeer in de raad positief en constructief is;*
- d. raadsleden elkaar kennen en aanspreken of ondersteunen als nodig;*
- e. in de afgelopen vier jaar per jaar slechts 1 of 2 raadsleden met de voorgestelde kortingsregeling te maken zouden hebben gehad als deze al was ingevoerd;*

- f. *het in het kader van geen regels maken die niet nodig zijn op dit moment overbodig lijkt een dergelijke regeling in te voeren in Voorschoten;*

Besluit:

1. Artikel 2a uit de verordening Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden Voorschoten 2021 te schrappen en artikel 2b om te nummeren tot artikel 2."

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Voorzitter. We hebben in de commissie al aangegeven dat we goed kunnen leven met deze verordening, maar dat we artikel 2, lid a liever niet hadden gezien. Mevrouw Van Meenen gaf zojuist uitstekend weer waarom. Het gaat altijd om individuele gevallen en er is hier geen ruimte voor individuele omstandigheden. Hopelijk is artikel 2a inderdaad zelden van toepassing. Er ligt natuurlijk ook een rol voor de partijen zelf, maar wanneer het wel van toepassing is, zijn wij liever voorzichtig en laten we desnoods genade boven rechtvaardigheid gelden. Vandaar dat wij amendement 149 graag mede hebben ingediend.

De heer **Zoetemelk** (CDA): Voorzitter. U hoort de klok op de achtergrond slaan. Het wordt dus laat. Ik heb 22 seconden. Wij zijn voorstander van dit voorstel, dus inclusief de regeling inzake eventuele spookraadsleden. We zitten hier niet namens onszelf maar namens de gemeenschap. Uit een onderzoek van Sleutelstad bleek dat wij in Voorschoten steeds een hoog aantal afwezigen hebben. Dan hoeft het misschien niet toegepast te worden, want er is ook een regeling om je ziek te melden en doorbetaald te worden; daar geldt deze regeling niet voor. Het gaat dus om gevallen waarin het noodzakelijk kan zijn. Als mensen ziek zijn, kunnen zij zich ziek melden en gaat de betaling gewoon door.

Mevrouw **Van Meenen** (VVD): De heer Zoetemelk geeft zo mooi aan dat er een regeling is om je bij ziekte te laten vervangen. Dat is natuurlijk zo, maar vindt u dat die regeling rekening houdt met mensen die af en toe en dus niet zestien weken achter elkaar ziek zijn?

De heer **Zoetemelk** (CDA): Hier wordt gesproken over "de Haagse regeling". Ik citeer: " ... om dit te ondervangen door de korting alleen toe te passen aan het eind van het jaar als blijkt dat het raadslid 25% of meer van de gehouden raadsvergaderingen afwezig was. Voor raadsleden die wegens langdurige ziekte of zwangerschap afwezig zijn, geldt deze regeling niet."

Mevrouw **Van Meenen** (VVD): Dat klopt als je langdurig ziek bent, maar als je een aandoening hebt waardoor je incidenteel ziek bent, werkt dat dus niet. Dat is mijn punt.

De **voorzitter**: Meneer Zoetemelk, het CDA is ook door de spreektijd heen.

De heer **Andringa** (D66): Voorzitter. Ik sluit me in grote lijnen aan bij wat de heer Zoetemelk zei. Wij steunen het originele raadsvoorstel en niet het amendement. Ik maak daarbij de kanttekening dat we dit jaar vijftien raadsvergaderingen hebben gehad. We praten dus niet over iemand die een keer een raadsvergadering mist, maar echt over raadsleden die er, in dit geval, vier keer niet bij zouden zijn geweest. Dat vind ik fundamenteel anders dan een keertje niet aanwezig zijn. Vanuit dat perspectief denken we: als je zoveel raadsvergaderingen mist, vind ik het best terecht dat dat dit gevolg heeft. Wij steunen dus het originele raadsvoorstel.

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Wij steunen het raadsvoorstel. Wij steunen amendement 149 niet. De motivatie is als volgt. Wij kunnen ons vinden in enige matiging bij afwezigheid. Het maakt dan wat ons betreft niet uit waarom iemand afwezig is. Wij denken dat je per definitie terughoudend moet zijn bij het toekennen van vergoedingen aan raadsleden. Het gaat immers om gemeenschapsgeld. Het gaat hier wat ons betreft dus niet zozeer om een straf voor iemand die om wat voor reden dan ook afwezig is. Het gaat simpelweg om een principiële statement. Dat vinden wij zorgvuldig.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Wij stemmen in met het amendement van de VVD. De kiezer gaat naar de stembus. Het is niet aan ons om in te vullen hoe een raadslid zijn of haar werk doet.

De **voorzitter**: Er is volgens mij geen reactie vanuit het college, want uw raad gaat hier zelf over. Ik ga naar de heer Maassen en de heer De Graaf voor hun standpuntbepaling inzake het voorstel en het amendement.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Voor het voorstel en tegen het amendement.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Idem.

De **voorzitter**: Ik sluit de beraadslaging. We gaan over tot de besluitvorming.

De voorzitter constateert met instemming van de raad dat amendement 149 van de VVD en Groen-Links met 11 tegen 10 stemmen wordt aangenomen, waarbij de fracties van het CDA, ONS Voorschoten, D66, de SP en de PvdA ertegen hebben gestemd.

De voorzitter constateert met instemming van de raad dat het geamendeerde voorstel met algemene stemmen wordt aangenomen.

16. Voorbereiden Algemeen Bestuur Holland Rijnland 22 december 2021

De **voorzitter**: Dit agendapunt is bedoeld om onze leden van het Algemeen Bestuur (AB) Holland Rijnland aandachtspunten mee te geven voor de vergadering van het AB op 22 december 2021. U heeft de link naar de vergaderstukken ontvangen. Er is nog geen oplegnotitie. Indien u punten wilt meegeven, kunt u uw hand opsteken. Ik constateer dat er geen zaken worden meegegeven. Dan is dit agendapunt daarmee afgehandeld.

17. Verlenging tijdelijk open houden Cultureel Centrum

De **voorzitter**: De mogelijke ontwikkeling van een multifunctionele accommodatie is nog in onderzoek. Daarom is het nodig om het Cultureel Centrum langer open te houden. Het voorstel daartoe is om in 2022 € 40.000 beschikbaar te stellen.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Wij vinden een termijn van één jaar van tevoren voor het Cultureel Centrum een beetje krap. Wij zien dat dus graag gewijzigd in twee jaar van tevoren. Er komen veel disciplines in het Cultureel Centrum en zo kan de cultuur toch een beetje meer zekerheid krijgen. Dat is eigenlijk de intentie van ons amendement. Het amendement, dat mede wordt ingediend door ONS Voorschoten, luidt:

"Amendement 150.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 16 december 2021, gezien het raadsvoorstel nr. 8.3 d.d. 23 november 2021,

overwegende dat:

- a. het voor de gebruikers van het Cultureel Centrum heel moeilijk wordt om plannen te maken, wanneer zij geen zicht hebben op openblijven in het komende jaar;*
- b. eerder is uitgesproken dat de huidige gebruikers van het Cultureel Centrum pas uit het Cultureel Centrum moeten vertrekken wanneer er een alternatief voor hen is ontwikkeld;*
- c. een mogelijk besluit tot sloop van het Cultureel Centrum met een concrete datum redelijkerwijs niet binnen de komende jaren te verwachten valt;*

Besluit:

het voorgestelde besluit als volgt te wijzigen:

Beslispunt 1. Afwijkend van eerdere besluitvorming het Cultureel Centrum open te houden in 2022 en hiervoor in de begroting 2022 een incidenteel budget ad € 40.000 beschikbaar te stellen, te dekken ten laste van het begrotingsaldo 2022,

Te vervangen door:

Beslispunt 1. Afwijkend van eerdere besluitvorming het Cultureel Centrum open te houden voor ten minste 2 jaar of in geval er een eerder passende locatie is. Hiervoor in de begroting voor 2022 en 2023 een incidenteel budget ad € 40.000 beschikbaar te stellen per jaar, te dekken ten laste van de begrotingsaldi 2022-2023."

De heer **Andringa** (D66): Voorzitter. Dat het Cultureel Centrum volgend jaar open moet blijven, is evident. Ik vond het wel tekenend dat binnen een maand na de raadsvergadering waarin een aantal partijen in de raad bezworen dat amendement 144 echt niet zou leiden tot jaren vertraging, een amendement in onze mailbox viel waarmee werd gezegd: laten we het Cultureel Centrum nog vijf jaar openhouden. Dat vond ik tekenend voor de oprechtheid van de bezweringen van een maand geleden dat het echt niet de intentie was om de besluitvorming op de lange baan te schuiven en er jaren langer over te doen. In dat opzicht ben ik blij dat we nu niet naar vijf jaar gaan, zoals Voorschoten Lokaal Sterk in eerste instantie voorstelde, maar dat daar twee jaar van gemaakt is, maar het heeft nog steeds de sterke voorkeur van D66 om zo snel mogelijk alsnog een besluit te nemen over een nieuwe multifunctionele accommodatie en daar niet weer jaren voor te gaan nemen, want voordat je het weet, zitten we weer op vijftien jaar. Dus hoe minder jaren erbij komen, hoe beter wat ons betreft. Wij zijn dus in principe tegen het amendement en voor het voorstel.

Mevrouw **Van Meenen** (VVD): Voorzitter. Wat ons betreft is het begrijpelijk dat je naar een langere termijn wil kijken, maar wij willen graag de druk erop houden om met een besluit te komen richting de MFA. Wij zullen dus niet voor het amendement stemmen en wel voor het voorstel.

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Zoals u al ziet, zijn wij voor dit wijzigingsvoorstel, amendement 150. Dat is ook volstrekt consequent met dat wat we al drie jaar en negen maanden in deze raad inbrengen: op het moment dat je weet dat je kosten krijgt, kun je ze maar beter begroten. We hebben geen nieuw multifunctioneel centrum staan in 2022. Daar geloof ik helemaal niks van. Wij zijn dus voor dit amendement.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Voorzitter. Het voorstel zelf was en is wat ons betreft een hamerstuk. We kunnen het cultuurcluster natuurlijk niet in de kou laten staan. We zijn eigenlijk wel blij met de indiening van amendement 150, want de heer Andringa verwees er al naar: bij de behandeling van het voorstel over de MFA werd bij hoog en bij laag volgehouden dat de afwijzing tot een minimale vertraging zou leiden. Als dat de inzet van onze fractie was geweest, hadden we toch wel enige gêne gevoeld als we een maand later zouden opschrijven dat een besluit redelijkerwijs niet binnen de komende jaren te verwachten valt. Gelukkig zijn de indieners daarin ... Ik zal het woord "schaamteloos" niet in de mond nemen, maar laten we het "bijzonder openhartig" noemen. Er wordt nu gewoon duidelijkheid over gegeven dat men geen enkele intentie heeft om binnenkort nog met een reactie of een besluit te komen. Wij hebben die intentie wel. Als het Cultureel Centrum bij dat besluit nog jaren open zou moeten blijven, moet daar ook aanzienlijk meer geld bij. Daar hebben we het bij de behandeling hiervan in de begrotingsraad ook over gehad. Dat is niet vreemd, want als we voor € 2 euro en een zakje kroepoek die hele accommodatie open hadden kunnen houden, hadden we er natuurlijk niet al vijftien jaar een discussie over gehad. Wat ons betreft doen we dit nu dus één jaar en gaan we snel met een serieus plan komen.

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): Richting de heer Deuzeman en met terugwerkende kracht ook richting de heer Andringa: ook als we afgelopen maand een besluit hadden genomen over een nieuwe MFA, had die er in 2023 niet gestaan. Daar geloof ik helemaal niks van. Dan heb je weinig realiteitszin ten aanzien van de bouwcapaciteit op dit moment in Nederland.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Natuurlijk staat zo'n multifunctionele accommodatie er niet binnen een jaar, maar zodra we daadwerkelijk een besluit genomen hebben, weten we hoeveel geld er nog nodig is en hoelang het Cultureel Centrum nog open moet blijven. Dan kunnen we met een serieus verhaal naar de gebruikers toe in plaats van zeggen dat we het voor een habbekrats nog jaren open kunnen houden. Ik denk niet dat iemand daar iets aan heeft en dat is al helemaal geen realiteitszin.

Wethouder **Cramwinckel**: Voorzitter. Wij zijn geen voorstander van het amendement. Dat ontra-den we, maar dat heeft ook te maken met het feit dat wij denken dat het verstandig is om elk jaar, in elk geval het komende jaar, te kijken hoe het met het tempo van de besluitvorming gaat. Dat is één. We moeten ook in de beschouwingen betrekken dat we over een gebouw praten dat een beetje aan het eind van zijn levensduur is. We moeten dus elk jaar echt even die afweging maken:

kan het zo verder? Dat wil helemaal niet zeggen dat we organisaties in de kou willen laten staan. Dat is een hele andere discussie. Het gaat ons er vooral om dat we dat volgend jaar goed beoordelen met elkaar en dan opnieuw een besluit nemen: opnieuw verlengen of niet? Verder speelt natuurlijk ook een rol wat door de heren Deuzeman en Andringa naar voren is gebracht: ook wel een beetje druk op de ketel houden. Om die reden ontraden wij dus het amendement.

De **voorzitter**: We gaan naar de tweede termijn van de raad.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. Dit betekent dat de mensen die het Cultureel Centrum nu beheren, niet eens iets kunnen boeken voor 1 januari 2023. Dat vind ik heftig.

De **voorzitter**: Volgens mij heeft D66 geen tijd meer. Ik kijk daar even naar.

De heer **Andringa** (D66): Voorzitter. Ik heb nog wel tijd, maar ik heb niks toe te voegen.

De **voorzitter**: Ja, excuus. Meneer De Graaf, kunt u aangeven of u voor of tegen bent?

De heer **De Graaf** (PvdA): Mag ik een stemverklaring uitbrengen, voorzitter?

De **voorzitter**: Zeker, maar dan bij de besluitvorming. Meneer Maassen, bent u voor of tegen datgene wat voorligt?

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Voor het voorstel, tegen het amendement.

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Voor het amendement.

De heer **Zoetemelk** (CDA): Voorzitter. Ik kom straks met een stemverklaring.

De **voorzitter**: Uitstekend. Er zijn geen vragen meer gesteld aan het college. Ik sluit de beraadslaging. We gaan naar de besluitvorming. Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

De heer **De Graaf** (PvdA): Voorzitter. Behoorlijk bestuur vereist dat niet pas aan het eind van het jaar een besluit wordt genomen over het al dan niet openhouden van de locatie van het Cultureel Centrum. Om dat te vermijden, is het amendement ingediend. De suggesties van de heren Andringa en Deuzeman vind ik eerder schaamteloos dan dat ik ze positief kan beoordelen. Ik zal voor het amendement stemmen.

De heer **Zoetemelk** (CDA): Voorzitter. Ik ga voor het amendement stemmen vanwege de reacties die zojuist op dit voorstel zijn gegeven. De kernboodschap van het besluit is overigens onjuist, want er wordt aangegeven dat het amendement noodzakelijk maakte dat we deze aanpassing doen en dat we in 2022 dus € 40.000 reserveren. Maar ook zonder het amendement bij de begrotingsraad was dat nodig geweest. De kernboodschap is dus al niet juist. De reacties vind ik onjuist. We willen hier alleen mee voorkomen dat cultuurinstellingen niet in de toekomst kunnen kijken en geen reserveringen kunnen doen. Wij zijn voor het amendement, maar uiteraard ook voor het voorstel, want anders is er geen geld voor het komende jaar.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Overweging c in het amendement is de reden waarom wij er niet voor stemmen. Natuurlijk vinden wij dat de organisaties die in het Cultureel Centrum zitten, op tijd duidelijkheid moeten hebben. In zoverre hadden wij best mee kunnen stemmen, maar in overweging c staat dat een mogelijk besluit tot de sloop van het Cultureel Centrum redelijkerwijs niet in de komende jaren te verwachten valt. Volgens mij was de afspraak dat er juist heel snel een besluit zou moeten komen over duidelijkheid voor een nieuw cultureel centrum. Dat die overweging c hier staat, is precies de reden waarom ik wél goed snap dat mensen denken dat dit een poging tot uitstel is. Daarom stemmen wij hier niet voor.

De voorzitter constateert met instemming van de raad dat amendement 150 van Voorschoten Lokaal Sterk en ONS Voorschoten met 8 tegen 13 stemmen wordt verworpen, waarbij de fracties van Voorschoten Lokaal Sterk, ONS Voorschoten, de PvdA en het CDA ervoor hebben gestemd.

De voorzitter constateert met instemming van de raad dat het voorstel met algemene stemmen wordt aangenomen.

18. Bekrachtiging geheimhouding

De **voorzitter**: Er ligt geen raadsvoorstel voor.

19. Overig: motie 225 van de VVD, het CDA, ONS Voorschoten en Voorschoten Lokaal Sterk over overgang naar het postcoronatijdperk

De **voorzitter**: Aangezien ik dit agendapunt namens het college doe, geef ik het voorzitterschap graag over aan de heer Bremmer.

(De heer Bremmer neemt het voorzitterschap van de vergadering over van de burgemeester.)

De **voorzitter**: Ik merk op dat er in het postcoronatijdperk relatief weinig spreektijd over is. Dat hoort kennelijk bij dat tijdperk, maar ik geef het woord graag aan de heer Van den Dool namens de VVD-fractie voor een toelichting op de motie.

De heer **Van den Dool** (VVD): Voorzitter. Ik denk dat eenieder liever niet gehad dat wij een tweede jaar met corona zitten. Dan was deze motie ook niet nodig geweest, maar er is dus wél een voortzetting. Vandaar dat de woorden die in de aankondiging en in de titel staan, nogmaals moeten worden herhaald. Wij vragen om goed te kijken welke regelingen er op dit moment zijn, of wellicht een aantal mensen buiten de boot vallen of onevenredig hard niet geholpen worden en of daar, naast het houden van zo'n evaluatie, een plan uit voort kan komen, individueel dan wel in gezamenlijkheid met elkaar. Dan gaat het dus om maatschappelijke organisaties en verenigingen, maar uiteraard ook onze ondernemers, van zzp'ers tot aan de grote ondernemers. Nogmaals, de bedoeling is om een evaluatie, waarvan wij vorig jaar januari op de hoogte zijn gesteld, opnieuw te doen, op de zojuist door mij genoemde zaken te letten en daarnaast te heroverwegen om met een gezamenlijk plan te komen, dat erop gericht is om de Voorschotense economie en de werkgelegenheid, maar ook de levendigheid en leefbaarheid van het dorp nu maar zeker als corona ophoudt, daar waar nodig een steuntje in de rug te geven om zo snel mogelijk weer naar een normale situatie te komen. Ik vergeet bijna een belangrijk punt, het eerste punt, waarvoor ook geldt dat het kan gaan om ondernemers maar ook om verenigingen: daar waar een vergunning nodig is, tijdelijk of om goed te kunnen ondernemen en de vleugels na corona weer uit te spreiden, moet de vergunningaanvraag voortvarend, snel en met een positieve grondhouding in behandeling worden genomen, zodat mensen weten waar ze aan toe zijn en na corona weer aan de slag kunnen. De motie luidt:

"Motie 225.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 16 december 2021, gehoord de beraadslaging,

constaterende dat:

- a. de coronapandemie ongewild en ongewenst haar tweede jaar is ingegaan, wederom met een stevige weerslag op de Voorschotense economie, Centrum, ondernemers en maatschappelijke organisaties;*
- b. steunmaatregelen vaak maar net toereikend zijn gedurende de coronapandemie en er nog geen exitplan is;*
- c. andere toevallige pech nu dubbel zo hard aankomt;*

overwegende dat:

- a. de huidige maatregelen gericht zijn op het doorkomen van de crisis en daarmee nog niet is voorzien in een goede start na (gedeeltelijke) opheffing van de beperkingen;*
- b. een impuls direct na de coronapandemie nodig zal zijn om de Voorschotense economie, lokale werkgelegenheid en leefbaarheid van gemeente en ons centrum voortvarend op weg te helpen zonder een lange crisisnaseep;*
- c. onze ondernemers, van de grootsten tot de kleinsten, zeer initiatiefrijk zijn om met nieuwe plannen de coronacrisis te doen vergeten;*
- d. onze ondernemers, van de grootsten tot de kleinsten, mede aan de lat staan voor de lokale lasten en via hun inzet voor de toeristenbelasting;*

verzoekt het college:

1. elk initiatief om weer volop te kunnen ondernemen dat een (tijdelijke) vergunning vereist, voortvarend en met een positieve grondhouding te behandelen;
2. opnieuw een brede evaluatie van de lokale inzet met betrekking tot corona te maken conform informatiebrief 005 van 26 januari 2021 en die bij de overweging te betrekken;
3. te heroverwegen met een gezamenlijk plan te komen, ten behoeve van de Voorschotense economie, lokale werkgelegenheid, levendigheid en leefbaarheid van het dorp en maatschappelijke organisaties om waar nodig een steuntje in de rug te geven,

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: U bent door uw spreektijd heen. Dat is dus keurig gedaan. De fracties van de PvdA, de SP en het CDA zijn door hun spreektijd heen. D66 heeft nog zes seconden.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Voorzitter. Wij hebben veel sympathie voor deze motie. Ik denk dat het belangrijk is dat, zodra dat mogelijk is, ondernemers en maatschappelijke organisaties de ruimte krijgen om de levendigheid in het dorp terug te brengen. Wij willen dit dus steunen.

De heer **Andringa** (D66): Voorzitter. Wij staan hier ook sympathiek tegenover. We zijn wel benieuwd om van het college te horen, vooral kijkend naar dictum 3, welke mogelijkheden het überhaupt ziet. Afhankelijk daarvan moeten we een standpunt bepalen.

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Zoals u ziet, hebben we deze motie graag mede-ingediend. Waar je kan, moet je proberen een zetje de goede kant op te geven. We zijn helaas nog lang niet van corona af. Het zijn zeer barre tijden. We moeten dus het uiterste doen wat we kunnen doen.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal Sterk): Voorzitter. We vinden dit een heel sympathieke motie. Wij gaan er dus voor stemmen.

De **voorzitter**: Er is door de heer Andringa een vraag gesteld over dictum 3.

Burgemeester **Stemerdink**: Voorzitter. Ik neem even de vrijheid om hier een paar woorden aan te wijden, als u dat goed vindt. Deze motie is op dit moment niet opportuun, zou ik bijna willen zeggen. Zij heet ook "overgang naar het postcoronatijdperk". Ik hoorde iemand zeggen -als ik me niet vergis, was dat de heer Andringa - dat we bij lange na nog niet in die overgang naar het postcoronatijdperk zijn. We zitten nu midden in de coronacrisis. Dat geldt ook voor de organisatie. De crisisorganisatie is, zoals u in de raadsbrief heeft kunnen lezen, weer in volle sterkte aanwezig. Iedereen is hands-on, zoals u ook heeft gehoord in de persconferentie, waarin de minister-president al voorsorteerde op een mogelijke eerdere persconferentie dan op 14 januari, tot wanneer de avondlockdown nu duurt. Helaas, helaas zijn we nog niet in het postcoronatijdperk. Ik wil u dus vragen om deze motie vanavond niet op deze manier aan te nemen, want zij is op dit moment niet uitvoerbaar, al was het maar omdat wij in lijn met de intentie al dingen doen. Dat kunt u ook lezen in de raadsbrieven; er komt er deze week weer eentje aan. Wij ondersteunen initiatieven die er zijn vanuit ondernemers, verenigingen en instellingen om ze door deze crisis heen te helpen. Dat deden we de afgelopen twee jaar al en dat blijven wij doen zolang dat nodig is, maar aan een brede evaluatie zijn we nog lang niet toe. We hoopten bij de raadsbrief van 26 januari, aan het begin van dit jaar, uiteraard allemaal dat we eruit zouden zijn, maar we zijn er nog niet uit. Op dit moment is de motie dus een beetje ontijdig. Laten we hopen dat we over een paar maanden wel op het punt zijn dat we kunnen gaan kijken naar het postcoronatijdperk. Ik weet het niet; ik heb geen glazen bol, maar op dit moment zijn er zeker geen handjes beschikbaar om met dat gezamenlijke plan te komen. Maar weet dat we er binnen de crisisorganisatie wel volop mee bezig zijn. College én raad staan gewoon klaar en open voor ondernemers, organisaties, verenigingen en instellingen die hulp nodig hebben, maar op dit moment is de motie niet uitvoerbaar voor het college.

De heer **Van den Dool** (VVD): Voorzitter. Als het mag - ik heb niet heel veel spreektijd - toch een reactie. Ik vind het teleurstellend. Ik vind het bijna een woordspelletje om te zeggen dat het alleen over het postcoronatijdperk gaat. Het gaat ook om plannen die nu nodig zijn. Je moet nu plannen

maken over hoe je met corona omgaat, maar je moet ook nadenken over een plan voor het post-coronatijdperk. Daar zijn vooral ondernemers erg aan toe. Dat slaat vooral op punt 1: als je daar een vergunning voor nodig hebt, wil je nu graag zo snel mogelijk weten wat kan en wat niet kan. Daar wordt erg makkelijk overheen gelopen. Ik begrijp het argument dat er inderdaad weinig handjes zijn en dat we nu op zich nog aan andere dingen denken. Dat kan inderdaad waar zijn. Wat dat betreft zie ik niet in dat deze motie niet op dit moment had moeten worden ingediend, maar we kunnen het wellicht wel hebben over hoe dat plan precies vorm krijgt. Dat kan inderdaad ook in overleg gaan met de mensen die met een plan komen, die nu misschien al een plan hebben en die bij elkaar moeten worden gebracht. Dat hoeft dus niet per se meteen een enorme inzet van de gemeente of een enorme zak geld te vergen. Ik zie dus niet goed in waarom dit nu niet kan.

De **voorzitter**: Even puur als voorzitter: handhaaft u de motie of houdt u de motie aan, gelet op de toezegging van de burgemeester dat zij op een aantal punten wel degelijk alert is? Dat geef ik procedureel als voorzitter aan. De heer Deuzeman wil interrumpen. Daarna krijgt de heer Van den Dool de gelegenheid om te reageren op mijn suggestie.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Ik wil de heer Van den Dool vragen of het misschien mogelijk is om dit mee te nemen als bespreekpunt om in de commissie Burger en Bestuur te kijken wat er wel mogelijk is, want ik denk niet dat het de bedoeling kan zijn om de burgemeester en de wethouders op te zadelen met een motie die zij als onuitvoerbaar beschouwen.

De **voorzitter**: Meneer Van den Dool, wat de heer Deuzeman zegt, komt eigenlijk in de richting van mijn suggestie.

De heer **Van den Dool** (VVD): Ik begrijp dat met wat ik het laatst zei over het maken van dat plan, de tijdigheid niet helemaal klopt. Als de andere onderdelen - vooral kijken naar individuele gevallen waarin dingen niet goed lopen - nu al plaatsvinden, is dat goed. Het gaat mij vooral om punt 1: er zijn lopende aanvragen. Ik vind dat die, gezien de planmakerij van ondernemers, wel degelijk dit steuntje in de rug nodig hebben. Dat eerste punt wil ik dus absoluut graag bekrachtigen met een motie en niet alleen meegeven, want hiermee moet het college echt aan de slag.

De **voorzitter**: Kortom: u handhaaft uw motie. Dat is de conclusie.

De heer **Van den Dool** (VVD): Ja, vooral wat punt 1 betreft. Over de andere twee punten heb ik net wat gezegd: dat kan in overleg of inderdaad misschien in de commissie nader worden besproken. Maar punt 1 vind ik belangrijk, omdat daar op dit moment absoluut wel een tijdigheid in zit.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Even voor mijn duidelijkheid: worden punt 2 en punt 3 daarmee eigenlijk geschrapt uit de motie als zij in stemming gebracht wordt?

De heer **Van den Dool** (VVD): Nou ja, schrappen ... Moet ik het herformuleren of kunnen we zeggen dat we dat wat daarin staat, aanpassen aan de tijdigheid en dat we, als het college nu aan geeft dat dat nu niet hoeft, daar dan een maand later aan beginnen? Dan kun je de motie aannemen met het idee dat je aan die plannenmakerij iets later begint.

De heer **Van der Elst** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Ik ga er nog eens goed voor zitten. Nee hoor, het is 23.47 uur; het is mooi zo. Ik zou willen voorstellen of we met elkaar met name punt 3 niet heel letterlijk kunnen nemen. Er wordt alleen gevraagd om te heroverwegen. Als dat daar dan niet van komt, springen daar toch geen vonken af? Als het met name om punt 1 gaat, zijn we toch klaar? Wat is er nou moeilijk aan om ja te zeggen tegen iets heroverwegen als je van tevoren zegt dat dat krap wordt en dat er waarschijnlijk geen handjes zijn? Als er dan voorlopig niet zoveel van komt, kan ik daar wel mee leven.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Ik wil dan toch even wijzen op de situatie van zojuist met de motie van de heer Maassen. Daar werd heel diep ingegaan op de precieze details van de tekst. Ik denk dat we dat dan ook hier moeten doen.

De **voorzitter**: Ja. Uw voorstel is dus om de motie toch aan te houden. Daar komt het op neer. Ik geef het woord nog even aan de portefeuillehouder voordat we tot besluitvorming overgaan.

Burgemeester **Stemerink**: Voorzitter. Ik reageer gewoon op de tekst van de motie die nu voorligt. Dat vind ik fair. Ik vind het ook goed om u eerlijk aan te geven wat wel en wat niet kan. Als de punten 2 en 3 uit de motie gaan en de motie daarmee dus wordt aangepast en als punt 1 wordt gehandhaafd, lijkt dat me prima. Tegen de heer Van den Dool zeg ik via de voorzitter dat de punten 2 en 3 echt terugkomen. Daar gaan we als college met u als raad, met organisaties en met verenigingen ook echt mee aan de slag, want we hopen allemaal dat we eindelijk weer terug kunnen en cetera. Het denken staat zeker niet stil, maar dan wil ik vragen om de punten 2 en 3 eruit te halen, zodat daar geen enkele onduidelijkheid over bestaat. Punt 1 is prima; daar staan wij achter. Het is mij niet bekend dat als tijdelijke vergunningen worden aangevraagd, zij op de plank blijven liggen omdat zij niet adequaat worden opgepakt. Dat geldt zowel voor ondernemers als voor verenigingen et cetera. Maar als ik punt 1 kan lezen als een extra stimulans om daarop in te zetten, omarm ik dat.

De **voorzitter**: Kortom: als de indiener de punten 2 en 3 schrapt, is het een heldere motie en kan de portefeuillehouder leven met de interpretatie van punt 1, zoals toegelicht.

De heer **Van den Dool** (VVD): Voorzitter. Ik denk dat ik met dat voorstel kan leven. Over punt 1 kunnen we het misschien nog even hebben, want mijn e-mailbox puilt uit. Dat kan ik u dus misschien een keer laten zien. Dat zal ik dus zeker handhaven. Laat ik dan de punten 2 en 3 aanhouden en daarop terugkomen in een commissie, uitiem in de "veegcommissie", die we ergens in februari hebben. Ik denk dat dat op hetzelfde neerkomt, namelijk schrappen. Op dit moment staat het er wel, maar we komen daar nog op terug. Daar hoeft op dit moment dus geen uitvoering aan te worden gegeven. De gewijzigde motie luidt:

"Motie 225.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 16 december 2021, gehoord de beraadslaging,

constaterende dat:

- a. de coronapandemie ongewild en ongewenst haar tweede jaar is ingegaan, wederom met een stevige weerslag op de Voorschotense economie, Centrum, ondernemers en maatschappelijke organisaties;*
- b. steunmaatregelen vaak maar net toereikend zijn gedurende de coronapandemie en er nog geen exitplan is;*
- c. andere toevallige pech nu dubbel zo hard aankomt;*

overwegende dat:

- a. de huidige maatregelen gericht zijn op het doorkomen van de crisis en daarmee nog niet is voorzien in een goede start na (gedeeltelijke) opheffing van de beperkingen;*
- b. een impuls direct na de coronapandemie nodig zal zijn de Voorschotense economie, lokale werkgelegenheid en leefbaarheid van gemeente en ons centrum voortvarend op weg te helpen zonder een lange crisisnasleep;*
- c. onze ondernemers, van de grootsten tot de kleinsten, zeer initiatiefrijk zijn om met nieuwe plannen de coronacrisis te doen vergeten;*
- d. onze ondernemers, van de grootsten tot de kleinsten, mede aan de lat staan voor de lokale lasten en via hun inzet voor de toeristenbelasting;*

verzoekt het college:

1. elk initiatief om weer volop te kunnen ondernemen dat een (tijdelijke) vergunning vereist, voortvarend en met een positieve grondhouding te behandelen,

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Ik sluit de beraadslaging en geef het voorzitterschap terug aan de burgemeester voor de besluitvorming over de aangepaste motie.

(De burgemeester neemt het voorzitterschap van de vergadering over van de heer Bremmer.)

De **voorzitter**: Dank u wel, meneer Bremmer. Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

De heer **Andringa** (D66): Voorzitter. Ik ben blij met de aanpassing die de heer Van den Dool gedaan heeft. Wij zullen de motie steunen en wij gaan in de commissie B&B over de andere onderwerpen graag verder in gesprek met het college.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Overweging d wekt een suggestie waar wij niet heel blij mee zijn, omdat daar op een of andere manier de suggestie in zit dat lokale lasten alleen door lokale ondernemers worden opgebracht. Dat is natuurlijk niet het geval, want het komt voornamelijk van de inwoners; daar hebben we het net nog over gehad. Desalniettemin steunen wij de motie zoals die voorligt, met beslispoint 1.

De heer **Zoetemelk** (CDA): Voorzitter. Ik heb bij de motie steeds willen aangeven dat het ook gaat om verenigingen en het maatschappelijk middenveld. Nu hebben we het even over ondernemen; dat zullen we dan maar "maatschappelijk ondernemen" noemen. Dat is hierbij een belangrijk item.

De voorzitter constateert met instemming van de raad dat de gewijzigde motie 225 van de VVD, het CDA, ONS Voorschoten en Voorschoten Lokaal Sterk met algemene stemmen wordt aangenomen.

20. Sluiting

De **voorzitter**: Dit is de laatste raadsvergadering van dit jaar, van het jaar 2021. Ik denk dat we weer kunnen terugkijken op een ongekend jaar. We hebben het daar net al uitgebreid over gehad. De coronapandemie is er helaas nog steeds, maar het afgelopen jaar is voor u ook een politiek intensief jaar geweest. Ik wil u dan ook hartelijk danken voor al uw inzet voor Voorschoten in het afgelopen jaar. Laten we vooral kijken naar 2022. Ik hoop dat we daarin 's avonds weer gezellig met elkaar uit eten kunnen. Mijn toezegging over de borrel vanwege mijn installatie als uw burgemeester staat nog steeds; ik ben die zeker niet vergeten. Zodra dat allemaal kan en mag, gaan we dat zeker weer doen. Het komende jaar wordt voor u ook bijzonder, want er zijn gemeenteraadsverkiezingen. Het wordt dus een spannend jaar. Het reces staat voor de deur. Ik wens u vooral een rustige vakantie toe, met alle lieve mensen om u heen. Ik wens u ook fijne kerstdagen, een mooie jaarwisseling en vooral een gezond 2022. Ik zie u heel graag volgend jaar weer. Dank u wel.

De voorzitter sluit om 23.55 uur de vergadering.

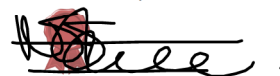
Vastgesteld in de vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 3 februari 2022.

De griffier,

Drs. B.J. Urban

De voorzitter,

Drs. N. Stemerding